

45-3-112
124
illis et stetit iocundo capite ad uite
omnia diligenti quoniam et cum apostolis ascen-
dit. et descendit ad ethas. Quomodo
enim turba nisi in humilibus christum in-
debet. Non sequitur ad excelsa. non
ascendit ad sublimia. Denique ubi
descendit in uenit in firmos. in
excelsis enim in firmi esse non possunt.
Sic etiam mathis docet in in firmo
illis debiles esse seruatos. Prius enim
in uniusquisque seruatus est. ut paulatim
ut turba procederet ascendere posset

45-3-112
124
pius impiora. Si enim prius
in apertione oris sui in plorat
auxilium. multo magis. te in
plorare conuenit. Ostendit et
tibi clauem scientie que os tuum
aperit debet dicere. **A**perit os tuum uerbum di-
claus tuus oris est. Clauis sci-
entiae clausus est oris. qui in
tis silentio cathenis impie
claudita reseruantur. **Tu lo-**
Rcati pauperes spiritus. quoniam in
regnum dei. **B**ea qui in eis sunt

ait ei natus. *conne luce pma*
dato t. *Disi* a seraon. Jura in
ante dnm. si cedis in aia: cor
pore in clusa. que lucet. Dic
ei natus. Ante dnm meu in
ro qua dato t anima corpe
in clusa. manducate t bibente.
ait. diligete. dormiente. t uigi
lante. *Re* ei demon. modo uibe
me hic manere nocte hac. Dic
ei natus. Si potes mane.
mane nobiscum. ait ei demon.
Si man n expandis ad dnm.
t genua n flectas. t n psallas
deo tuo. *psillum* hic manere.
Dic ei natus. *Alud* tu imude
ips t n ego solus. s t omis me
cu p tota nocte genua flectim
i ordine. t laude. t in uigilias
celebram. Tunc demon dixit uo
cis ululatu emittens n conuulit.

Null t. In melis qm scilicet.
Evangelio
Evangelio
Evangelio
In *Evangelio* inquit cu
illis t steno i loco t apellu ad uite
oia diliget qm t cu aplis ascen
dat. t descendat ad tbas. Quom
em turba nisi in humilib xp m
deret. *Non* sequit ad excelsa. non
ascendit ad sublimia. Deniq u
descendit in uenit in firmos. in
excelsis em i firmi ee no possit.
Sic etia mathis docet in in fero
rib debiles ee sanatos. pri em
unusquisq sanatus est. ut paulati
t tuitib. pcedentib ascendit p lter

ad m
inferiorib
vidue reuocat. i un
tis auit ad uulnera nra
dit. ut ulu quoda t copia su
nate copotes nos faciat esse
celestis. Sanabat hos quide.
s inferiorib relinqbat. Videns
au tba ut legatus ascendit in
more. Et cu sedis. accesserit
discipliner. *Evangelizatu*
em. t bndictonu de thesauris
diuinitatis pmpu oraculo
in apit ee sublimior. hic au
t si in humi stabat tam oclos
elevant. Sic etia cu lazaru
suscitaret i tremuit spu. Sic
etia caput eleuauit cu mul
eri adultere pcca donaret.

Quid e em leuare oclos nisi
mans lumen a pte. Deniq
facit b
pus impiora. Si em paupis
in apone oris sui im plorat
auxiliu. multo magis. te im
plorare conuenit. Ostendit t
tibi clauie sciencie q os tuu
a pte debeas dicere. *ppha.*
A p os tuu uo di. Verbu di
claus tu oris e. Claus sci
encie claus e oris. qua gra
tis silency cathemis impie
claustra reserantur. *In lo*
Beati paupes spu. q a uir
regnu dei. *Sti* qui ut esuruit

hora q̄ ceteris ē. princeps in-
surgens a facie ei⁹. in templum
di misit se. et ibi uelū templi
scissū ē. quia uisū p̄sequens
ferre n̄ poterat. Tūc saxatipa
solida ledebant. et monumenta
appet se. et subterre est uia s̄c̄a.
qui h̄ factū uident. q̄a princeps
nūc ab eo q̄ scissus ē. tenens.
et ignis ē religatus. Tu. **Idē**
Sanct⁹ narsensis eps ait. Q̄
est nomē principis uir⁹. Dicitur
demon. Sathan et nomen ē.

Hic ep̄m dicitur ē. pp̄tatis homi-
nū passū ē. Si s̄ qm̄ pp̄tatis hoī
nū passus ē. sic et p̄ demonū im-
pietate pass⁹ ēēt. uentū uirū
te creatori tuo. Nūc aq̄ sic pass⁹
ē pp̄tatis hominū ut princeps uirū
effugaret. uacat ad principē nūc.
Dicit ei demon. fac pietatē tuā
in me. et da m̄ imp̄tate ad
p̄e uirū aīas uirū. Dicit ei narsens.
Si uero aīas ē in pietate. qd̄
facies crea⁹. R̄ ei demon. In h̄
cā hominū: ut lucter aīas ei.

Quidam in Christo In Domino Jacobo de Hyeno Quirina providentia Sanctae Invenit
Ecclesiae Archiepiscopo et Primati, Domino meo gratissimo Joannes Longini Coronatus Ca.
aniensis, eiusdem tunc Lateranensis servus inutilis, et Orator.

Luce sapientiae clarescente, et per gratiam remuneratoris et Pontificis aeterni ad contemplan-
dum speculum inexhaustibilis divinitatis superatis arduis no affligentibus ferre-
tate vitam et gratiam laudem laudum in Christo et gratissime Domine. Et et hinc
cuius hystorie gra phorum Ethnicorum sortitus est Numa Pompilius Secundus Ro-
manorum, et qui immediate Romulo successit, Rex qui ante exactos ab Urbe Re-
ges pechibetur quo apud Chreos in initio Regis Manasse Isaiis Propheta oratio-
nis regnasse, qui in selam Regum ascendens, nihil sibi antiquius providendum
duxit, quam quod Romanis plures cultus sacrorum templa et sacrificia, pluresq; Pon-
tifices et flamendiales et crearet a dotali mercede attributa institueret, genti ei-
sore et familiaris demone quo et Socrates Philosophus usus assentitur, ceremonias
sibi sacrorum, et leges quibus iudex Romanos civiter vivere cogeret, instigante lu-
dispeatas fatidem per ipsi mercedem, et ut verius dicam pernam aeternam a falsis nu-
meribus quos veros Deos crediderat pro cultu hinc que sol Deo debetur vero
scitatus persequisse quos sibi post mortem offedit, non tam profuturos quam tra-
tos. Constantinus vero Romanorum Imperator et primus hinc Imperator. Ro-
manorum Christianus, quam amphissimam quam christissimam et illusterrimam
laudem, non apud Romanos tantum, sed apud cetera orthodoxorum praetentorum
praesentium et futurorum, quantum qualenz praemiationem, et gloriam veram,
aeternam, et inmarcescibilem a quo pensum Deum et iustissimum remun-
natorum consecutus e. Qui Silvestro et eius successoribus veris et maximis atq;
summis Pontificibus, non quoq; Domini Dei nri Iesu Christi in terris vicariis
non prius Romanis vrbis, et Numa Pompilius, et ut ver per illa ten-
pestate tepus et languidus census sed universam Romanam eius universos con-
sus, magnitudinem et excellentiam cui conferbat dicitur proditus e hinc.

galsano.

rahsione spoliata, sancte afflatus, arduissime indignam iudicans ut Princeps mundi
et unum universarum caput, et Metropolis, apud se vel cuiuscumq; altius quam na-
tioni totius mundi Principis moderatori Metropolitani et Imperatoris summi. De Pontificis
Romani potestate et gubernaculis consisteret, neq; denatio ipsa Romano Im-
perio aut ipsi Constantino, sed nec suis Successoribus Romanis Regibus consebatur,
censensq; se enormis. Quippe qui alteram Romam in oriente ex Bisantia Grae-
cia Civitate, auro, argento, fumento, vino, lacte, melle, et ceterisq; id genus qua
mortales prima ducunt, ipso quoq; foeta et emporio, et omnium meritorum cuiuscumq; manerici
per terras et vides in foetatione feracem sibi pro Imperiali solio constituit. Et quis tam
ab ipso quam succentibus suis maxima incrementa suscepit donec occulto Dei iudicio
seculentibus hominum exigentibus, in diuinitatem Domini tunicam, et desuper contextam
minutam per frustra discerpens, et pro sepe nostrum deserens, a huiusmodi male
summas, in omnia vitio quam turpiter inquinata in Thurcasum. Regis Mehmet
et anno gratiae M. cccc. lxx. seclatit, ditorem decidit, ditorem Agarenorum fedata
sporcitate, et in Christiani nominis atrocis, canum pedibus et icta fedissimo de-
formata. At nunc Republica Polonica, Princeps et Monarcha et huiusmodi Po-
licorum gentem ad vera Christianitatis eduxit Regemq; Poloniam Diadema:
et Regi huiusmodi insigniuit, Boleslaus Cuiusmodi est animosus Religiosum Chri-
stianam et cultum veni Dei in Polonia Ecclesia, et vides adhuc et neophitos popu-
los habens, has Metropoles quoniam totidem erant Regni sui capitales Metropo-
litanae Urbes videlicet Cracovensem, tanquam primitivalem, et Pragensensem tan-
quam secundariam, septem vero Episcopales et quatuor Metropoliticas fuerunt
in huiusmodi die Varsaviensem, Vladislaviensem, Posnaniensem, Ploren-
censem, Culmensensem, Lubecensem, et Samirniensem fundavit, exereit et instituit,
et munera ante cuiq; sufficienti ceteris ornamentis, cum membris dotavit, ter-
renisq; diocesis quibusq; constituit, feliciter meo iudicio inter Polonis singulis
Reges, cui soli datum est, ut sit Cathedralium Ecclesiarum creator, conditor,
dotator

locutor, c. 130. solus secundam amplissimam consequeretur Latere, capere
mirum de quibus nemo Regum aut Principum Poloniae secum quaquam habere
quam, potent amone. Mirabilis fuit an Adamus Pater, et si non tu alii fuisse
verum et negotiorum facum quam, quorsum hae tribus Legibus duobus externis et
in iis vno Cehico, et Polatra, altero Orthodoxos et reliquos, certis propriis et donec
stis commemoratis, repererim principio, at propositi mei oratio non fortuita aut la-
bilis, sed certa ac stabilis est, ut velle et illis paternitati, et universis hae scripta
legentibus constare possit, quanto ardore, quanta devotione, et religione, quam liber-
tali et magnifica mente in Deum et suam Religionem purissimam Regum et Prin-
cipum et praecipue praefati Boleslai Chabi Primi Polonorum Regis, ferebat
ac flagrabatque intentio. Quorum omne studium in eo versabatur, divina ex-
quisitissimo venerari cultu. Sacerdotium in primo honore habere et in defendendo
amplandaque Religione Orthodoxa, neque mensuram tenere neque modum. Adco ut
modernos Reges, Principes, praeterea Sacras, Diastat, et quoscumque heras,
illis comparare antedicas, face ceterorum ac venia, dictum velim, summi an-
auro fulurus es monstruam commissuram. Amavit etiam praefatus Bolesla-
us Chabi Poloniae Rex, summo studio, summaque cura Regni sui Poloniae de-
cor, qui una Metropolitani facum contentus, duos in Regno suo habere voluit. Gre-
sensem honore primariam, quem alter habere nequisset, ubi et tunc Regni et caput
Poloniae erat per Praeviosensem insigniturus Altram Praeviosensem, et quae post
Gnesensem secunda erat, una velle Gnesensis praecipiens Praeviosensem ne esset pri-
ma. Altera velle Praeviosensis praecipiens Gnesensem ne esset una Difundebat
utraq. fulgorem suum, sed tamen Ecclesiae Gnesensem ex appositione et va-
dicatione Praeviosensis fulgidius eminebat, donec post annorum prope centum
ex quo fundata fuerant decursum, Praeviosensis Ecclesia in decore sui Metro-
politici aelminis a septem Pontificibus suis, velle Polonio, Prualpe, Lamperto
Coppone, Gompone, Quibino et Aaron astute continuata Lampertus agno-

mentis Saha octavo loco succedens et insignis Archiepiscopi petere negligens mutilata fronte
in dicitur hanc, et ecclesiastica caligine Gnesenensi Ecclesie non mediocrem sed et Regni Polo-
nie superducens perducens et Gnesenensi Ecclesie primati, Regnum vero Poloniae ge-
minati Metropolitico honore praeferretur, qui tandem post annos quadringentos Metropolitici
tona in Rakonsum sede per Vladislavum secundum Poloniam Regem, cum nonnullis a-
liis Cathedralibus Ecclesiis, videlicet Cracoviensi Chelmensi Lucen' Cameracen' Zivaren'
et Poznanensi fundata, et ex post in Leopolum sub comite Constantiensi
translata, per dictum fulgorem, et primatiale titulum egerit resumpsit ad quem resu-
mendum Nicolaus Tramba Vilhelmi de Sandomini genere Nobilis de domo Tuborum
Archiepiscopus Gnesen' in Concilio Constantiensi magnificum statum tenens et inter An-
basitros Regis Joannis Josephi Vladyslavici, et Andream Laskari Lodovici
non' Jacobum Plorensem Episcopum Tarnobrim de Carbono, Thomam de Lillmich-
tes, facile Princeps, egerit illi et insigniter suffragatus e, restituens in integrum
Quiaquid Saha Lambertus Cracoviensis Episcopus suo tempore et negligentia in Gne-
senensem Ecclesiam deliquerat, tamen tunc suffragationis partes Cracoviensis Ec-
clesiae, ut et ipsa in unum vindicata fuisset fulgorem non auerit. Quid et ipsum
facile tunc sibi bona affert, et non simulat quidem inter illum et Albertum Sa-
sambie Cracoviensem Episcopum exorta obstat, procurasset, facinus itaq;
insigne et egregium, quod a praefato Nicola Tramba Archiepiscopo ceterisq; tunc Polonae
cessionibus Gnesen' Metropolitico praetermissum et neglectum est. Sic P' Quia
quoniam fidem tibi a Deo Optimo reservatum, omniamate et nunc confice et tantum
Gnesen' quam Cracoviensem Ecclesiam, primum ac vetustum fulgorem reddere ut et Cra-
coviensis Ecclesia suam te operante resumat decus, et in Metropolitico secunda-
rium, ex quo tanto tempore deciderat, redeat nitorem. Reddes autem facile si nunc
a tuo ingenio, et facundia, non solum fideliter ad eius erectionem laborabis, non in
ultimis laboribus habiturus perpetuo, si hunc caliginosum et deformem neglectum ta-
to tempore toleratum et a Regno Poloniae et a tua Gnesen' et Cracoviensi Ec-
clesiis

clesius de paleris nomen regionem tuam ex uno opere, si cetera quae multa et egregia
sunt deessent, apud futura secula illustraturus, nec iam unum sed duos Archie-
piscopos sub tua habiturus sede, nec respectu unius sed duarum Metropolitano-
rum suggestum tam colentium venerationem consuetudinemque quam nunc primatum a-
depturus mutilatam insuper perperam et iniuste non ignoras a retrasto et di-
uturno tempore tuam Snesnensem Ecclesiam in eius Nobili et honorifica por-
tione in diebus Archiepiscopatus Culmensis et Caminensis Ecclesiarum tuarum et tuarum
chiepiscopalis et vicissim Suffraganeis Quarum alteram Culmensis, Sui-
foniensis ordo de Prussia Lomerania et Culmen' terris Regni Poloniae natura-
libus occupatis, ne aliquid cum Regno Poloniae sed nec iam Ecclesia Poloniae
habere videretur commune, ad regnum in Lituania transferre iussimus, Suffra-
ganeam ditionem Ecclesiam Episcopalis, sed haec alienatio obrepatioque, quam
uis ad electionem eius pertinax et vigilans, tuorum praedecessorum in studuerit
cura non nisi sub recenti tua aetate et sub Dno Casimiro Poloniae Rege For-
tuo Anno Dni M. cccc. lxxv. per factus pacis perpetuae inter Romanum Po-
loniae Regem et Conradum tunc Magistrum et Ordinem Suisiae solenni iuris-
iurandi celebratae apud oppidum Thornum, cui et tua paternitas iam Pontifi-
catus Vladislavi ex auctoritate sublimata, et ego, affimus, et tunc et per Ru-
dolphum Episcopum Laurentinum Summi Pontificis Pauli Secundi et Dni
Apostolicus cum potestate legati de latere nuntium et oratorem per proprias ma-
nus subscriptionem, et sigilli appositionem, confirmatum accepimus, Ecclesiam
quoque Snesnensem cuius semper fuit et est suffraganea dedita et reuerita est an-
tiquo favore Divino, ab eius civitate ditione iure et corpore primatuali et Metropolita-
nitatis nunquam divellenda Alteram dote Caminensi Ducatu illo, Regno Poloniae i-
niquae et per negligentiam Regum Poloniae abstracti Caminensi Ecclesiae Epi-
scopus, non libertatem ut videbatur, sed servitutem quam secuta est suis Ecclesiae
quasitibus obtinuit, eam contradicente nemine, per Sedem Apostolicam a Sede tua Me-
ropolitani Lituaniae et matris et Magistra Snesnensis Ecclesiae sub cuius ditione et iur-
dictione.

penis plus quam trecentis annis absq[ue] interca[us]ione obedienter deguerat abstrahi et in
nouam libertatem sibi et clero suo damnosam et noxiam et idē immoderate subiecta fere
Romanae Ecclesiae vendicari non intelligens vni, atq[ue] Apostolico fastigio et culmine
prensus, quam atrocem iniuriam et Regno Poloniae et Gnesneni et Polonicae Ecclesiae vitu-
lerit, succedendo se ad eius unitatem ingerendo et suo Clero perpetuum quaeramen sui
causae suarum querelarum provocacione indigentes, quae in Gnesneni vniuersitate facile
et per totos saecula deindebantur, arguntur per longas fatigas et graues impensas
in Romana Curia ex parte faciendis, et in manum Ecclesiae faminensis fundatorem
et dotatorem Boleslaum dicitur Chabri Polonice Regem et eius fidem et deuotam ordi-
nationem aduocando. Quamuis autem pleriq[ue] praedecessores huius Archiep[iscop]i Gnesneni
suis mutilacionem et alienacionem faminensis Ecclesiae grauitate ferendo impetratis
Apostolicis responsis, iniuriam ipsam restituere summo opere conarentur, quibus
tamen eorum et palcherrimis tam studiis quam viribus nullus efficacis successus ef-
fectus. Opusq[ue] alienacionis aduocacionum, tanto tempore tuorum praedecessorum, cuncta-
tione inuicem neglecta, non sine magna lae Polonicae ac Gnesneni Ecclesiae et c.
ius Archiep[iscop]atum fuit tolleratum. Qua ne in nomen quoq[ue] tuum serpat, accingere
L[icet] Quia gladio caper ferat tuum potentissime assume galeam Spiritus quo est
iustitia et veritas et decus atq[ue] opprobrium tuae Polonicae atq[ue] Gnesneni Eccle-
siae, malis restituendo fidem, et Microphitanae suffraganeam deuotam atq[ue] aduocati-
onem comparaturus tibi apud superos premium inmarcescibile, et apud mortales
laudem, nulla vetustate abolendam, quam vides et Humam Pompiliam, apud Ethio-
cos et Constantinum apud vniuersos Catholicos et Boleslaum Chabri, apud Polonos re-
p[er]uisse. Cuiuscumq[ue] opus sine bonum sine quod clementissimus Dominus, per suam fi-
ditatem auertat malum peccatrix, sicut te hominibus praesentibus, et futuris dare
Chirographum quo te non dubites et in vita, et post mortem, et celebrandum ex me-
ritis, et turpandam ex secl[est]is. Haec enim fari est et erit, omnium mortalium
ad eorum praecipue qui magnis in mundo solebant nominibus conditi et natura
et factis eorum quae atq[ue] laetiter et clamorose, acta procedunt in publicum non
solum

solam his exantia scriptorum, sed etiam carminibus vulgarum decantata Quod
facile ex presenti libello inspicitur es, quem a tua Paternitate frequentius
flagitasti, anno praesenti, praequam gravi et diuturna valetudine solatus sum,
edidi, et quem nomini Paternitatis tuae Rndm^{is} inscripsi et dedicavi. In quo
omnium tuorum praedecessorum Quersoni Archiepiscopi Epitaphia, et his vobis
genus, et obitus, et egregia quaeque, aut sordida facta nona longo tempore igno-
rata, et obliuioni caligine obdita, a me quoque primum in lucem extracta, non se-
ras, quam in tabula et operulo, te tuisque successoribus contemplantia, quantum mi-
hi peccatum, et scelentibus aspidibus contaminato hodie et videri ingenium, habenti fas
fuisse nosse depinxi. Quae tua paternitas, aut per se ipsam, aut per alios plangi-
orem Minorum habentes in fugam scripturae delicias poterit vertere et meas me-
prias, meaque errata in schema nitidius venusque afferre. Quam anseruet aliam nus
felicitate et longevitate, ad laudem nominis sui, et in populi Christiani salutem et
profectum. Dat. in Lublin acce et oppido Cracoviensis Diocesis, die mensis se-
ptima Septembris, Anno Nativitatis Domini millesimo quadringentesimo septua-
gesimo sexto.

Rebus humanis Willibaldo Archiepiscopo Quersoni absumpto Hatto genere I-
talicus substitutus est, apostolica provisione Anno Domini noningentesimo se-
ptuagesimo, viii quaddecimas senio et labore confectus sed exemplaris dedit in bella
Metropolitica anni datus et anno Dni noningentesimo septuagesimo primo, quar-
te

orum spualium eligens exitum Romam venit a Religionem ingressus vitam duxit
Monasticam Deinde impetrata a Summo Pontifice licentia monasterium egressus et ad
Bohemos redire Puchedram suam repetere visus post frequentes contumelias et
neces germanorum a Bohemis illatas in Lannoniã diuertit, ubi Hungaric Du-
com Perzas cum filio eius stephano et uxore, utamq; Hungorum gentem filia Chri-
sti suscipere induxit. Abinde persecutionem grauem, et in personam suam maxum
vilectarum iniectionem, nullasq; aliis contumelias ab Hunis in se et suis comitibus vi-
rogatus spous Poloniam ad Boleslaum fratri Poloniae Ducem veniens Polonus He-
rophitus in fide et Religionem Christiana predicatore vita et exemplo confirmavit Sedi
Archiepiscopi Poseni Anno Dni noningentesimo nonagesimo sexto profertur. Sed et
in sede prefata annis tribus tantum modo, quantum nouerat sufficere pro fidei sancta
seditione, et tandem in Pousiam transiens semen verbi Dei illic inchoauit et lu-
men Euangelicum diffundens multos idolatras ad fidem Christi auertit et Anno Dni
noningentesimo nonagesimo nono, nono etiam Ks May martirum pro fide Christi
apud locum qui nunc Lochszet appellatur abacter suscepit uicis corpus Inuictissim-
mas Rex Polonorum Boleslaus primas qui illum venientem Poloniam benigne
susceperat, a Pruchens barbaris magno animi pondore appensam accipiens in Cne-
ona collocarit ubi usq; in hanc diem non ante Regni Poloniam.

Desiderantur chartae aliquae.

Caesari Gnesni sepulchus Bossuta primus natione Nobilis de domo Irzeniaua
sed uchiombus et nobilis nobilit. A Benedico Octavo Summo Pontifice promissus, re-
niferus et profusus elemosinarum largitor, in quashet orphanos et uispos, visco-
ra gestans charitatis et compassionis in clericos sua Diocesis rigidus animaduertor,
Quorum vitam et auaritionem curiosa uisitatione hestabat annis singulis, sui-
ens ex uita clericorum salutem vel inuentam laicorum pedore. Et suo effectum
est, ut multas magno studio, a singulis desiderantur. In rem quoq; publicam Re-
gni Poloniam feruibus zelus, rura eius qui famum filio Regis cum Ri-
scha genitrice sua in Almann pulo per uicinas et cariles clares et sphe-
gite

Briassars Dux Bohemae cum Senore Episcopo Pragensi oportunitate temporis et
absentia Regis Poloniae captata, in Gnesnensi Ecclesia despoliando illam quinq[ue]
Martyrum et nobilissimis cleroicis affecerant offensus ac nocte interdictis lacrimis
fletu et lamentis assiduus exinanitus et tabefactus spiritu anxio et afflicto cor-
pore deservente diem obiit.

Ad Gnesnensem Ecclesiam ex morte viduam Bonatus Stephanus succedens, anno Do-
milliesimo tricesimo octavo in Gnesnensem Ecclesiam ordinatus, et uno de viginti annis et
duobus mensibus in ea exactis, septima Martyr factus finitus, in Gnesnensi Ecclesia
natus, natione Polonus Anno Domini Milleno Quinguesimo Octavo diem obiit. Ordina-
tas autem fuit per Leonem Octavum Papam in Regno Poloniae propter executionem Pau-
lino primi filij Mezlavi Poloniae Regis interregno durante natione Polonus de
domo et familia Lubozer intelligentium et scientium scripturarum divinarum et
humanarum efficaciter certit. Sollicitus de suorum plebium veteres idolatricos mores,
quos Poloni fidem Catholicam professi non deservierunt, et festa falsorum Deorum, quae
nonnulli celebrabant, magno studio exterminare, Paganorumque ritus et divinos erudi-
ce non cessabat.

Honus Gnesnensis Ecclesiae Antistes Petrus Primus, natione Polonus Stephano Anno
Domini Quinguesimo octavo per electionem Canonice, vigesima quinta Martyr ce-
lebrata successit. Huius temporibus B. Stanislaus Cracoviensis Antistes virtu-
tus et probitatis vita, sanctitate religione clarus felicissimo martyrio a Bohe-
miae Polonorum secundo Rege coronatus. Huius Petri Archiepiscopo cum viri S. Stan-
islaus primas reprehenderet in Boleslavum partes reliquisset, et ille moru h-

rarmi aggredi illum non audeat officium illius B. Stanislaus intrepide subiens usq[ue]
ad mortem pro fide pro religione pro veritate animam suam prore Beatus Pastori
non dubitavit Sed hic Petrus in Sede Gnesnen[si] annis quatuor et viginti et Anno Dni
Millmo Nonagesimo secundo decima nona Augusti moritur et in Gnesnen[si] Ecclesia se-
peltur a Summo Pontifice Victor secundo ad petitionem et instantiam Boleslai
Secundi Polonie Regis ordinatus in singulis pene negotijs civitatis et ob id pa-
sillanims et ambigens in eis presertim rebus que et negotem et magna nimitatem
celentatemq[ue] deincebant in res tamen amicus et commendabilis quod ei in iudi-
tam Ecclesiasticam in universa Polonia posuit ob necem B. Stanislai Sacrosan-
cti Episcopi a Boleslao Polonie Rege felici Martyrio consumati Provincia et illud in-
ter quod in sua Gnesnen[si] et in ~~aliam~~ ~~diffiniam~~ Ecclesys tenuit et servavit tra-
ditio.

Sublato de medio Petro Gnesnen[si] Archiepo Martinus primus natione Polonus
in Sede Metropolitica Gnesnensium successit e[st] anno Dni Millmo Nonage-
simo Secundo vir et nobilitate et religione insignis Qui cum Pomeranos in
sua Diocesi terminis consistentes ob vitium idolatrie et denegationem primi-
tiam et decimarum censuris Ecclesiasticis percelleret Ille sub tempore quo
Cratonum apud oppidum Spiczmerz decubabat presentem eius explorata do-
necur capitur illum verum Archiepo Martino intra terminos Eccl[esi-
e] sue Latente Archidiaconus Gnesnen[si] archiepiscopus creditus capitur Tandem ob Do-
minam obsequium in Pomeranos descendentem cum magnis muneribus remissa
restitutur libertati Secundo Anno xxxv et Anno Millmo Centmo decimo tertio
moritur et in Ecclesia Gnesnen[si] sepelitur Ordinatus autem e[st] ab Urbano Papa.

Pape Secundo Wladislaw Principe et Monarcha Regni Polonie instaurante.

Successus e' Mariano in vocacione Ecclesie Gnesen' Jacobus Natione Polonus ex Offi-
dio Gnesna ex parentibus Casulanis oriundus Anno Dni Millesimo Centesimo Vigesimo per Ca-
lixtum Papam secundum ad Gnesen' Ecclesiam promotus et ordinatus, cui post eam sin-
gularis et qui Gnesensem Ecclesiam in suis ampliato redditibus, sub cuius Pontificatu
Ano Dni Millesimo Centesimo Quadragesimo quinto Wladislaw Dux Cracouensis germanos suos
Duce Boleslawum de Plock' Henricum de Pandomirien' et Mierzslawum de maiore Po-
lonie Ducibus propellit et deurbat, sedus Monarchiam Polonie Regni inuasurus qui
cum in Arcem Posnanien' se recepisset, et Wladislaw Dux illis cum auxilio Ruchow-
um eos obsideret Jacobus Archiepus quoniam sedibus obsensum non poterat quadriga ve-
chus et Pontificalibus indutus in possessionem Ducis aduenit, et dum varijs uerbis per-
suadere non posset, publice et in faciem Wladislawum excommunicauit et anathematiza-
uit quem mox vltima Diuina secuta e'. Germanis enim ex arce esumpentibus dede-
arose fugit. clade magna obitus fedit Jacobus defunctus in Eode Gnesen' anno Vigin-
ti octo et Anno Dni Millesimo Centesimo Quadragesimo octavo mortuus, et in Ecclesia Gne-
sen' sepelitur Cui non hunc in casa originaria genitum nolentem dixerit qui vige-
nto anno et forti, in uiam et iniquitatem tyranni propulsaturus mortem quare pro in-
stauranda si oporteret obiturus dum plangens non posset quadriga se vchi curauit.

Archiepiscopo Gnesen.

Archiepiscopo Iohanne primo Gnesnen' Petrus Polonus natione genere Nobilis, et
successit electione canonica Anno Dni Millesimo Centesimo Sexagesimo Sexto
celebrata Sedem Gnesnensem sortitus vir modestus et frugi honorum amatore
Hic anno Dni Millesimo Centesimo Septuagesimo sexto, quarto Idus Aug
gusti Monasterio in Lubice Ordinis Cisterciensis ad fluentem fluminis Pol
eza sito ad instantes petitiones Casimiri Cracoviensis et Sandominiensis Du
cis eiusdem Monasterii in Lubice primarii fundatoris et Fulthonis Epi
scopi Cracoviensis decimas manupulares mensis Archiepiscopi Gnesnen' in
Lubice Biala Lanczna Mileto Szampin Scibor Domclay contulit per
petua donatione Item Ecclesiam Parochialem in Maldazyhow cum dec
imis manupularibus in Standow Chenna et Pasturaw eidem Monasterio in
corporavit. Sedet hic annis duobus et viginti et quiescens in Domino pa
tribus suis appositus Gnesna sepelitur Mortuus Anno Dni Millesimo Cent
esimo Octuagesimo Secundo, tridicesimo Idus Septembris Nobilis genere de
domo et Armis Przewanitarum, ab Alexandro Papa tertio, ad metropolim
Gnesnen' hucus Capitularibus et Maczslawi Maronis Polonie Ducis et
promerentibus procuratus.

Substitui in locum vacantis Metropolis Ecclesie Capitularis Gnesnen' virum i
doneum ad Salslavum Canonicum Gnesnen' vertant animos Erat enim et genere
Nobilis et moribus ac virtute conspicuus, et ipsum conformi Electione eligunt in
Ecclesie Gnesnen' Pastorem Confirmationem autem a Sede Apostolica Anno Dni
Millesimo Centesimo octuagesimo tertio consecutus Sedes Gnesnae annis decem
et mortuus e' anno Dni millesimo Centesimo Nonagesimo nono apud Gnesna' Eccl
siam tumulatus.

nam tumultus a Summo Pontifice Lucio tertio ratione Terso, his et promotionibus Merzslau Dni:
cipis et Monaschi Polonia illum promotionibus prouisus. Auxit hic bona Ecclesie Gnesnen:
us notabilior, et plures villas in locis desertis et salutaris locavit, ammosus bonorum Ecclie:
ad defensor. Quam etiam in sapienter, ut suisq; ornamentis defectuosam, re fecere et in:
staurare usq; ad mortem non desit. Genere ut praediximus nobilis de domo et familia.
Rozhi Regi.

Quamvis morte Sazislau Gnesnen' Archiepiscopi secuta Locales et Canonici Gnesnen'
ad Electionem procedendo Archidiaconum Gnesnen' Thomam in Archiepiscum Gnesnen' in:
stante tamen Merzslau Seno et Vladislao Ducis Maioris Poloniae Ducisq; ordinis mero:
rum Henricus. Per Summum Pontificem Innocentium Papam tertium de Ecclesia Gne:
snen' Anno Dni Millesimo Ducentesimo prouisus e' Hic ex genere Ducali originem du:
centi Laurentio B. Hedwigis Poloniae Ducis et Moraviae Principis propria cognatio:
ne Beatae uel Hedwigis tertio gradu contingebat.

Theodonius quidem Breuensis Dux filius Otta filii Indeni Ducis Breuensis
ex Conrado Duce et Marchione Breuensi quauo S. Hedwigis geniti accepit Edoxian
uigilem filium Conradi Masouia et Curuua Ducis filij Lesthonis alii Monarchi Regni
Poloniae apud Cassara occisi in uxorem ex qua genuit quatuor filios, Ottam Con:
stam Theodoniam, et Henricam, et duas filias Ruditham quam duxit Mscuzugis Dux
Pomeraniae, et Hedwigis Abbatisam in Pelerstonsko. Primus filius Otta principabatur
in Wichoya alter in Doer' Tertius Theodonius in ordinem militie transijt Quar:
tus uel Henricus ordinem Minorum S. Franciscae assumpsit, cui Praebenda et Canonica:
tas Maydeburgensis per dispensationem fuerit collata. Quem apud Warislarum in ordi:
ne in Monasterio S. Franciscae amouentem Martinus Papa quartus et propter sanctimo:
niam uitae et decus generis Ducibus Poloniae Conrado Lesthonis Masouiae cuius nepos
germanus ex filia fuerit, et Vladislao Ducis Maioris Poloniae Ducibus promotionibus
et insignantibus.

et instigantibus in Sedem Metropolitanam Gnesnensem promovit, quam etsi aliquando tem-
pore decretaisset suscipere, tamen anatu et perit Romam se defangasset fecens in
vinculo promotionis illius per Legatum absolvi. Absolutionem autem ne quid suam instans,
et supplicans obtinere valens. Impono Summi Pontificis parvi ac in voce consecutus in
Sedem suam Gnesnensem rediit. Hic monasterio sanctimonialium in Olabock Ordinis S. Be-
nedeicti suis Diocesis ab eodem Vladislao Ottonis Duce Marioni Poloniae fundato et erecto
fecit consecrationem de Basilica eiusdem Monasterii factam ab eodem Vladislao Duce re-
gatus Decretis Archiepales de consensu sui Capituli in omnibus colonijs et villis inter
Olabock et Danis fluviis in choris donaverat. Quorum hactenus nullam retinere fecit
Inventus successor suus, donationem illam, ut erat enormem et irritam et revocavit.
Sed hinc Anno unam de viginti, et Anno Domini Millesimo ducentesimo decimo nono Vicesima
secunda Marty Mensis decem obiens in Ecclesia Gnesneni sepelitur. Is Archiepus Hen-
ricus cum esset animi generosi in beneficiis distribuendis et fuscibus in libertatibus Eccle-
siae Polonorum dilataendis multos labores subijt et sustinuit pro Ecclesiae Poloniae libertate
acquirenda et dilatanda. Nam cum Senes et Sacerdotes ad iudicia Iudicum Secularium etiam
Polonorum indifferenter traherentur, et iam in iure, de consensu et decreto unanimi Ducum Po-
loniae per eius solertiam et industriam ad eam sententiam inducerentur, omnem clericum no-
tachos conversos Ecclesiasticos pro Privilegio fecit gardere ut non possint conveniri nisi co-
ram suis palatis, scilicet Archiepiscopo, Episcopis, Abbatibus, Archidiaconis et alijs officialibus
Ecclesiasticis. Nec per reconventionem aut aliquam exceptionem ad forum Laicorum possint con-
pelli, sed nec coram ipsius Ducibus, vel eorum officialibus. Et eandem libertatem obtinere
originarys et abspicitis Ecclesiarum. Deinde cum pro hac libertate confirmanda Ro-
mam se per conferendo assiduo anatu et pio studio laborasset et ibidem sebus actus pro
libitu apud Sedem Apostolicam pro voto obtenta et consumata, accepto legationis officio
in Gnesnensem Locum et in Regnum Poloniae redisset, cum magno honore a Du-
cibus Poloniae receptus, privilegium Ecclesiasticae libertatis in multis articulis, quibus
Ecclesiasticis non gravabantur, petiit et obtinuit laxari et in melius viti. Tandem
Senedo Provinciali congregata. Quos in sacris divinis constitutos exortibus pruar-
uit. Et quia ex auctoritate Leonis Capuani Cardinalis Sedis Apostolicus Legatus,
super exortibus dimittendis, nullus fructus hactenus proveniunt, ac vagi hereticis ab-
solvatur.

terentur ipse omnes clericos, tactis sacrosanctis Evangelij, exors dominiceps et quilibet an-
aburas fecit aburrare et ab eis se continere delinquentes puniens et in corrigibiles ab
eorum Ecclesijs et beneficijs pollens. Iste amphiturnus bona sui Archiepiscopus duas vil-
las Luanoy et Wladowi pro Ecclesia comit Et Castellanam Supensom Regibus et
Pontificibus Polonie, in temporalibus. Gnesnen vero Archiepiscopus in spiritualibus in de-
amis edite, et alijs inibus plenarie abhendam. Hadualo Duce Polonie in eadem Castell-
lania Supensom iuxta ac in tota terra maioris Polonie dominante et principante, per crisi-
dem Hadualo in causam et negligentiam amissam cum Rex Daria Cudarus asse-
rens et sicut verum fuit per auram suam de stirpe Principum Polonie processisse
perperam et iniuste illam occupasset et pluribus annis tenuisset occupatam, resurgens
illi et Ecclesiastica et temporalia Venneus Archiepiscopus dum prefata Castellania Sher-
pensom molesti et graviter atq. iniuriose frontibus Daronibus et potentibus Castell-
nensibus prefatis, si genti et nationi ex hanc proprijs et naturalibus Principibus ne-
glectis et desertis forent subiecti ad naturalem Principem Suantopeltom Rege
Daria quando deserto, suapte redeuntibus et in ditionem suam concedentibus re-
sisset Jurisdictionem suam Archiepiscopalem et Dura Archiepiscopia cum quibus ab anti-
quo in dicta Castellania obinebat tunc Pontificatus sui recuperavit, et in sua
traxit ditionem docens per grandevos testes spirituales et seculares omni exce-
ptione maiores et signanter per Adolphum Rectorem Ecclesie Parochialis
in Supensom et Daronibus proceresq. Supenses Anno Domini Millesimo ducentesimo oc-
tuagesimo primo, in die S. Iohannis Baptistae in Supensom cum Suantopeltom
prefatis iam tunc et Principe et Domino terre et Castellania Supensom ad Ar-
chiepiscopatum Gnesnen pertinuisse

Post mortem Henrici primi, Vincentius Canonius Gnesen' Metropolita Gnesen'
regendam suscepit anno Dni Millesimo Ducentimo Vigesimo ordinatus sedit annis
tredecim et anno Dni Millesimo ducentimo tricesimo tertio languore dultino vexatus
et fati subtractus apud Gnesensem Ecclesiam nisi tam salutar honor. Nobilis et
hic genere et natione Polonus, de domo et familia Polonorum que Valencz vult
geni nomine vocitatur.

Successit Vincentio, Fulco primus, qui Polonus idiomate vocatur Felha,
natione Polonus genere Nobilis, in Gnesensem Archiepiscopus Anno Dni Millesimo
ducentesimo tricesimo quarto, a Gregorio Papa hono ordinatus sedit an-
nis quatuor et viginti et Anno Dni Millesimo ducentesimo quinquagesimo octava-
uo, quinta die Aprilis, in Curia sua Archiepiscopali apud Lancuionensem Ecclesiam
post mensem ex quo languerat moritur, et exinde Gnesam ductus apud Ec-
clesiam maiorem sepelitur. Huius tempore Beatissimus Stanislaus Martyr miri-
ficus et Cracouensis Episcopus per Innocentium Papam quartum apud assisium
canonizatus est et per eundem Galtonem Archiepiscopus Oppidum de Me-
sano tunc Apostolica sedis Curiam et Lancuionem Poloniam et Cracouen-
sem Ducisam sacram Virginem hec Adelslai Ducis sponsam Prandotam Cracouen-
sem atque Poloniam Ecclesie Imperator et Abbates, anno Dni Millesimo
Ducentesimo quinquagesimo quarto octava die Mensis May levantur ossa ex
tumulo in presentia Principum Poloniam et plebis utriusque sexus multitu-
dine copiosa. Quarum partem insignem, sed et annuatim que vivens ve-
batur donari Ecclesie Gnesen' prefatus Fulco obtinuit. Ex hoc ipse sub-
co Arch. epus Gnesen' Nobilis, qui se vulgum appellat sapientiam veter-
tam in parte superiori albam duas quoque cruce etiam albas in parte in-
feriori.

fenoni in campo rubro gerens pro insigni Huius Juliani Archiepiscopi Vindobonensis Dux
Poloniae cum filijs suis Prozemyslao et Boleslao, et Ecclesiae Cracoviensi donavit
villam Przegorzec cum suis omnibus pertinentijs Milles ducentesimo tricesimo sex-
to.

Vicesima Mensis May per Capitulares Cracovienses celebrata apud Cracoviam Ecclesiam
Electorie Janussis Insuper Cracovien' natione Polonus quae Nobilis de domo et familia Przy-
nablanum, virtute atq; doctrina ornatus concubiter electus est. Qui quamvis pro confirmatione sua
Herricum Decanum Tesnanensem Aegidium Archiepiscopum Lancoven' et Przylbyslaum Caro-
niam Cracovien' Romam miseret. Intelligens tamen propter constitutionem novam sed Ec-
clesiae singulis permissam gratiam et molestiam nisi praesentialiter veniret confirmatio-
nem suam obtinere non posse ad Alexandrum tertium Urbem venit, et confirmatione fa-
cta die Lunae sexta ante Dominicam Invenavit obtenta, die Dominica Invenavit Anno
Dni Milles ducentesimo sexagesimo in Cracoviam Archiepiscopus Ratis consecratus
Ite redeundo autem ex urbe Poanne qui Janussus appellatus e' Archiepiscopus in illi-
ni duos Nuncios suos secum traiecitatos velle Herricum Decanum Tesnanensem et Przyl-
byslaum Caroniam Tesnaniam Cracovien' festis in Lombardia absumpsit. Sedit Annis duo-
decem et Anno Dni Milles ducentesimo septuagesimo secundo vicesima sexta die men-
sis Augusti mortuus et Exone tanulatus Hic anno Dni Milles ducentesimo sex-
agesimo quarto recepta a Marnio milite tribus partibus ville Hubysslavo adat illi
in recompensam villam mensis Judoora iuxta villam fluvium Hitzitam de con-
sentu Lesthoni Ducis Syrdien' Hic Oppidum Inigna ex pago spadavit iuxta
Lecam.

Quercensis Ecclesia ex morte Joannis alii Janusij pastoris sui regimine et solatio vidua:
ta quamvis Prelati et Canonici Quercenses sine Comitiūm iudicio, Philippum Insuper:
tum Quercensem, genere nobilem, et Nationi Polonum per Legati Electionem substituerunt.
Electio tamen sua, et propter frequentes ac diuturnas Romanæ Sedis vacationes mutatio:
neq; et plenasq; aliis causas non fuit confirmata, vacavitq; Sedes Quercensis annis pro:
pe sex usq; ad annum dñe Domini Millesimum Ducentessimum Septuagesimum Octa:
vum. Sub quo tempore Quercen' Ecclesia in bonis suis temporalibus magna portio de:
spendiis et richis militibus et pœcibus Poloniæ substantiam eius sacerantibus et
vulgantibus in nos vsus. Genus nobile Philippus prefatus Archiepus Quercen'
duxit ex domo et familia Viennarum qua caput Fynidis crinale ex nanibus
pendente in campo aureo defert pro insigni.

Huncq; et hinc Boleslai Calicensis et Przemyslai Polonum Ducum, non Ca:
pituli Quercen' Nicolaus Papa Tertius sollicitus quatenus diuturnam Ecclē:
niæ Quercen' et dispendiosam vacationem miseratus Philippum Quercen' Pra:
positum canonicam confirmaret electionem. Summus autem Pontifex Nicolaus cum
in fratres Predicatores proferens eēt fauoris Electione Philippum Insuper Quercen'
men' cassata, facti Martine genere Polono Ordinis Predicatorum vni ex patri:
tentariis suis minoribus nobili de familia Serparum anno Dni Millesimo Ducente:
nimo Septuagesimo octavo, de Ecclesia pœdicta Quercen'. Qui Romam in Quercen:
sem consecutus Archiepiscopus, hinc ad Sedem suam Quercensem in Poloniā pergit
apud Bononiam in pœmitate acceptus dicit hinc et in Neapoli factum Pra:
dicatorem in Bononia ante Zachariam repulsi requisitio Anno Dni Millesimo
Ducentimo

Ducens mō Septuagesimo nono Hic fecit summam Iuris Canonici, quæ vocatur Martiniana
et summi Pontificum summorum et Imperatorum Romanorum quæ habetur Potenti
in Monasterio S. Domitii.

Capitulares Gneseni Martini Gneseni Episcopi morte amfecta et electionis hinc videtur
Wlostebonum Decanum Gneseni prouidit et viti subilem de dono et familia Hano
danicæ per formam et viam seruituræ eligunt Qui licet Lemigis Maronis Poloniæ
Drenyslai patrocini atq; consensu fulens Electionem suam per Romanum Pontificem Ni-
colam Papam tertium confirmari laborasset videns tamen ob. phurma impedimenta
labores suos sumptus et fatigas recedere in vntum omnem voluntatem et adorem pro-
sequendi electionem suam omisit dignus pro modestia sua cui tanti culmenis digni-
tas vltro deferretur, agendus etiam ad illius acceptationem, et ad numerum Archiepi-
scoporū referendus vacauitq; Sedes Gnesensis, iterum annis quinq; vsq; ad an-
num Domini millesimum ducentissimum Octuagesimum tertium.

Erasmus a Huroyo.

Qualatus et Princeps Gesnens' Ecclesie, sui Electi Decani Westphali Gesnens', Electionem
per Sedem Apostolicam confirmari magno opere expetentibus. Huic Papa Quartus Cle-
mense Westphali cassata Jacobo Dornha natione Polono et genere Nobile de domo et familia
porcania qui apud Polonos Dornha id est parvus rus vocatur propter familiaritatem qua
illi in minoribus agenti amicus fuit. Anno Dni Millesimo Ducentesimo Octuagesimo tertio
quidam qui anno eodem in vigilia S. Thomae Apostoli in presbyterum et sequenti die Dni
in Archiepiscopum Gesnens' in Kluozek in domo fuit minorum, per quatuor Episcopos Lo-
tovic' Ecclesie videlicet Thoman Vratislaviensem Joannem Posnaniensem Coslam Plecter Wolmi-
cum Vratislaviensem Episcopos consecratur hic monasterium S. Gregorii seu hospitale an-
no Dni Millesimo Ducentesimo Septimo Ordinis S. Benedicti in Univerisio de Mensa Archiepiscopali
data dote finavit hic et Episcopus Palmensis a sua sardercitur Provincia Regens' Archi-
episcopus illum sibi usurpanti, hinc coram Iudicibus a Sede Apostolica et Pontificis Papa
impetratis videlicet Magistro Venceslao Scholastico Vratislaviensi Dobrzegniensis Decano Wla-
dislaviensi et hinc Prospero Vratislaviensi Millesimo Ducentesimo Nonagesimo Septimo Vicecomite
ta Marcy nota vincter restitit. Post annis Inventa sex et Anno Dni Millesimo trecenti-
tesimo decimo die quarta mensis Marcy in Univerisio moritur et Gesnens' velatus vinct-
eiusdem Marcy in Gesnens' cumulat Ecclesia hic anno Dni Millesimo Ducentesimo nona-
gesimo quinto die Johis signa septima Juny Przemyslam Ducem Posnaniensem in
Regem et consortem suam Rycksam in Reginam in Gesnens' Ecclesia coronat a.
Lenoviter et in unum pronavit ex post et Venceslam Bohemia Regem in Polono Re-
gem in eadem Gesnens' Ecclesia Anno Dni Millesimo Trecentesimo undecimo assistenti-
bus sibi Wladao Wladislawiensi, Andree Posnaniensi Joanne Lonha Vratislaviensi E-
piscopis duas villas videlicet Bilanow, super lacu Powoz et Gwozno in feras pro ar-
cum marci argenti donavit Capitulo Gesnens' hic decimam manipularum in Banco
Mlyn tunc villa nunc oppidum, Ecclesie ibidem noviter extracta de consensu Ca-
pituli perpetuo donavit etiam se de valore quing. marcarum extendat. Hoc cum
Ercebelloni Abbate de Bysehevia abbe de Cronou et suo conventu Westphalensis
Ordinis ad instantes petitiones Przemyslai Secundi Ducis Posnaniensis et Ma-
rcis Polonie ex post sui Regis Polonie, fecit villam annuatim et red-
ditu

hic hinc Episc.

huius Archi. Epus antea ante Capitulum Gnesen' pro mensa sua in Monasterio Brichowen' villas Do-
brico Ladow Gwachow Lero et Ruschor cum decimis et huiusmodi et aliarum villarum
ad Ecclesiam in Dobrowo pertinentium videlicet Proszchowo Ostroszo Lomyszowo Parochi-
wo Zakrzewo Ryszczete et Slawano et dedit Monasterio Brichowenensi pro pinguis et
adruentes. In Suchababie Wieleuice Tempore Sarszesno Szeemo Sachi Gombu-
wa Radzli Samostizete et Orle Anno Dni Millmo Ducentmo Octuagesimo Secundo
Octavo. Sub huius Pontificatu Bernardus Venator Pabrensensis et Litterna Landensis Mi-
les Anno Dni Millmo Ducentmo Octuagesimo quarto, de consensu Polymyslai Sen-
ni Duci Poznaniensi, donat Archi. Epus Nicolo, et eius Archi. Epatus et Gnesen' Eccle-
siae hereditatem suam paternam villam Chelm cum iure patronatus et omni Domi-
nio Hic etiam Anno Dni Millmo Ducentmo Tricesimo quinto recepit duabus villis videlicet
Gralowice et Liphow, a Petro filio Huius de Phano Subdepefero Lradensi, dedit ei-
dem in recompensam villam mensuram Frantkowsa Hic etiam Jacobus Szynka Secundus
Archi. Epus Gnesen' Comit villam Gwale prope Turck a Sogniewo Mikte pro XL
Marias de consensu Polymyslai Maioris Poloniae Ducis Anno Dni Millmo Ducentmo
Octuagesimo Sexto Item prefatus Jacobus Archi. Epus Anno Dni Millmo Ducentmo O-
ctuagesimo Septimo in ha Octavam Beate Joanne Baptisae in Cracovia villam Pussy pro-
pe Cracoviam et sub Parochia Calcsue de Raciborzowice riam pro altera medietate
a Boleslao Duce Masoviae et herede Cracoviensi Calcsue Gnesen' donam per-
petuo obtinuit. cuius alteram medietatem per prius dom. illum adhuc minor habere
status Idem Jacobus Archi. Epus a Boleslao Cracoviensi et Sandomien' Duce ob-
tinuit.

Inna die May.

Diebus die May Millesimo Trecentimo Quarto ad eligendum futurum Praesentem in
constituta adveniente Borzyslaus Archiepiscopus Pomeranensis et canonici Pomeranensis
natione Polonus genereq. Nobilis de domo et familia agrorum, ad succedendum in
haec per formam et eam compromissi concorditer eligitur. Qui negotium sua confor-
mationis acceleraturus non per Nuncios sed per seipsum habens Janislavum Archidiaconum
et aliquos Canonicos Pomeranensis in comitiva processit. Quo perveniens et Benedic-
tum Papam orbis humanis exemplum offendens anformationis sua dilataem in tempo-
feri biennio pertulit. Cardinalibus enim Romanae Ecclesiae post mortem Benedicti in
vota vana se incidantibus, et non nisi post biennium concordantibus, substitutio Jani-
ni Pontificis fuit impedita, ad flementem deinde quintum qui Benedicto successit
in Avinionem venit, et illic eius electionis anformationem sine difficultate obtinuit, quod
tanta etiam consecrationem a Petro Cardinali, et Episcopi Hostiensis de mandato Leonis Aegyptiaci
in Avinione accepit. Dum autem munibus suis provisionis et consecrationis perfectas,
negotia Regni Poloniae et Ecclesiae suae Pomeranensis et praesertim causas venerationum contra
Magistram et Ordinem Praedicatorum de Prussia ac Archiepiscopum Rigensem, et per Culmensis
Episcopatus abstractione tractant arreptus aequitatis, Millesimo Trecentimo Undecimo die
biennio tantum post electionem decessit, ultima die Iunij in Avinione occubuit, illic in
Monasterio S. Joannis Evangelistae Ordinis Praedicatorum iustus honos fuit. Pro so-
luta e genere Nobili de domo et familia agrorum. Hic etiam contra Episcopum Pomeranensem
notam volens resuadere causam exemptionis hinc in Urbe movens sed non fuit.

Morte Borzyslai Archiepiscopi Pomeranensis in Avinione secuta fletus Papa Quintus fa-
pulari Electione non expectata cum provisione Callesie vacantis ad ipsum redisset
Joanni alio Janislavo Archidiacono Pomeranensis Polono natione et genere Nobili de domo

Legat.

Lotus probatus in duobus vicibus, tunc in Avinionensi presentis et quoniam Borzyslaus Archiepiscopus
Encimonensis pro bene gerendis et expediendis rebus suis promotionis in suis tenebris obse-
quij Anno Domini Millesimo Trecentesimo duodecimo Novembri Septima die de Ecclesia Enci-
monensis providit qui etiam consecratione a Petro Cardinali et Episcopo Hostoniensi apud A-
vinionem accepta ad Sedem Encimonensem in Regno Poloniae veneratus, merito omnium favore et
benivolentia exceptis paucis suis Ecclesie possessionem factiter e consecutus, quam cum annis
integris quinq; regisset tandem senio et laboribus confectus in aegritudinem incidens, omni-
bus procuratus Sacramentis in fana Archiepiscopi Lancicivensis plenius bonorum operum et
magnus Respectus Regni Poloniae et Ecclesie Encimonensis amator et defensor anno Domini Mil-
lesimo trecentesimo quadragesimo primo terti Idibus Novembriis moritur et in Ecclesia Enci-
monensi sepelitur Hic anno Domini Millesimo trecentesimo decimo octavo ultima Octobris Vasa au-
rea et argentea Ecclesie deportari fecit in Franciam ob guerras inter Vladislaum Po-
loniae Regem et Francos exortas, quae de cetero sollicitudo non sunt sed census annui
us in Auxilio ad restaurandum ea Archiepiscopo Encimonensi per Casimirum Regem insti-
tutus. Qui tunc per Archiepiscopus Annis singulis tollitur vasorum tamen restauratio neg-
lecta est, videtur. Summa autem census praefati e censur. marci Laterani gressarii
Pragensium Hic apud Ecclesiam Praconensem Vladislaum Lichtek Praconensem Du-
cem, et Poloniae Monarcham in Regem et Hedwigiam consortem suam in Regiam Polo-
niae solenniter exiit ac utiq; Regni diadema anno Domini Millesimo Trecentesimo vigesimo
die solis Vigesima Idibus assistentibus sibi Joanne Mushata Praconensi, et Domo-
vato Posnaniensi Episcopis in praesentia Coronavit in eadem Ecclesia Praconensi Casimirum de-
cimum in Regem, et consortem suam Annam in Regiam, anno Domini Millesimo trecenti-
mo, trecentesimo quaresimo, die S. Martini Evangelistae, sub assistentia Joannis Praconensis
Mathiae Vladislaevi Joannis Posnaniensis et Stephani Lubicensis Episcoporum Hic
anno Domini Millesimo Trecentesimo vigesimo primo duas villas mensis videlicet Leczo et
Hagerzyce, in terra Lancicivensi cum Woysho Vincenty pro villa Lorytho in
terra Dyadice, de consensu Vladislaevi Regis Poloniae cambavit Et anno Domini
Millesimo trecentesimo trecentesimo sexagesimo data villa Leczo in terra Lancicivensi Flomano de Ca-
sace, villam Prochhee in terra Ladiensis ab eo cambavit. Hic anno Domini Millesimo Tre-
centesimo

centimo tricesimo octavo, in Dominica Judica fundavit, et miravit monasterium S. Lucatorum, et Beato Joanni Baptis illud dicavit. Pars ei arcem et hortum in quibus quing. oppidani residebant. Piscaturam in Lacus Suiensis inoleto num in festivo cum poma et in a macella separam.

Terna decima, mensis February ad eligendum Invenit Pontificem instituta, Anno Dni milimo Trecentimo quadragesimo secundo Janus de S. Iohanne. Archidiaconus S. uicensis et Canonici Invenit, natione Polonus genere Nobilis de domo Rogonia ex Sandomoniensi Terra ortus ad interpellationes Camerari Polonis Legati eligitur, a per Benedictum Papam duodecimum confirmatum. Qui extunc et deinceps ad decorandam Invenit Ecclesiam et ad implendum eius in tractus animam vertens Ecclesiam Invenit, sicut et muro humilem a fundamentis instans pulcherrime fabricavit et consumavit. Inchoavit enim et opere. In calibus quoque ornatis et ceteris, defatigatus, effecit splendendam

Ecclesiam Sancti Marci in Invenit collegiatam fabricavit, exornavit, et aliquot prelatos Canonicos et Vicarios, in ea instituit. Postea Invenit Ecclesiam de S. Laurentii Invenit Operum. Item Invenit Archiepiscopus in Invenit S. Michaelis Invenit Invenit Ecclesiam in Invenit Operum quae et quae vrbidas et hygeas sepe vrbitate a fundamentis in muros fabricavit Invenit et Invenit Officia poma fundavit. In studio Romanensi dum illum miror habere stus, agens et rectoratus officio fungens dum Anglus studens et adulterum quod quidam in summa vrbis consentiente paraverit, capite flexus est, studium Romanense transtulit nec ante vrbitate consentit donec Joanne vigesimo secundo Papa vrbente, capellas in vrbitate

in detestationem hominum per Bononienses erecta, et in salutem Angliæ occisi dotata
est. Institutum Lovaniense ad hoc in istam et terram effundens ut mensis Episcopali
ona tantum massa ex illa cederet, in eam sua industria, sed et suorum, et ochen-
gentas marcas, proter datus frumentales, pons de pons quam factis ab homine,
tur persolveret Ecclesiam inchoatam in Falsæ a pluribus suis antecessoribus ne-
glectam restauravit. Cui et antea duo prædia in loca una in Fynee aliud in Do-
brzyca, et hortus ante valiam qua viai Boatislarum Hic Lodovicum primum Hen-
garia Regem, in Polonia Regem in Præconense Ecclesia anno Dni Millesimo trecentimo
septuagesimo, die Septima Septima Novembis, in unxit et aronavit assisten-
tibus sibi Romano Præconense et Petro Lubicensi Episcopis qui processu dierum ob cal-
oris naturalis defectum subito cæcatus Nicholus de Kostutow Professoris Gnesnensis consan-
guineo suo de successorie fauoris procuratores ad eedendum arbitratu. Qui regi nec
Capituli obtento assensu, superius agere ad Gregorium Papam Indecimum in Avinio-
nem se contulit, ubi nomine Capituli Janussius Peshovis Cantor Gnesnensis petitionem
suam inficiens, consilios suos deduxit ad irritum. Venit et Janusius Archiepiscopus Gne-
snen' usque animam suam, et fratribus procuratoribus revocatis novos ad eedendum in-
personam Nepotis sui ex sorore germani Boanis de Strzelce Doctor Deca-
ni Præconens' et fandi Præconens' constitit, cum cum cessio admista eēt per Gregorium
Indecimum, et Præconens' atq. Opatorvensis Districtus, cum Decimis Præconensibus ad
ortam sibi concessa. Qui post cessationem, biennio apud Monasterium Sada demoratus
et deinde contubernium Monasticum peroratus, reliquum vita tempus in Falsæ exe-
git. Sexta decima Mensis die Septembis in Falsæ Archiepiscopali, Anno Millesimo
trecentesimo septuagesimo sexto moritur et ecclesia eiusdem in Gnesnensi Ecclesia
et in Capella ab eo fundata et dotata sepelitur in ipso muro Capelle quoniam ita vivens
non fuerat, ingressus enim non hostio sed aliunde pariter ante in introductus Sedis annis qua-
tuor et viginti prospera eius fortuna et destitit egegia

Janusius Præconens' Archiepiscopus Illustre Innocentius Papa sextus ad instantiam Camer-
Regis Poloniae committit causam Nicholus Episcopus Falsalano Cardinali super mutilatione
et abstractione Ecclesiarum Culmensis et Samicensis Millesimo Trecentimo Sexagesimo et
quinto Et Nicholus tunc Episcopus Culmensis citatur. Quo quidem Cardinali Falsalano mortuo
commisit iterum fandi Nicholus Falsalano S. Maria inviolata Durano Cardinalis pa-
Poloniam

Vrbaram Papam

Hic Ecclesiam in Pto trichi Praeueni Diocesis in vico uicini et Thomastac a Pozespoli:
vico pro domus Ecclesie Gnesensis ad v' mare quassorum laterum estimatis anno Dni
Millmo Trecentmo Quinquagesimo Quarto villam Rigaletu in sortem perpetuam hu
Ecclesie Gneseni recepit Hic ad petitionem Casimiri Secundi Poloniae Regis hu
ca dditionem Ecclesie S. Petri in castro Praeueni prima praebenda a et qua
data decimis manipulas mensas sua de consensu Capituli antebat in villis Wi
suica vtraq; Sasachow Rozlow Mrowice Gnesen Rantieska Wola Tazyczko
vico vtraq; Basylawice Inochowice Dobrzezyce Szasbice Nicordobustapa Hic a
Casimiro Poloniae Rege rogatus ut Ecclesiam Tawchialon in Oppido Przepice in Di
ocesi et Tomi Praeueni sito. Quod item Casimirus Rex anno Dni Millmo Tre
centmo Sexagesimo quarto in omnia iudice crexerit, et arcem coenit mare fabrica
uerit, ex sua Mensa Archiepiscopi dotaret cum Dodzanta Praeuenis Epus loci et
Oppidi illius Diocesis preces rogatus per prius sibi collatas abnuisset regis pe
titioni acquiescit et Ecclesiam prefatam in Rozepice duabus decimis manipulan
bus mensas Archiepiscopi in villis regis vtraq; velle Tazyczko de consensu Ca
pituli Gnesensis anno Dni Millmo trecentmo Sexagesimo dotaret et privilegiauit
Per donationem tamen huiusmodi Oppidum prefatum Rozepice ad suam pertinenda
ocessim, et fines Diocesis confutens, cum effusus deturbata hinc perpetuus omnia
est et fuerit, quos potius defendere et non debuerat Hic his contentus et unde
amam pecunialen post agros Oppidanorum quoniam in omnia iudice situm erat Op
pidum, Ecclesie prefatae in Rozepice quoniam ad illum, non ad Episcopum Praeuen
sem eius largitio pertinere donat

Hanc autem violentiam et iniuriam Dodzanta Praeuenis tunc Episcopus de dor
mo Rosse secretitate et coartate affectus, et deinde nocte praeventus, resuitor non
valuit. Hic cum prefato Casimiro Poloniae Rege, bona mensas Archiepiscopi velle
Rozdecz Oppidum et Sasso in loco pro castro Spiermer et villa Spiermer et Mel
sezyce, et Regis molaralno ante Inebran quod dicitur Ruzysin Wlyz et pro loco
Gneseni dicit Gnesen et pro villa Kozemina anno Dni Millmo trecentmo quinquage
simo Septimo Item cum eodem Casimiro Rege deus Archiepiscopi Inoslav uallas Archie
Episcopales.

Episcopales Pioschra et Sulzace in terra Saccon' et Sademone' prope Wshram sitas,
et cum decimis manipularibus villarum eandem et pro villa Szaroko ante Lom abog
decima pro villa Regis feni a Michaleo prope Lhoszek in terra maioris Polonia
sitas Anno Dni millio trecento quinquagesimo nono commutavit Et prefatus Casimirus
rex in decimis prefatis manipularibus, videlicet Pioschra et Sulzace abate L. Hucus
in Ecclesia Sacconensi fundavit. Hic ad pertinentiam Capituli Sacconensis et praesertim
ad instantiam Jacobi Pastoris Pnesner, decimam manipularum monasterii Archiepiscopi
pals in villa Choczczewo prope Dunzek de consensu Capituli Ecclesie Cathedralis S.
Stanislai in Lubranice in dote dedit donavit et insonavit, anno Dni millio tre.
cento quinquagesimo quarto Hic ad pertinentiam parochie Secundi Polonia Regis. Leck.
pro S. Stanislai in Duznace villa Regia prope Inowoloz Pnesneris Diocesis, quo.
nam per Ducem Opoczensem a probo familia si probabat enim tunc familiares.
suos habens quorundam cum Duce Conventuali quanta quisq. amicitia foret agendo
agonem imperfectum parum sufficienter dotata erat, quae quiddam sub Parochia Sla.
veno continebatur. Decimas manipulares in Villis Brzostowicz Domancowze Ca.
pizny et Wygorka capitulum consensu accedente perfecto donavit

Quoniam Johannes Schywick Decretorum Doctor Decanus Pontonensis et canonicus
Pnesner Regni Polonie cancellarius nuncios suo Domaratun militem et Li.
cendum Pronicum Pnesner ad expediendum pro eo provisionem Ecclesie Ecclesie
Pnesneris ex cessione libera Jaroslai Archiepiscopi Avunculi sui germani vacante.
et anno Dni millio trecento septuagesimo secundo expedivisset, litteris Ludovici
Polonie et Hungariae Regis fulentis in finem Lenanum in Avuncionem A. Gregorium
Papam

Lapem ad omnia tamen eorum fugia et impensa recedebat ad virtutem. Adonia de
se eadem facultate, qua antecessoribus intercessionibus suis succurrebat. Quod presertim Do-
minus Imperator et Bohemiarum Rex et a Paulo Papa
nem se hinc antequam et a Ludovico seculari consanguineo Papa causam suam
promouente per Gregorium Papam pontificem anno subsequenti videlicet Millesimo Ter-
centesimo sexagesimo tertio, de Ecclesia promissa est Gnesnae apud villam novam An-
gionem Diocesis quatuordecim diebus Junij Pontificatus sui anno Quarto diebus Fla-
vidis Lubrici et Cameracensis Lavaleo eodem ad vitam reservatis recepta cessante
a Michale Scholastico Wladislavensi et Proczelao Pontifici Canonice Gnesnensi
in manibus Guillelmi tituli S. Clementis presbiterorum Cardinalium facta et
de mandatis Papae auctoritate consecratus subinde deinde se ex auctoritate propter pas-
santem festam eadens Gnesnam die Martis prima Julij ingressus et consecra-
tionem honore susceptus

Altero die Missarum solennia in Pontificalibus egit plenam et sacrosam posses-
sionem Archiepiscopus ex tunc consecutus, natione Polonus genere Nobilis de domo
et familia Pozymakitarum ex parte Proczelawo Polano Lubrici et villa
Polachow prope Kaliszek, velut alij tradunt ex villa Strzelce prope Raczanow et
fluvium Ródonia ex terra Sandominiensi octavo cognominatus Suchywick. Cum sur-
tem Annos novem in sella Pontificali Gnesnae exegisset laicus in viginti nonam
quinta die Mensis Aprilis in vigiliam Pasche cadente post crepusculum anno
Domini Millesimo trecentesimo octuagesimo secundo in Oppido suo et fana Archiepiscopi
Emone velus excessu humanis curis thesaurus et omnia Archiepiscopi suppel-
lex illis per fratres nepotes et consanguineos suos qui in frequentibus numero mo-
ritum operiebantur in quorum gubernationem regule Ecclesie Gnesnae castre
carnali affectione permotus traherent, directa sunt, pollent tam industria quam
prudencia, sum in privato statu ageret, quam tamen in culmine Pontificali po-
situs esse indulgens, sicut in languibus edificans seculari potestate clerum gra-
vanti, consuetudinem magis quam visitans in sacerdotibus suis Diocesis dictis et fa-
miliae probos uterque visus est emicisse.
De Ecclesia Gnesnae et in Choro quem testidone et tunc conuenerat medio, sub tutela
pulcherrima area flandriana sculpta magisterie sepulchri casulam nobilium Ecclesie
Gnesnae reliquit. Cuius morte celebri nuncio ad Senatum Masouit et Poloniam Dur-
an fulens.

com forata castra Leuz obidere, et bona Caesari Praesentem denique capite, Nuncio quoque
Episcopi Gneseni Adversus Praesentem Episcopo et Suffraganeo, huc se ad agere, et plura
hactenus de re de factis Leuz gubernatione et tenura hactenus suis Principibus Persol-
ut Castellanus Praesentem non fuerit amicus respondit.

Obsequio Pastor Leuz et honorum illius deceptio per Semouitum Masovia Ducem et ex
uis exoratum post mortem Joannis Suchywicki Archiepi. Gneseni secuta accelerare fu-
turam Arch. Epalem Electionem et magis consentaneam fore coegit. Sexta decima itaque die
mensis Aprilis pro electione instituta, anno eodem videlicet millesimo trecentesimo octuagesimo
secundo, Dobrogostius de Nosodow. Decretorum Doctor Decanus Praesentis et Pastor
Gnesensis natione Polonus genere Nobilis de domo Malencz ex Ducatu et Regione Wo-
conii unanimes voto canonicis electus est, qui suo et Capituli Gneseni nomine Bronisla-
um cancellarium Dobrogostium Canonium Gneseni, Sanderwquam de Samerz Joannem de
Pranhov iudicem Posnaniensem item Castellanum Hactensem et Ospeorem de Gudzischo
de Ducem Semouitum, castri Leuz obsidionem continuantem destruat petens obsidione
solvi et possessionem de Persolam Castellanum Gnesensem de tenura castri Leuz de-
mitterem. Quorum de mutacione promotus, agrum et castrum obsidione solvit granibus
Lanonia irrogatis

Dobrogostius autem electus Gnesensis, in his nuncijs videlicet H. Castellano Hactensi
Joanne de Pranhov iudice Posnaniensi Petro de Sienca Canonico Gneseni in Budand
Ducem Poloniae et Margaria Regem ad obtinendum consensum destinatis, ipse cele-
ritas quo potest in libere ire pergit.

Seductus autem Rex ex suggestione parva suspicatus sibi, et proli Pontificum Do-
brogosti si consequeretur possessionem fore cum eo parvo in malabris electus, et Semou-
itum Masovia Ducem in solam Regni Poloniae transfere pronoueat. Nuncijs suis tunc
totam die dimisit, respondet se eius. electionem se dum promoturum sed omnibus viri-
bus imperituum

huc infidelitatem vnde et per se et per amicos Dobrogostio reddere iustitias de quibus scri-
bitur Patria laura agens avidus foret, credens se illas curarum ut et antea, den-
ni terrarum pervenisset, a Duce Venetorum, vel, ut ab alijs asseritur, a Leopoldo Austriae
Duce, pro Regis Ludovici complacencia captivatur, illi quibus de rebus moribus
nec Urbanus Sextus fauores Curia sum in seismate occupans, nuncios Ludovici Regis per
tentibus Bodzantem Canonicum Praeviosensem et procuratorem qualon Praeviosensem in S.
den Archiepalem quanto Dns Juny abis non Juny Pontificatus sui anno quinto Ro-
mae promovit et licentis suis Ludovico ^{Regi} scripsit ut Dobrogostius electus a captivitate sol-
veretur effecit. Hic autem Bodzanta ex humili sorte et ex patre Visleo ex terra Cur-
domenensi et ex Villa Schelgi prope Karond dacebat octavo Nobilis de domo Schel-
gam de domo qua hanc cruce superposita in campo rubeo defert pro insigni.
Dobrogostius autem electus Gnesnensis de captivitate solutus alius sibi restituti-
solitus Coloniam revertens in petitione sua qua a Capitulo petebat sibi fastum
Leovic aut Curien pro expensis et sumptibus consignari iudicis non est respon-
dente Capitulo distributionem fastum Archiepalem nunquam ab huius mi-
nus quoque licet iam Bodzanta promoti et confirmati. Qui quidem Bodzanta fa-
cile possessionem omnium fastorum Gnesnensis adeptus est. Vladislavum secundum quem
Lithuanum in Regem Poloniae in Ecclesia Praeviosensi assistentibus abis Johanne
Praeviosensi Dobrogostio Posnanciensi Baptisavit et coronavit, decima Septima Ju-
lii Anno Dni Millesimo Trecentesimo Sexto scilicet annis Septem Et anno
Dni 1389 die vero decima septima Mensis Decembris mortuus et in Gnesnensi Ec-
clesia in Capella pro ipsa murata et dotata sepelitur. Hic pro Vicarys S. Marci Ec-
clesiae Praeviosensis fundavit domum et arcem in die S. Vincentii Martyris Anno
Dni Millesimo Trecentesimo Quarto.

Magister

Magister Johannes Gopoldo Episcopus tunc Vladislavensis et Opolensis Dux de conse-
quenda Gnesoni Ecclesiam ex morte Rossane vacantem, aspirans frequenter sum-
ptu, et legitime intercessionibus per Bonifacium Romanum, apud quem trigula erat
vencha, sed de Ecclesia Vladislavensi, cui sex non annis praevalebat obtinuit anno Dni
millemo CXXXV transferri licet alius fieri canonice per Capitulum Gne-
sone se electus videtur fuisse apud Vladislavum Poloniam Regem per suum suorum
Ducem Opolem Bernardum de Polleslai suffragia et Gnesonensis Ecclesie possessionem
iuxta atque Vladislavensis ad se summi. Peram Vladislavus Rex Poloniae in magnam
bilitate, quod se contempto, et Capitulari Electione suspensa in Gnesoni Ecclesiam in-
trudere non veretur excaecans, non solum illi Ecclesiam Gnesonem consequi non per-
misit sed a Vladislavensi illum exclusit Et Henrico Legumensi Duci cui Bonifacius
aus non de villa providerat possessionem eius in eodem Joannis Gopoldo in dedit
consignari. Et quamvis Johannes Gopoldo professus se Archiepiscopus Gnesoni gereret
nominaet et habitaret, et Presbiteros ac Canonicos Gnesoni, in genere et specie, et typis
per Bonifacium Archiepiscopus et tam in spiritualibus quam in temporalibus Ecclesie
Gnesoni sub omni tempore vacationis administratorem Nobilem de domo Grabia variis
causarum aggravationibus percelleret Apostolicis Omnes tamen processus huiusmodi
et censuras propter Regem quod in Ecclesia Dni tunc regeret flocciferaebantur.
Sed et ipse Johannes Gopoldo per Hugonem de Bozazie Regni Poloniae Marchal-
cum fuit captus et substantia sua exutus et Vladislav Poloniae Rege mandante dimis-
sus, ex quo plures tumultus et discordie inter Regem et Regnum Poloniae et Ducem O-
polenses insurrexerunt Cum autem in Annum MCCCXXXVII huiusmodi ob-
sequia Ecclesie universalia fueret extractum, Johannes Gopoldo Archiepiscopus si-
fatus magno esse alieno contracto in magnam etiam devenerat egestatem a Concafenis
autem de Insula succubebatur illi, a quibus quo etiam tunc hospitabatur. Coe-
nat autem professus Johannes Gopoldo sub Septembris diebus, pro patribus suis
Opolensibus Ducibus, in Vladislavia in regione Lapideam prope Monasterium S.
Lucei ad omnia Menerum vitam emptionem eam in possessionem amissionem, et in dote
Ducem Opolensium patrum et nepotum suorum in parte Masubina per hanc dicit.

etiam deficeret, Laodicea ipsa extante in locum Ecclesie Gnesensis et Archiepiscopum
eius devolueretur

Intelligens Joannes Lupatulo Gnesoni Archiepiscopus et opulens Dux metropoliticum
Sedem Gnesensem ex pluribus respectibus, sed precipue ob schisma antecessoris Ec-
clesie, et quia Stanislaus Polonus Rex, notoriam suam cum hostem esse demonstra-
bat adeoque non posse sponte de illa cessare et procuratores ad eandem constituit
Dominicus de reg. per Vladislavum Poloniam Regem et Ecclesiam Gnesensem Joan-
ne Lupatulo de eius vice ecclesie Dobrogostius tunc Episcopus Posnaniensis et
qui tunc in Sede Posnaniensi annis undecim exegerat Nobilis de domo Polonorum
de villa Horydow in Masovia, Secretorum Doctor Eduardus, et ex parte Tomasz
ortus, qui orbem et Bonifacium Papam novum sibi adiens, facile ab eo, anno Domi-
ni Millesimo Trecentesimo nonagesimo quarto sexto Kalendarum Aprilium ad intercessionem
Vladislavi Regis Poloniam, cuius plura negotia apud Summum Pontificem Bonifacium et si-
quanter confirmationem fundationis duarum Ecclesiarum scilicet duarum in Lithuania
vulgo Polonica et Medveca expediebat, translatus est. Eodemque Dobrogostius Archiepiscopus
absolutio et dispensatio omnium Ecclesiarum personarum quas censuras septennio con-
tempserant, et irregularitatem contraxerant, commissa. Verebatur enim Bonifacius
omnis honoris, ne si in petitione sua Stanislaus Rex Poloniam negligere ad un-
feliciter suam in Papam Petrum de Luna deficeret. Periclitatus et tunc Joannes Lup-
patulo, etiam Ecclesiam Gnesensem et Vladislavensem orbato de Ecclesia summa
in terra Ducis Silesie satis tenui et parva. Sed et auctoritate Dobrogostius
in Sede Gnesensi annis octo, et anno Domini Millesimo Quadringentesimo secundo de-
cessit quarta die Septembris, in villa sua Archiepiscopi Poloni prope Inieron mor-
tuo et in Gnesensi Ecclesia sepelitur. Hic quamvis vir modestus et Nobilis
probo tamen et sigillatione et argumentis non curavit. Nam quia oculos suos inter
quidem.

quoddem in palatibus manserat communis appellatione Wodrzycho appellatur
Monte Dobrogosty

Deiderantur nulla.

In his rebus cōmittit, edite Dobrogosty. Traditioe Bochoenica quae etiā sub p̄ceden-
tis strophe sua deficiente in alienas eius devoluta anno domini M. sub tempore
magno conflictus habuit cum p̄cedentis de Borussia relicta fuit pro Vicario Regni man-
ditq; p̄cedentis regis ad reditum Regis Præcipuus officium Regni administratio videt.
Hic a nonnullis suis inimicis inculpatus, quare Annam Poloniam Reginam de
stepro sollicitasset, et ut fortiter ab ipsa Anna Regina Vladislavo Regi delatus, dum ex
decreto eiusdem Vladislavi Regis in venia vltima magnopere astantis citatus ad oppidum Puz-
sio Gliniany ubi et Alexander Vladislaus Dux magnus Lithuanie ad peragendum hu-
iusmodi iudicium p̄ se accedere disponebat p̄cederet, seu enim iudicium subitum, ex
causa quam in Rozeczno lapsus de equo dum quisquam venationi operem daret prole-
p̄tus contraxerat languorem invidens, die solis Septima Mensis Septembris Anno Dni Millesimo
Quingentesimo undecimo in oppidum Popoyce p̄cedens in subsequenti nocte confessionis
Quartaerat Sacramento p̄cedentis, noxam in Pontificatus ecclesiasticis, hunc obijt, et in Dne-
sian relictus, iudicium e ante Chori in quosdam Ecclesiasticos sepulchris opes magnas in au-
ro et argenteo gemis castro villis p̄cedentis morte sua secuta, occupatis sunt p̄cedentis et
consequentes suos et signanter p̄cedentis Petrum Linswoche p̄cedentis huius Castellani
Palleni p̄cedentis, licet Polonia Rex Vladislaus ad consequendum eas magnis conatibus
adiretetur, ita ut etiam p̄cedentis Inquisitione, in qua additum erat missio ecclesiasticis cui Hi-
olans de Michaelo Palatinus Sandominiensis et Capitanus Syrdoniensis p̄cedentis vultaver-
it.

Inter hec et p̄cedentis p̄cedentis dum in Gliniany p̄cedentis p̄cedentis, non ignarus ad quam infe-
dum et iudicium p̄cedentis iudicium, non exigentiam annuam qua unitatem secundum de hunc
evacuatum se videtur hunc magnis manibus comparatis adonsum se assuetudinis
invidiam, magnitudine opum quas reliquit, quam aliquo in Lubiam aut Lubeciam p̄cedentis
negere p̄cedentis hunc p̄cedentis et domum latericium, sub castro p̄cedentis iuxta flum-
inem Puzsio a Donato de Rozdar Regni Poloniam vice Castellani emittit et Cal-
p̄cedentis p̄cedentis in p̄cedentis monachale reliquit
Et anno Dni Millesimo Quingentesimo quarta Villam mensis Puzsio p̄cedentis in verba Lan-
uacati.

ad eam recepta villa Pradzow etiam in terra Lincow sita a Johanne de Pradzow
Pradzow ammutavit

Celebratur Capitularis Gnesnen Synodus et Canoniam de futuro Pontifice electionem
agesimam diem Octobris constituent q et ipsa ob festum translationis S. Alberti
in Gnesnen Ecclesia celebris dies. Capitulum insuper Generale in illa et ipso die post
annis agi consuevit. Quoadveniente Albertum Instrzambec Episcopum Lomnien
fere Universi fauces discrepantibus postulant et eligunt, legitime et benignita,
se in permoti. Displevit hic ipsa postulatio Wladislaw Regi Polonia, nullisq am
mirationibus per frequentes nuncios et literas factis, et Albertum Instrzambec Episcopum
manuensi et Capitularibus Gnesnen, ne illam prosequerentur interdixit, atq in lo
cum postulat, ad Ecclesiam prefatam Gnesnen Nicolaum Torgmba Archiepiscopum Hor
luen Regni Polonia Vice Cancellarium, et alii in primis charon qui captivitatem
quodammodo in Austria, causam matrimonialem contra Wilhelmum Austria Ducem
Romam procedendo defensuras, periclerat nominavit. Qui vix annum unum apud
Hallicensem Ecclesiam sederat. Et quamvis Albertus Instrzambec Episcopus Lo
manensis persoliter Wladislawum Polonia Regem de hanc consensu sua electione ti
ne postulatio apud Leopoldum, per pecces et munera illicitasset, nullatenus tamen illum su
terat obtinere, qui litigare sibi cum Rege tanto pestiferi partem schismate Eccl
siae Romani urgente, durum et esse existimans, prosequi tunc Canoniam su
am postulacionem omisit. Joannes viq Pontifex Romanus xxii per oratorem
Regiam Joannem Bede Decretorum Doctorem, Magistrum Capellae Regis et
his suis sollicitatis et petitis cum competitor apperere nono prefatum Nicolaum
Torgmba de Hallicen secundo natus Augusti Pontificatus sui anno tertio rel se
audiam aliquam assertionem secundo His Regi Romae agens in Gnesnensium tunc
fuit Metropolita Qui literis promissionis celeriter aliter omnium festorum et hunc
Ecclesiam Gnesnen, fuitqueactus possessionem, non facile fortunas in ipso qui fe
re sub omni anni resolutione geminata tunc metropolitica fortis de hanc
tunc Pontifex

est Polonus genere nobilis de domo Tuborum tres tubas in campo albo defenerationem
ex parte Wilhelmo et ex matre Elisabeth, pius in omnes liberalis et munificus in egeris
naturam mansuetus et benignus. Et etiam abunde fidei p[ro] Collegium M[un]strucensium
apud Gnesonem Cathedram suppleto tant[is] temporis neglectum p[ri]mus instituit Qui
in Constantiensi archiepis Regnum Poloniae et fatis in omnia sua liberalitate et virtutibus
quibus plurimos amicitias decoravit. Ad hoc in super virtus sua in Concilio Constantiensi per-
ceperat, et archiepis prefato ad electionem alienas Summi Pontificis Joanne Vigesimo
tertio deposito procedente multis vocibus quibus ad Pontificatum Summum deponeretur
habere. Hic Ecclesiam suam Gnesonem a Concilio prefato Constantiensi privilegium
privilegium in Poloniae Ecclesia obtinuit, p[ro]mutuq[ue] se inter Gnesonem Archiep[iscop]os p[ri]ma-
tum iurare fecit. Hic Ecclesiam S. Marci Ludensium in Wicken mansueti, melius et
in habitaculum. constituit, quam structum erat in deserto aridis et aridis. Hic Ec-
clesiam in Matorzono Parochialem Diocesis Cracoviensis, ad petitionem Pontificis de Mose-
vzo Regni Poloniae Vicecancellarij, nobilis de domo Pilawa decem manifestantibus sua
monia in fclavzon Milanao Patrua Grabon, et alij extulit. Vir plurimum virtutum
genere perfectus patria vero amator ferudissimus. Qui assidua agnitione perculsus, in
dieta cum Ungaris pro pace Regnorum p[ro] die S. Andreae de quam tamen hec illic dicit
se dicitur denunciarat, profusa non secus in villa Lubicz Inyomensis Dio-
cesis Sarmensis citus selquisse procuratus, die Jovis quarta decemb[ri]s Anno Dni Millesimo
Quadragesimo vigesimo secundo defunctus e[st], cum annos duodecim menses Septem
in Pontificatu Gnesonem exegisset Corpus eius ex Lubicz per familiares suos
qui charissimo illam venerantur affectu Gnesonem deductum e[st], et in minori
Gnesonem Ecclesia ante sepulchrum Beati Adalberti eius in honore mandatum sepul-
t[ur]i.

Ad eligendum futurum

Ad eligendum futurum Gnesnen Archiepiscopum die dñi ante festum conversionis S.
Pauli, quod fuit XXIV Ianuarij instituta, Polaris quique et Præmors Gnesnen-
sibus in sequenti numero ad electionem congregatis Vladislaus Polonus Regis ex
thauris hinc afferuntur, rogant ut non alium quam Albertum Iastrzebiec
Gnesnensem Episcopum postulerent in Archiepiscopum sui in Præmorsensem Joannem Schaffar-
nec Decanum Præmorsensem et Regem Polonus Vicecancellarium sufficere disponeret
at illorum maiori et saniori parte petitione Regis neglecta Vincentium de Marinhoro
Decanum Gnesnensem quæ Nobilem de domo Malencz elegit, minor pars parvulo Regis
petitionibus Albertum Iastrzebiec Episcopum Præmorsensem postulat qui deor Gne-
nensem ne ei Joannes Schaffarnc Vicecancellarius in Præmorsensem quem dederat, ac-
cederet recusante Sigismundo de Olomica Propositum S. Romani Canonum Gnesnensem
et Præmorsensem Secretarium suum Vladislaus Rex ad Gnesnensem nominat et per nonnul-
los capitulares Gnesnen illum eligi faciunt. In eodem Albertus Iastrzebiec Episcopus
per Præmorsensis petitione et persuasione Regis inflexus Ecclesiam Gnesneni suscipere
consentit. Et Rex Vladislaus Sigismundum de Olomica, quem Ecclesiam Gnesneni pro-
ferre desiderauerit, confundere veritatis Ecclesiam Præmorsensem Joanne Schaffarnc
Vicecancellario neglecto proficendum debent. Martinus uero Papa quartus a magno
Regis uide Jacobo Præmorsensi milite natione hic Italis Marchionensis erat et Thom-
de Bankow Decretorum Doctore Præmorsensi natus, tandem prosequente Vin-
centio de Marinhoro in electionis sue Albertum Iastrzebiec de Ecclesia Præ-
morsensi in qua annis circiter duodecim Leuo Wysch ex clero sedente ad Gnesnensem
transfere et Sigismundo de Olomica de Præmorsensi, de una die July anni 1541 prou-
det Vincentius autem de Marinhoro dum personaher Romam, sua electionis sui pro-
regulatoris uide et uini in Italia constitutus ex magno Alberti Iastrzebiec agno-
uisset prouisionem molestia animi tactus diem obijt. Pater hic Albertus Nobili-
tis de Villa Lubieca de domo Arapitum Polatum defensorum ex mercibus ne-
dicentibus Gerlach et Christina ortus Notabiles thesaurus in oratorio Orzelec ad d. v.
num opus celandum castrico et consecrato ingressent fuerunt suis Gerlach d. v.
ni Thoma et Alberti filijs Martini Polatum Gnesnen an pluribus uide et c.

no. Ruffianus pro eadem causa, et per ipsum narrato Quos Denslaus noster natus non
to Thuanus Lithuanus Polonis Regis secuta, ipsum enim in ventum venerat apud Vicin
ignobilium Ordece, de Ecclesia Vignea, huius rei solus gratia deservata, in quam illas in
re vicissat videtur effodere prodigaliter, non sine indignatione et molestia eius
Alberti Archiep. consumpsit. Sic proventus Ecclesie Gnesnon' et hanc et districte
et in Ecclesia Parochiali in Solecz ad vicus aliquibus decimis Archiep. abbas colle
gatum constituit, Sic etiam Thuanus vicum proventus ex Sophia Regina Vlad
slai Lithuanus Regem Polonis in Ecclesia Casimirus, ad maris altari die Dico. Lan
ci Jacobi anno Dni Millesimo quadringentesimo tricesimo quarto vixit, et coronavit mar
chis et benignus amator fundus Lania. Castum Ecclesie sue Venetis nunc fabricavit.
Qui cum in Sede Gnesnon' annis tredecim sedisset, equo cui insidebat, in parte cade
re cecidit et langore ex inde correptus in Curia Mendis Archiep. Michalove, die Sa
bi prima Mensis Septembris anno Dni millesimo quadringentesimo tricesimo sexto
in multis sacramentis sancte precatus moritur, et in Casnam velatus, sub tabula de
ra ante capitali sepelitur. Denslaus de Ruffianus prorepor suis omnibus rebus et
clonibus suis, morte sua secute consentientibus sibi Archiep. familia nris, quos donis
et pmissis illorum, potius, etiam Castum Dorzylawice per eundem Archiep. con
duntum et in quo alios thesauros pro filijs alienis nepotis Stribory Palatinus Lan
ciavici condidit ralhano conquirat et in suam redigit ditionem. Sed et his prodege
cum plurimis villis consumit. In epio autem Denslao, cui exposit plures in p. h. h. Re
ghi ad extremum Castellanus Casimirus antigeat et in Joanne Ruffianus h. h. ger
vans suo qui et ipse quiddam magna substantia quis volebat vocabatur in p. h. h.
et ad extremum Palatinus Casimirus et Castellanus Stribomionsem, quorum o
mag. vana leges tenebat ad vitam. Omnis Stribo prefati Alberti Stribomionsem h. h. h.
p. h. h. per lineam directam extracta est, et parum vixit quiddam substantia in abe
nis et Thuanus distracta.

De Quercu' Ecclesiam dicitur tempore aduatum in unguentis Capitulares Quercu'
morte Alberti Inostrambice secuta diem translationis S. Alberti pro eligendo novo Metro-
politano constituerunt. Illorum adueniente Magistro Vincentium Kweth de Agnino factorem Re-
sensionem Cantorem Praeuiensium Regni Polonie Vicecancellarium et tam Regis Polonie
Wladislawi quam germani sui cruceuionem per uiam inspirationis concedendi eligant Ma-
gistri uiri sunt gubernatores Regni Polonie fere electionem huiusmodi indignam habi ut uis-
simum in Repubica meritis tam subitum capesseret ascensum iras et omnipotentem electionem Vin-
centij Kweth recedere analantur satagentes ut Szygnus Praeuiensium Episcopus in Decem Me-
topolitanae promoueretur Wladislawus uero Wladislawus Episcopus ad Praeuiensium succedere
Et Vincentius Kweth Electus Quercu' in Wladislawiensem promoueretur Verum cum
Szygnus Praeuiensium Episcopus translationem suam et aduentionem sibi oblatam manifeste
abnueret grauius per Vincentium Kweth Electum Quercu' pro ea acceptanda u-
ta tunc sibi in Praeuiensium succedere instanter rogaretur. Wladislawus Episcopus Wlad-
islawus in petenda Quercu' Ecclesia cum Vincentio Kweth amouebat Magistro tri-
de Inzampino Theologo et Iurisdoctore, et Joanne Luthonis de Bozecie Canon-
ico Quercu' electionis negotium, in Bononia apud Eugenium quartum operose
solicitantibus et nisi exaudiantur ad concilium Basiliense Eugenius infestum re-
cursum se habere pro uictoria mirantibus, feria sexta ante Dominicam Inocentii alii Inoc-
centij Pontificatus sui anno septimo, festo ipse Vincentius Kweth per prefectum
Eugenium quartum non obstant quibuscumque impedimentis confirmatus Et anno sub-
sequenti id est quadringentesimo tricesimo septimo, die Sabba tertia Mensis Septembris
in Ecclesia Quercu' per Szygnum Praeuiensium Episcopus auctoritate sibi fundico Wla-
dislawus Stanislaw Polch Cosnicensis Stanislaw Carlowith Pleconsis Episcopus, con-
secratus. Nobles de Stripo et homo Dolna, ex Pace Mathia Kweth Castellano Huloni
et Matse Margaretha. Vis ad sumptus faueros liberatis et effere languitibus In-
nach. adeo, ut factu praedio, neq. quadringa neq. equo uisfere uchi posset. Et tunc
Luthonis q. Pontifici amouebat, propensior. Decimanam Manipulatum Mensis sui
ad centum sexagesimas se extendent perente Anna Dama Boleslawi uxor in Calat
Warsawien' donator. Hic a Felice Papa V. per Concilium Basiliense electo, pater Ca-
lenchis uirbi S. Praxogeni creatus licet se Cardinalem in monachis hinc habente
capella.

capelle in ea sibi missa nunquam dicitur, ob schisma inter Helicum et Eugenium et
mortem Quiracii et Hugonis Praemon' spm a multis Sanctis Pontificibus, videlicet
Eugenio quarto, Helico quarto et Nicolao quarto, cum schismate sublati. Quibus
cum Cardinalis exatum laboriosissime per totentiam Regiam ne insignibus Cardina-
latus crederetur impediret parva aqua reddens sibi vicissitudinem qui illis in Helic.
parte Praemon' impedire voluit. Hic Casimirus Magnus Ducem Lithuaniae Anno
Dni Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo. Idem die Dni Joannis Baptistae in Ec-
clesia Praemon' ad altare Sepulchri Beati Stanislai assistentibus sibi Thymeo
Cardinali et Episcopo Praemon' Vladislao Vladislavien' Archiepiscopo Posnaniensi Paul
lo Hlodek Episcopo in Regem Poloniam exiit et coronavit. Qui cum in mensis duodecim
diebus Octavo die Martii xviij Septembris in Urinione omnibus Sacramentis
procuatus moritur et in Praemon' Ecclesia sub una arca ante Capitulat' sepeli-
tur xxii Mensis eiusdem. Hic notabilem alienationem ad instantiam Annas Rehtta
Polonae Ducis Masoviae in Ecclesiam Praemon' Praemon' Dicens fecit, dicens
in illo ex consensu Capitali Decimas manipulares ad ducentos florenos se extenden-

Vincen' Ruoth Arch. epi Praemon' absumpti et Electionis termino pro die Vige-
tima septima Octobris instituto, petente et intercedente Casimiro Poloniae Rege
per nuncios suos videlicet Miklasch Accanum Sandominiensem Secretarium suum et
Beclaram Woytschik archidiaconum, et Vladislav' Episc' Vladislavien', dum etiam tunc
Thymeo Praemon', et Episcopus Praemon' sedem illam abnuclat, postulatorem
et martiri et semini parte postulatus et electus e. licet et Johannes Gonszewski
se favore Regis qui illum ad Vladislavien' successoriam nominabat am. et oct. ces-
sit, tunc autem Vladislav' praedictus intercedente Casimiro Poloniae Rege per Vladislav'

Papam quantum in Soeto inquam ob pestem ex Roma diuenerat anno Dni 1449 die sua xvi mensis Junij
confirmatus et de Ecclia Vladislauon apud qm annis sedecim sederat in Gnesensem translaty qm rebus
de stirpe et familia Salina decretor doctor ex villa Oporow et Patre Nicolab Palatio Lancien et chri-
stiana matre ortus deluuii statura vir caluitio splendens rarus in crine et pumilobz in vultu casti-
gato et parco videtur atq; familiarum numero per oē vtriusq; Pontificatus tempus vi-
uere contentus magnas opes congeffit quas vni tantum Germano Petro Reallifero
Lancien si ceteris neglectis reliquit, quas tñ coemptione villarū reuelli releuabat per
omne tempus sui Archiepatoq; simultates et lites cum Capitularibz Gnesen in quibz sua
predecessor plures donationes de mensa temporales tñ et ad vitam fecerat pro eisdem
donationibz exercens. Qui cum annis tribz mensibz q; sedisset in Oporow Castro ab eo
muro coctili fabricato tūctq; Paralisi moribz sacramentis procuratus et in Monas-
terio in Oporow fratrum Heremitarū Pauli vni Heremita a se de Ecclia Parochia
ali fundato ita em viuens et iusserat et ordinauerat sepelitur. Mortuq; è aut die
solus undecima mensis Martij Anno Dni 1453. Hic Monasterij a se fundati in
Oporow prouentus ampliaturus duas decimas manipulares mensis Archiepatoq;
eidem monasterio perpetuo donauit et inscripsit vult in Swiechon.

Benedicta Trinitatis die qua fuit 27 dies May ad eligendum futurum
metropolitanum Gnesensem constituta Capitulares Gnesen in duo scindentes
vota monstruosam celebrant et inificunt electionem. Et vna quidem pars cuiq;
Joannes Lutkonis de Byesie vtriusq; iuris doctor Canonicus et administrator
Gnesen erat princeps Thomam de Strapino Theologus et Canonum doctorem
Gnesensem et Cracouien petitionibz et requisitionibz regis non atten-
tis eligit. Altera autem pars cuius Prædwojusz de Grandi præpositus Gnesen
erat verex petitionibz et requisitionibz Casimir Regis qua ad illam se Ia-
cobum Cobylencki Capellanum Gnesen et Thomam Saczignioniski subdapiferum
Sandominensem demandauerat permoti Joannem Sprowski præpositum Sandomi-
rien et Canonicum Gnesen eligunt utraq; quoq; pars publicat suum electum.
Mouebat Casimirum Regem Polonia Thomæ doctoris maturitas prudentia et virg
electioniq; eis clandestino fauore afflicta, verum petrus de Seseo in Regni
Polonia Vice Cancellarij propingua cognatione coniunctus erat Joanni Sprowski
Vladislauien partes ut Gnesen consequeretur, sedem Joanne Sprowski Vladi-
slauien contentato asserens ita fuisse inter eos priusquam electio celebraretur
conuentum. sed seclusq; ab hac spe partes Joannis Sprowski promouebat. Cum
aut viter electores magnis certare odys. Et Casimir Rex bona eorū q; Tho-
mam Strampinski elegerant occupare et tam electum qm eliget exiliare de
regno

regno niteret. Thomas Persampinski lites singulas perosus, et electores suos
molestanie ferens banniri et bonis ecclesiis spoliari. concordia cum Joanne Spronski
Cracouia in pntia Regis incta villas Spronij in clauo Saponiensi et quingon-
tus florenas pro suor. sumptuum contentatione recipiens, de omni iure sua
electionis cessit. Quo sequito fuit pfatus Joannes Spronski Roma per
Nicolaum Paganum quintum sollicitantibz confirmationem suam Jacobo Gam-
bierski milite et petro Sniowski Canonico Gnesnenfi anno dni 1453 xv
mensis octobris de ecclia Gnesnenfi prouisus et per Joannem Gnespini-
ski Epum Vladeislauen die solis 6 mensis Januarij anno dni 1454 a-
pud Gnesnam consecratus. Vir que nobis de stirpe Odrosuasch ex terra
Sandomiriensis Patre Joanne Iudice Sandomiriens, et matre Anna ex villa spro-
wa orty. Sic in ecclia Cracouien anno eodem die solis decima mensis Februa-
rij Elisabeth filiam Alberti Romanor. Vngariae et Bohemiae Regis et Austriae
Ducis consortem vero Casimiri Poloniae Regis in Reginam Poloniae solemniter
vnxit et coronauit ad maig eccliam Cracouien altare. qui cum annis lo-
decem mensibz sedisset, et aliquandiu scabie qm ab adolescentia pertulit vexa-
ty fuisse die Saturni xiii aprilis anno dni 1464 in curia sua Variens di-
em obiit in Gnesnen ecclia choro sub vna arca sepulty donauit ecclie
Gnesnen duas pelues argenteas pulcherrimas. Traxam Pontificalem marga-
retis in textam Tres partes Vincentij speculi historialis cetera ora clonoda
et pecunias trellit germany sui Eustachij Castellang Radomien. Murauit
et octo latere capellam in ecclia Gnesnen in parte Septentrionali et eam
de bonis mensu Archiepatus dotauit. Ceperat et eccliam in Louics palchro
opere coctili murare, sed in consummatam pro maiori parte reliquit.

Sub anni eiusdem quo Joannes Spronski Archiep. Gnesnen assum-
ptus est spatio videlicet 1464 Joannes Gnespinski Epus Cracouien 3
die mensis Julij ad eligendum Archiep. instituta, et petitionem et insta-
tam Casimiri Poloniae Regis per Nicolaum frowa de Gay Castellanu
Calisiam et Emencum de Spronij Secretor. doctorem Cantorem Vratysla-
uien factam a Capitulanibz Gnesnen postulata est et a Paulo Papa secundo
Roma die Veneris decima nona octobris sub anno eodem confirmata et de
ecclia Cracouien apud quam anno uno mensibz 4 et diebz undecim sederat
translaty est. Nobilis de domo rosa ex villa Gwanowice et Gnespice ex

patre Joanne

patre Joanne vexillifero Sivadien et matre Margaretha. de Naramice origi-
vir statura iusta capillo nigro, oculis fuscis, vultu gracilis et a spectu sed in-
vitiā petulantie et cupiditatis proclivus peccatorum molem nihili pendebat, mun-
danis et temporalibus dedit et in sanguinem laevius. Fratres germanos et ce-
teros consanguineos ecclesiis et secularibus beneficiis et facultatibus et si-
quanter Bartholomeum Castellanum Calisiensem oppidis villis et magnis
effervere satagebat studio ardenti. Hic plures alienationes ab ecclesia Gne-
snen fecit et commutationes bonorum et villarum nocivas in favorem fra-
trum Capitulo consentiente. Canonium fratrum minorum in oppido Lovic
instituit de observantia. In favorem ecclesie Cracoviensis ecclesiam Parochialem
in Rzgow sub titulo S. Stanislai erexit eius dotem decimam manipulari
de consensu Capituli in Raskowska wola donavit. Decimas royalium de
quadraginta laneis Capitulo Cracoviensi in bonis Labianzen inscripsit.
Item ecclesie S. Mariae Sandomiriensis decimas in villis potkowow et Potwo-
rowska wola Gutow Gutowska Wolia. Barnocini donatione perpetua
receptis ab eadem Sandomiriensi ecclesia mille quingentis florenis de consen-
su Capituli inscripsit. In Coleram et iram prius qui cum annis quing-
decem diebus in Gnesnen sedisset ecclesia in Cracoviensi urbe ad quae tracta-
turg reip. negotia inssu Regis venerat die veneris VIII Octobris agitu-
dine non precedente quamvis diem precedentem et vesperam usque ad hora
Secundam cum Jacobo Vladislaven Episcopo caterisque necessariis latius absum-
psisset citra horam tertiam subita infirmitate inuasus adeo per noctem
illam agitabat quousque spiritum in ade Thimiceni abbatis in qua hospita-
tabat, inconfessus et invidiatore exhalaret, foretque mortem inter congruen-
tem. Episcopi officii quod in tribus ecclesiis tenebat scandalosis actionibus de-
formans creditum est a nonnullis tam horrendam mortem illam occu-
passe. Quod post mortem Thomae Episcopi Cracoviensis Jacobum de Sienna Episcopum
Cracoviensem a pio Papa provisum adiuante illum Joanne Luthom
de Brzescie Regni Poloniae Vicecancellario qui sibi et in Vladislaven
et in Cracoviensem Episcopo Successurum ut continget sperabat per vim et
potestatem regiam exiliato prius deinde excluso Episcopum Cracoviensem inua-
serat. Ex qua re et eius sponsum mens una foret par quoque foret obitus Am-
bo enim Cracovia Sacramentis privati subito morbo et aere alieno obraxi ob-
ierunt. Documentum maximum mortalibus futuri, ne sedes pontificales
prava ambitione introcant. Hicidag Cosmider natus maior fratrem unione
Bartholomei Cast.

Bartholomeum Capellanum Calissien de oppido Casmin et villis ab Archiepo
emptis spoliavit. Fung Archiepale prosequenti illum Casimiro Rege et
processionibus ex Cracovia paucis familiaribus comitantibus Gnesnam dela-
tum parum iusto honore in Gnesnen ecclia Sepultum est.

Administrare ad sedem ~~vacante~~ ecclie.

Administratore ad sedem Gnesnensem regendam Duce de Gorka Proposito Gnesnensem
designato et festo Sancti Joannis Evangelista alias xxvii decembris die ad electionem
futuri Pontificis instituto adueniente Jacobus de Sienna Episcopus Vladislauenis quem Ca-
simirus Poloniae Rex dudum ad sedem Gnesnensem designauerat et quem Lucas de Gorka
Palatinus Posnaniensis, Ioannes de Rikuiani regni Poloniae Marschallus, Sabinus
de Olesnica Regni Poloniae vicecancellarius Scholasticus Cracouien. Mathias Messenski
Capitaneus maioris Poloniae Gnesnam venientes, regio nomine eligi deposcebant
uniformiter a Praelatis et Canonicis Gnesnensem postulatum est. Ea tamen postulatio pa-
rum vel nihil sibi contulit iuris vel momenti. Sicut enim Papa quartus brix Regis
rogatus. Prefatum Jacobum de Sienna anticipando decem et septem diebus Capitula-
rium Gnesnensem postulationem die Veneris 10 Mensis decembris Roma Capitularem
electionem prohibens atque irritans ad Gnesnensem ecclesiam pronuntiavit non sine
Capitularem Gnesnensem ludibrio et indignatione quae pronuntiationem a Jacobo
Vladislauenis Episcopo et suis fautoribus oblata priusquam ad eius postulationem pro-
cederent praesentibus moleste tulerant. Hic nobis quae de domo et familia
Dambno ex oppido Sienna ex patre Godeslao palatino Sandomiriensi et matre
Catherina filia Demetrii Regni Poloniae Vicethesaurarii genus duxit vir
parum iuxta statura ad iram et bilium naturaliter vehemens eius aliquando pa-
rum tenax erat facile in illam exardescens facileque deserens. Tunc quoque appa-
ruit quam futiles quae calumniosi fuerint a Joanne Gussenski tunc Episcopo Vla-
dislauiensi et Joanne Lutkonis Regni Poloniae vicecancellario depresso in Ja-
cobum de Sienna dum illum a sede Cracouien. excluderet obiectis postquam eorum
multiplex nota nihil efficere potuit quo magis vir indigne notatus, ad totius ecclesiae
Polonicae culmen et regimen assumere. Hic anno sui Pontificatus a ecclesia sua
Gnesnensem stallis novis quercinis in monasterio terra Pomeraniae obliua ordi-
nis Cisterciensis et per fratres monasterii eiusdem miro artificioso et sumptuoso
opere elaboratis, veteribus et quae ecclesiam Gnesnensem deformabant erectis no-
biliter. Item Castro Venetianum inter laetiscente damnum magis quam aliquam
profectum afferente diruto et demolito. Saxa illius lateres et materiam in
oppidum suum Archiepiscopus anno Domini 1478 transtulit et castrum pulcherrimum
fabricavit consultus sua et suorum successorum indemnitati amplius quam si ali-
quot villas pro ecclesia Gnesnensem commisset. Hic oppidum Dambno in villa Zapelno
erexit et maximam commoditatem Archiepiscopatus suo adiecit. Hic capellam man-
natorum in ecclesia Gnesnensem pulcherrima et sumptuosa sculptura ornauit. In

qua et corpore sub urna arca requiescit. Hic sepulchrum B. Adalberto ex lapidibus
marmoris ex Puda traditis sumptuoso opere fabricavit. Hic aggerem solidum et continuu
quem sic fecerat ab oppido Lancicium usque ad Ecclesiam S. Mariae Lancicium suis notabilibus impen-
sis constituit annos nobescia et granamine quod et quod habebant hinc inde transeuntes
hic piscosam et notabilem circa Gregorowice oppidum fundavit.

Sigisus de Olefnica claris maioribus ortus ex ea familia cuius insigne Sambro vocant
primam aetatem Cracoviae in literis consumpsit in quibus tantum processit, ut dignus existimaretur
qui ortus in insignibus honestaretur quibus ornari consueverunt qui in liberalibus disciplinis
non paritendas habent progressiones. Cum esset Cracovien Scholasticus mung ei delatum
est Praecancellarij: quod ita praecclare gessit ut non ita multo post dignus sit habitus qui a
Rege Vladislavum Episcopo augetur. Unde non multo post Archiepiscopatum Gnesnensem est conse-
cutus. Vir fuit in summo loco natus et magnis opibus hereditus. ita magno quodam et ex-
celso animo, qui cum esset Archiepiscopus Gnesnensis et regni primatem ageret adduci nunquam potuit
ut filio Regis Frederico Cracovien Episcopo loco cederet. Neque enim fuit eo amantiorem cui omni ra-
tioni consultum esse volebat: neque sibi quemquam illius causa inimicum capere dubitabat
Clen sui propugnator acerrimus liberans munificus: et quo nemo unquam familiam alium
magis splendidam et numerosam ut regio Comitatus uti videtur. Quotquot erant fere
in regio quae atque opibus praeter ceteris clavi magis et insignes hi magna ex parte in
fide illius erant et clientela. cumque esset in eo comitate condita gravitas amabat
celebatur ab omnibus et summam in regno auctoritatem obtinebat. Quod cum alijs virtutibus
doctrinam quoque et prudentiam singularem coniunctam habebat. Praefuit Ecclesiae
Gnesnensis annis XIII excessit e vita mox ut coronatus est Rex Albertus anno a Christo
nato 1493.

Fridericus ex inclita Regum prosapia Patre Casimiro tertio Poloniae Rege matre Eli-
zabetha Alberti Romanorum et Ungariae Regis filia Sorore Ladislai Ungariae et
Bohemiae Regis inter sex fratres natu minimus natus est a Christo nato anno 14^{to} VIII quinto
Kls May a parentibus ita ut reliqui fratres sanctissime educatus. quorum non alia cura maior fuit quam
ut liberos suos non modo patrimonio verum etiam virtutum suarum heredes relinqueret. atque eos ita edu-
carent. ut non uno sed multis regnis digni videri possent. Intelligebant enim permultam in eo positum esse
quemadmodum quis in prima aetate sua esse institutus: quae natura benignissimi sumus eorum. quae vultibus annis
percipimus ut sapor quo nova imbuas durat: nec sanarum colores quibus simplex ille candidor mutatus est elui
possunt. et hae ipsae magis pertinaciter haerent quae deteriora sunt. Nam bona facile mutantur in peius
in bonum vertere vitia magni est negotij. Haec cum perspicerent pro eo ut sanctos parentes facere par-
fuit. nihil curae nihil diligentiae. laboris praetermiserunt. in liberis suis sancte educandis. Gravibus et spe-
tata. integritate viris curam eorum mandauerunt. conceptorem adsciverunt Joannem Augustum. in quo ita
cum doctrina certabat vitae sanitimonia neutra ut alteri concedere videret. neque statueret quisquam
posset doctiorne esset an melior. Is omnibus boni preceptoris officio fungebatur. neque in istis modo. verum et
in moribus diligentem instituebat ad pietatem observantiam et religionem mentes eorum informabat. ut in tene-
ra aetate Deum timere pie colere. et mandata eius servare discerent. quae in re tantum studij atque
opera ponebat. ut nihil mirum fuerit quod ex eius ludo profectus Casimirus Princeps eo perveniret
rit sanctitatis. ut se in Beatorum sedes receptum non obscura nunc signa det. cum ad Sepul-
chrum eius agros multos sanatos. periclitantes servatos. mortuos ad vitam revocatos vide-
amus. Ad cuius sanctitatem proximi accessit Sigismundus Rex. qui quo tempore ad regni huius qu-
bernacula sedebat nemo fuit illo pietate nemo religione praestantior. erga Dei ministros in-
credibili fuit studio quibus tamen in colendo Deo. et precibus conciliando nihil concedebat. Secem
quandocumque horas in templo consumebat. neque vel frigore vel fame vel alia re quapiam avocari
potuit quin bonam temporis partem Deo propitiando transmitteret. Sermones alios saepe longissimi
semper breves videbantur. Quos autem maiore cura atque animi attentione audiebat quam si Deum ipsum
verba sua pronuntiantem audisset. Sciebat enim scriptum esse. non vos estis qui loquimini. sed
spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis. neque molestus quidquam ferebat. quam si verbum Dei edi-
cantem a quoquam interpellari viderat aut signum dari ut sermonis fidem faceret. Nullum
diem quoad per valetudinem licuit praetermisit quo non templum viseret. neque divina inter-
fuit. Exemplum fuit sanctorum et religionis omnibus ipsis etiam sacerdotibus. quos in
iis etiam quae propria fuerunt eorum officia praepotenter superavit. quo nomine merito
fuit charus Deo quae multis eius victoriis et triumphis clarum et insignem fecit. de Tartaris
de Sarmatis de Valachis de Moscis de Prutenis. quaecumque aggressus erat cuncta ferre
cadebant feliciter. Ita enim a puero fuit edoctus ut non in curribus non in equis sed
in se Deum fiduciam suam positam et defixam haberet. Quae quidem spes et fi-
ducia nunquam eum defecit. Neque sibi victorias suas aut sua militum suorum virtutem sed
soli Dei misericordiam acceptam ferebat. Nunquam fuit Regnum quoniam illo regnante feliciter
nunquam opibus affluentibus. nunquam Polonum nomen apud externas nationes illustre. adeo
Deus tam pie se colentem atque rem fiduciam in se collocantem omni prosperitatis gratia
cumulavit. Sed et reliqui fratres omnes erant in hoc ludo ad pietatem et religionem
egregie instituti et instructi. inter quos hic quoque Fridericus pietatis laude non postremam
locum obtinuit. qui cum et germanicam et latinam linguam puer edoctus esset atque in

trā studys feliciter processisset: visum est parentibz et inter eo esset qui inuocant
nomen s̄i. quorum ipse voluntati libenter paruit. Itaq; mortuo Ioanne a Rzeschow
Cracouiē ep̄o in eius locum Cracouiē Ep̄us est anno d̄ni 1488 Idibz Aprilis renuncia-
tq; ac p̄dictū quam postulatus est per Vroclm de Gorha Posnaniensem Ep̄m minores
ordines ei sunt collati Piotrkouis dum Comitū haberent in templo fratrum mino-
rum maiores vero in Bodzancin quinto anno per paulum Laodicensem Ep̄m Suffra-
ganeum Cracouiē. Erat tunc Archiep̄s. Sbigneus de Olesnica vs cum esset magno quo-
dam et excelso animo locum in Senatu suū morditq; tuebatur: neq; cum primatem age-
ret Fredericū Cracouiē Ep̄o Regis filio ut cederet adduci potuit. Indignum id pati
indignum Ioani Alberto f̄i visum non proximum a se locum felium obtinere. Quamob-
rem ad Alexandrum Papam sextum legati missi sunt: per eos ut Fredericū Cracouiē
Ep̄s Cardinalitū Galim ornare postulatum, neq; ita magno negotio impetratum est
sed priusquam Fredericus Cardinalis est renunciatus. Sbigneus Archiep̄s vitam cū
morte commutauit. Ipse in eius locum Archiep̄s Gnesnē anno d̄ni 1493 17 Kalend Junij
postulatq; eo ipso anno XII Kalis Octob Romā Præsbit̄ Cardinalis est renun-
tātq; Sancto Lucia in Septem schis. Ceterum Galerius Cardinalitū capellum vocant in sequenti anno
postridie diei Paschatis et est allatus. Quo autem anno Cardinalis est renunciatus eo
ip̄o rem diuinam fecit missamq; cecinit in die Natalis Christiāni inspectante matre Elisabetha
et Ioanne Hibevo Rege fratre, qui tum quasi designatoris off̄o fungebatur ac incredibili hūm-
multitudine adstante. Fuit Fredericū singulari pietate et religione pr̄ditus ad qm tenoris
adhuc in annis diligenter erat informatq; quotidie cum e lecto surgeret bonam t̄pis par-
tem in orationibz consumebat: neq; vs modo contentq; erat quas horas vocant Canoni-
cas: sed multa pr̄terea alia p̄ia et deuota deo mente orabat: deinde rem diuinam fieri
procurabat cui cum interesset toto eo t̄pe quod precibus dabat, a nemine se int̄pellari pati-
ebatur: sed animo fuit semper in rem diuinam intento: neq; agi secum ulla de re quamuis ardua
permittēbat nisi et penso precum suarū persoluto et sacro rite confecto. Sed et pomeri-
dianas preces pari diligentia pariq; religione absoluebat. Cubitum vero cum iūct flexis
genibus prolixo semper orabat atq; ita non minimam partem diē in deo sibi precibz con-
ciliando consumebat. neq; hac in parte pr̄termittēbat quidq; quod ad p̄ium deoz, dicatum
Sacerdotem et Ep̄m pertineret. Et quā nr̄is t̄p̄ibz rara vitū est, fuit castitate conspicua
ita et illibata virginitatis laudem qua h̄nēs ad angeloz similitudinem prope accedunt
ad extremum vsq; diem vit̄ sua seruauerit. Inuicem aberat ab omni impudicitia neq;
corpore fuit quam lingua castior nihil in conspectu eius lasciuum nihil obscenum erat
nihil quod auris vel oculos cuiusq; offenderit, neq; magis auersabat quidq; quam solu-
ptates venereas quod Sacerdotem et Ep̄m cuiq; proprium est minq; pro populi pecca-
tis quotidie sacrificium facere nihil minq; decere intelligebat qm ut contra fidem
deō datam in cano libidinē volutaret, ab hac itaq; labe semper se contaminatum

seruabat

Seruabat: et cum in Deo sedulo precando tum in voluptatibus contemnendis talem
se præstabat, ut nemo eiusdem ordinis virtutibus se anteponi. pauci ei potuerint
comparari. quibus quidem ad Casimirum fratrem suum et in beatam sedem receptum
proxime accessit. qui et ipse fuit admirabili temperantia adeo ut mortem appetere
satis duxerit. quam reueris usu quam illi certam spem ostendisse medici feruntur
a morbo liberari. Signus qui in martyrum Cetum referat: qui tam viriliter cum
voluptatibus bellum gessit. ut mori maluerit. quam se vinci ab illis patere. Neque
vero ex temperantia modo et libidinum continentia: verum et ex iustitia laudem
fuit maximam consecutus. Alebat apud se quotquot habere potuit viros doctrina
præstantes præsertim vero iurisperitissimos ex eorum consilio ius cuique dicebat
neque personarum magis quam iusti et æqui rationem habebat. In sacerdotum vitis ami-
maduerendis fuit severus sed eorum tamen immunitates strenue defendebat atque laedi
eos a quocumque et violari mortis instar putabat. Forte evenit ut Nicolaus Lubelsk
et Wród fuit appellatus Palatinus Lublinensis vir clarus et illi quod magnis
episcopis proditus cuiusdam sacris initiato manus afferet. id simulatum fuit ad Cardina-
lem delatum. etsi neque sacerdos is erat et leuiter fuit percussus tamen facinus id graui-
ter esse vindicandum existimavit. Supplex ad eum venerat Créslaus Vladislavicus
episcopus Regni Cancellarius una cum reo fratre suo Nicolaus admissi facinoris veniam
precabatur atque crateres duos argenteos inauratos iuxta magnitudinis obtulit. cum
instarent atque urgerent multi neque finem pro eo deprecandi facerent, vix tandem
adductus est: ut eum absolueret: idque ea lege et conditione ut ultra crateres istos
multata loco trecentos aureos numeraret. Quo isto exemplo edito in præpotentem
hinc deterrentur alij quo minus simile facinus aliquod designare audent. In
quendam vero equestri ordinis virum Rucki non grauius etiam consulit. qui
cum et ipse in simulatum esset quod sacerdotem quendam ludibrio habuisset
diem illi ereptio coram se dici iussit venit is ad iudicium sexcentis equitibus
comitatus: postquam vero accusatione contra eum facta rex est iudicium peractum et
admissi criminis convictus in turrim eum Isbrensem detrudi iussit hijs qui in comita-
tu erant castrum excedere iussis nisi pari vellent infortunij quæ mactari. Petebant
illi supplices, ut rei misericordiam caperet: Sed plus non impetrabant quam ut dies in
Bodsanecz in illis constitueret quo aliquot post mensium intervallo precatum pro illo
venirent. Cum obfixum sibi diem obruissent multis multorum precibus sollicitatque li-
berum eum quidem dimisit sed non nisi trecentis prius marcis mulctatum. Adeo
nihil minus ferendum neque severius quicquam animaduerendum existimabat: quam si
quis vel minima re sacerdotem violasset. Si qua illis iniuria fiebat, se illam
fieri interpretabatur atque in sua quam in Dei iniuria condonanda se præstitit faci-
liorem. Vigintiimum ætatis annum agebat cum Cracovien. Episcopus, vigintiimum et cum

esset Gnesen Archiepus renuntiatus. A cracouien quindecim Gnesen vero Metro-
litana decem annos profuit. Ingesimo quinto etatis suae a chro vero nato anno
M DIII et vita huius diuersa aeternam in domum migravit. Elisabetha matre fung
eig lachrymis prosequente. Quae etsi non mediocrem luctum hausit, ex tunc filiorum
interitu Casimiri Ducis in Beatorum numerum relati Joannis Alberti Regis et Fride-
rici Cardinalis: potuit tamen si ulla alia cure optimo inter felices feminas numerari.
cum fuerit filia magni Regis, sorori Regis, uxor Regis, mater quatuor Regum: alia
duorum Regum. Faxit Deus Opt. Max. ut Lex Sigismundi et paterna vestigia sequa-
tur: paterna felicitate perfruat, paternos annos assequatur.

Andreas Roza ex Borzibemore ex Rosan familia cum etatem egisset Roma magni
Romano Curio fuit usum adeptus. Cumque falsus eo rumor esset allatus de morte Archie-
pi Leopoldi Pontificis beneficio in eius locum fuit suffectus et Archiepus consecratus, ne titulo
careret voluit eum Pontifex Theomoniensis Epum quoniam semel Andreas Archiepus erat consecratus
Ceterum posteaquam certior aduenit nuntius: qui viuere diceret Archiepum quoniam semel
Andreas Archiepus erat consecratus ne titulo careret voluit eum Pontifex Theomoniensis Archie-
pum nominari: sed non ita multo tamen post cum vere Leopoldi sedes vacaret Archiepus Leopoldi-
ensis est designatus. Quoniam vero reuere ex eo Archiepato vectigal percipiebat adiunctus
est et Pramsliensis Episcopus. Mortuo vero Frederico Cardinali ad Gnesen ecclesiam
translatus est Pramis fuit magis quam condus: semperque apud illum sumptus cen-
sum superabat. Nam conuiuio saepe multos accipiebat et quidem prolixo semp
latus et hilaris musica usque ad reprehensionem studiosus. Largiebat multa atque in ea
re multos sibi adiungebat. Erat ac in ingenio solers natura, neque illiteratus cum esset
magis artium. Non illi prudentia non consilium deerat. Cum ingravesceret etas eius, co-
aduiorem sibi delegit Joannem a Lusio Regni Cancellarium. Anno a chro nato M DIX
e vita excessit septimo anno postquam Gnesensis Archiepus factus erat.

2
Ioannes a Tasko ex ea familia qua corbitam pro insigni gerit vulgo Corabito
vocant: adolescens in fide fuit et clientela Cressai Vladislauis Epi Regni
Cancellarij: qui eius opera multum utebatur ita ut omne Cancellarij munus suis
fere humeris sustineret. cum et ad Sepulchrum Sui Hierosolimam esset pro-
fectus eum in comitatu suo habuit atq; iterum cum Tubilai Epe Romam viseret
adeo praeter ceteris eum charum habebat et multis sacerdotijs augebat. Aliquandiu
Ioannem Albertum Regem sequi iussit. quo Thorunij mortuo cum Alexander fr in Re-
gnum successisset. Cressaus Ioannem a Tasko illi addidit ac in Secretarium commendauit.
Quoniam vero ipse affecta fuit aetate Mathias vero a Duxenica Praepos-
tarius Regni Vicecancellarius aduersa valetudine laborabat: cum neuter Alexan-
drum in Lithuaniam proficiscentem comitari posset: Ioannes a Tasko accepto a Rege
annulari sigillo duas plus minus annos Cancellarij munus solus obibat atq; post
patroni sui obitum Cancellarij est Regni renunciatus. Cum aut vno atq; eodem
tpe Archiepatus Gnesnen. Epatus Cracouien Vladislauien Plocon vacarent
pro ea qua plurimum apud Regem gra et aucte effectit ut Ioannes Rosa
Archiepiscopus Leopoliensis et Episcopus Premisliens ad Gnesnensem eisdem transferer: ipse
vero Premisliens est Episcopus renunciatus. Cum Leopoliensis Archiepatus Mathias a Duxeni-
ca desponsus esset ceterum Andreas Lora magno studio contendebat. ut Bernardi-
num Wilezeski qui cum gra suis communes habebat imagines in Archiepatus Leopoliens
successorem habere posset. Id quod quo minore negotio conficeret coadiutorem sibi in Archie-
patus Gnesnen assumpsit: ea lege et conditione ut Premisliens Epatus Mathias a Duxenica
cederet quo posset ad Leopoliens Archiepatus Bernardinus peruenire. quam conditionem
Ioannes a Tasko accepit: cumq; esset in Comitibus Sublinen anno a Christo nato 1503 re-
gni Cancellarij designatus. manus id tanto cum splendore administravit: ut nemo
satis mirari posset quemadmodum tantos sumptus sustinere valeret cum profer-
tim nullas haberet dignitates, neq; opima sacerdotia interque non aliud obtinuit hono-
ratus, aut etiam fructuosius quam Cancellariam Gnesnensem: atq; ita in lris fuit
nomen suum subscribere solitus: Ioannes a Tasko Gnesnen et Regni Cancellarij.
Septimo anno postquam fuit Regni Cancellarij renunciatus excessit e uicibus An-
dreas Lora Gnesnen Archiepiscopus in eius mox locum Ioannes a Tasko successit
Seq; Cancellarij munere abdicauit. Archiepiscopus factus Romam est ad Concilium La-
teranen profectus magno et splendido comitatu atq; annos aliquot ita ibi est
commoratus ut magnam fuerit sanctitatis opinionem: erat em insigni pietate et
religioni praeditus templa subinde frequentabat: et quoties sacris operabatur fons
quidam lacrymarum ex oculis eius manabat. Erat praeterea sobrius castus atq;
incredibili temperantia libidinum, continentia ut cui non modo animus a fa-
ctis verum etiam aures a commemoratione rerum obscenarum plurimum abhorrent.

Secundum non

Doctrinae non multum attigerat sed magni tñ fuit et varij ingenij. Erat
oris dignitate erat novum gravitate conspicuus: pupillorū defensor: den propu-
gnator et communis omnium eorum patronus, qui nudi a propinquis insupes erant
ab amicis quorum iustitiam dum tueret nullig potentiorum inimicis formidabat.
Nequaquam pecunie parus gramprimū quidem in eam rem collocabat et pro digni-
tate in aula viveret. Sed et in propinquos suos et necessarios oem prope
effundebat: de quibus evchendis summam sollicitudinem gerebat. Sed in ysdem
educandis permultum curae et diligentiae ponebat: nemo ut fuerit eiusdem eta-
tis epōn aut Regni Procerum qui plus ea in re Study collocaverit. Tres habuit
Fris sui liberos quos in loco feliciū charos habebat atq; tales eos educavit ut
non remere tres alij frēs in regno reperiri potuerint in quibus tot tam clara
ras dotes cernere faceret. non eis oris deorū eximig non rei militaris scientia
non doctrina non magnus magnarū usus rerum defuit. Omnes ex egero lin-
guae periti facundi omnes comes affabiles benigni liberales. eos itaq; in
oculis forebat eos quibus potuit fortunarū et dignitatum accessibus
augebat: in eorum amore atq; adulescentia aetas illig ingravescentē conqui-
escebat. Romae in concilio cum triennium ageret: causam Regiam contra Al-
bertum Marchionem Brandeburgensem Mg̃m Prussiae ita tutatus est ut nisi
re ex sententia confecta non quiesceret ac victor in patriam redijt. Legati
nati muneri non sibi modo verum et successoribus suis Archiep̃is Gnesnē
sempiternis tponibus impetrato. Praeterea Iubileum Septennalem et ceteras
indulgentias obtinuit. et centum quadraginta plus minus argenti marcas
ecclesie Gnesnē donavit. arcis Gnesnē fundamenta ievit arcis Louicēn
inferioris bonam partem vna et coquinam ex lateribus fabricatas Sa-
cellum S. Stanislai Gnesnē cum campo sancto et indulgentijs: Ptochodochiū
seus hospitale sacerdotum in Vmēiō. Aedem S.ivi Alberti vbi per Joannē
Grzebski Archiepp̃m sacris initiatū erat et aliam Sancti Lochi cum ho-
spitali in Iguernēnicze erexit et multis redditibq; dotavit. Aeconomus ut
esset perpetuus in Archiep̃atu instituit. Capitulo Gnesnē Iuicēn: Posnanien-
si vero M. S. Bononiēn. Plebanatus adiungendos curavit. Molendinum Zmi-
rense et Louicēnse non paruo impendio ab heredibus redemit. suas areas
vna cum curiis Cracoviae pro Archiep̃atu obtinuit. Clavem Louicēn piscinis
maioribq; auxit. Molendinum Sobrogost cum insigni aggere in clauē Lancicēn
aedificavit. In oppido Wielunēn aedes amplas latericias quibus cum vicina
esset domum Praepti Wielunēn eam curia sua adiunxit: ut illud dici de ea
potuerit: Mantua vā misera novum vicina Cremona. Ex Lascko villa oppi-
dum fecit: ecciam insignem fabricavit atq; ex Parochiali Collegiatam efficit.

in qua partim

fructus Cancellaria Gnesnē, partim parochoales nonnullas Ecclesias, partim decimas de mensa sua conuertit. Sigismundum secundum Regem Poloniarum Cracouia coronauit: atq; altero post anno ex hac vita migravit, Anno ~~etatis~~ Septuagesimo quinto A Chrō nato M. D. XXXI postridie Ascensionis diuinae audito missae sacrificio, et omnibus hīs uite peractis quae Christianum Pontificem facere decebat suisq; ualedictis. Fuit Archiepūs annis xx mensibus quinq; diebus uiginti quatuor

Matthias à Breuicza ex insigni et uetusta familia quae uitulum uel iuuen- cum pro insigni gerit. vulgo Ciolkones uocant: patrem habuit nōtm quidem sed cui res esset angusta domi. qui tñ illius opera Castellanus Radomien factus erat: ab eo prima illa in aetate parce fuit et duriter educatus adeo ut Vratislauia primum prope triennium, deinde Cracouia aliquandiu stipem hostiatiū mendicaret uictum queritans. Cuius cum eum uita pertu- sum est in adib; Philippi Calimachi, uiri excellenti doctrina praediti re- ceptum habuit: neq; fuit ullum tam uile ministerij genus quod non alacri animo obiret, primum in culina versabat; aquam et ligna ferendo et quauis imperata faciendo deinde equorum illi cura fuit demandata. cumq; dicto eēt audiens omnibus: neq; cum pigeret aut pueret cuiq; in seruire: paulatim in ipsius quoq; Calimachi notitiam peruenit. qui puero uiso et erat uir prudens et acri iudicio, ex oris uel potius corporis totius lineamentis coniecturam facie- bat esse illum honesto loco natum et magnum aliquando uirum euasurum. Itaq; eo ipso ministro usus est et in cubiculo suo eum assiduū esse iussit. Caterum quo- tians cubitum ibat Calimach; Matthias discendi semper auidus, cererū reliqui- as accendit: atq; ad lumen illorū libris heni sui legebat. Id quod cum semel atq; iterum ammaduertisset Calimach; tam ardenti adolescentuli studio delectatq; ma- gis adhuc eum inflammabat, et currentem qd aieat incitabat, atq; ipse abijuan- do se abdocebat

quando subdocebat. cumq; videret magis atq; magis in dies pedes eius expo-
liri, in pingendis primam hinc opera eius usus est. deinde si qua essent non
ita magni momenti epistola eas scribi per eum iussit atq; ita pedetentim stilum
eius exercuit, ut multum scribendo valere fuit existimatus. Erat Calimachi
apud Joannem Albertum Regem magna auctoritas qui illic potissimum
consilio nitentibus atq; in intimis eum habebat. Quae res magnam apud oes
Regni Senatores ei conflavit invidiam. Sua enim consilia negligi ex illius
externi hinc voluntate oia fieri querebant. Ingens contra eum tempestas
fuit concitata, neq; tranquillari animi Senatorum aliter poterant quam si
ab aula sua Rex Calimachum amandasset. Id quoq; egre fecit tunc Rex
et Calimachum Thoruni degere iussit. Calimachus cum sibi necessario mi-
grandum esse ab aula cerneret: ut haberet tunc aliquem quo quasi inter-
prete apud Regem crederet, Mathiam Regi addixit, quem Rex vel hoc solo
ne in vestigio commendatum habere cepit quod esset a Calimacho profectus
cuius ipse iudicio plurimum tribuebat, quod esse suavissimum in eum effugit.
Itaq; Drevicey opera statim uti cepit, quem cum sedulum et diligentem videret
sigillum ei primum annulare tradidit: nec ita multo post Regni Vicecan-
cellarium designavit: ac tantum apud Regem Albertum gra florere Dre-
vicey quantum alius nemo. Sed eum infelix bellum illud contra Valachos
Alberti gereret morbo correptus ex hac vita excessit. post cuius mortem
insimulatus fuit Drevicey: quod partem aliquam Thesauri Regis ad se in pri-
vatam donum sevocasset: cumq; in custodiam traditus: postea vero inno-
cens renuntiatus et emissus est, pro eo ut debuit graviter tulit se inson-
tem hac esse ignominia aspersum. Quamobrem in Italiam profectus. Venetis
cum doctis viris consuetudinem habuit. Ubi cum esset aliquandiu commo-
ratus, Alexandri Regis hinc fuit revocatus. Reverso mox Premislensis
Epatus est oblatus, atq; ad mortem usq; Alexandro Regi ea fide et diligen-
tia servavit ut non postremum apud eum gra locum obtineret. Cui cum
Successisset Sigismundus maiore etiam in eum voluntatis inclinatione propen-
debat, ac postquam Archiepatus Gnesen Joannes a Lasio Regni Cancellarius
est absecutus, Mathiam in eius locum renuntiavit Cancellarium. Quinto post
anno Vladislavien Epum nominavit, quo tpe Drevicey offa Cancellarij se

voluntarij

voluntarij abdicauit. Cumq; sedecim plus minus annos Vladislauen^{sis} Ecclia
esset, mortuo Joanno a Lasco Archiep^{iscop} est renuntiata Gnesen. Quarto post
anno morto corrept^{us} ad superos migravit. Vir prudens et doct^{us} comis affabilis humani
ab omⁿi turbulenta ratione semp remot^{us}. Qui vicecancellarij primum deinde Cancellarij
res prebebat et erat si quisq; laboris patientissimus. Omnem scribendi labori solus vero sustine-
bat. atq; manu sua epistolas prope oēs scribebat: neq; unquam est fatigari visus. Vladislauen^{sis} Ep^{iscop}
cum eet, autor fuit Sigismundo Legi et Luteranā heresim e diocesi sua extirparet. In archie-
p^{iscop} metropolitana Gnesen annis tribus mensibus undecim diebus XIII sanete obiit in arce Louico
anno a Chr^{isto} nato 1535 XIII Id^{ibus} Septemb. cum eet febre continua consumpt^{us}. vixit annos 58 menses
sex dies duos: horas viginti.

Andreas Critius: ex Colthiciorum familia puer cum esset, Craouia Studi^o su^oq; fundamenta
rexit, ubi frēm habuit natu grandiozem Nicolaum Critium Decanum Craouin quem Frederi-
co Cardinalis in intimis habebat. ab eo aiebat et honeste educabat, qui cum profans ingent-
em et egregiam indolem in puero perspexisset, statim vt ex ephebis excessit, Bononia et atatis
annum sedecimum ingress^{us} est, eum in Italiam misit. Bononia septem annos commorata, cum Musis
tantum habuit commercium ac dicendi preceptoribus usus est philippo Beroldo, et Antonio Co-
dro Vrceo, qui tum inter dicendi magros principem locum obtinebat. Cum Codro viro magna doct^{ri}na festi-
uiq; admodum ingenij non longo t^{em}p^{ore} versatus: sed eo en valde familiariter usus est, multumq; illi dedit^{us}
videbat. Quem mortuum suis humeris se extulisse gloriari saepe solebat. Leucijus ex Italia, cum
eum quantum profecisset non pariteret: in fidem se contulit et clientelam Joannis Lubranski
Ep^{iscop} Posnaniē vivi et docti et magna integritate pietateq; prouidit. Qui plurimum ingenio illi
delectatus, ad qd excolendum sumptus etiam in Italia suppeditauerat, filij loco charum illum
habebat et sacerdotys aliquot auctum Barbara Regina, vt primum ex Hungaria fuit addu-
cta eum commendauit vt Cancellarij munere apud ipsam fungeret: nihil en in eo desideratum
sit qd ab boni Cancellarij officij pertineret. Sed non longo post intervallo qm factus erat Can-
cellarius excessit e vita Barbara Regina. ex cuius immaturo interitu non mediocrem luctum
et dolorem hausit quem testatus est versibus quibusdam heroicis, ita scriptis vt magna
cum admiratione omnium legantur. Erat enim felicior in pangendis versibus quam quis-
quam adhuc Polonorum Inerat in carminibus ingens venustas summa facilitas incre-
dibilis suauitas acumen singulari. Si quid erat mordacius scribendum, in eo qnt excellen-
bat maxime: et vsq; illi eo sales non deerant et lepores vt in media in Italia natus vi-
deri possit. postrema fuit ei verborum cura, ea vero prima, vt rem ita sub oculos subijce-
ret, pinxisse vt magis qm scripsisse videret. sed numeros interea obseruabat. Non fuit
quisq; cum eo ingenij festiuitate comparandus vt facile Codri discipulum agnosceret hec
ad cuius imitationem composuisse se se videbatur. Nam et in soluto orationis qnt lepida
facilitatem exprimere conabatur semp; eius inelaborata fluebat oratio. statutum illi

fuerat, hec mortua quietam et otiosam ageve vitam, et solis cum musis ratio-
nem habere. Sed de proposita sententia deductus est per amicum suum Petrum
Tomium qui tum non possem gratia locum apud Sigismundum Regem tenebat.
Is Regni Procancelarius designatus, Legi eum in Secretarium tradidit: atq; opera eius
multam in scribendo usus, ad summas quosq; honores sua eum commendatione eiecit.
Eo aduatore Premisliensem primum deinde Ploceum Episcopum assecutus est. Cumq; laboran-
ti aduersa valetudine Petro Thomicio Cracouen Episcopo Archiepiscopus iterum est delatus
cessit eo sororis suae filio: et quamuis per agnitionem coram non posset, absens tamen
per litteras et internuntios summo contendit studio ut Critium Archiepiscopum Gnespen videre
posset, atq; ei honorem hunc consecuto paulo antequam moveret, multis profusis la-
chrymis gratulatus est. Fuit Premisliensis Episcopus annos 4, quem locum adeptus, in
aula Kihilominae permansit: et ad Ludouicum primum Ungariae Regem, deinde ad successo-
rem eius Ioannem Regem legatus est profectus. Quam cum alteram legationem obisset
Ploceus Episcopus fuit renuntiatus, ac paulo post Olonutium Orator missus est ad reducen-
dos Reges in concordiam de Regno Ungariae armis inter se decernentes. Vbi cum profectu
nihil esset, altera pacificatoria legatione Posnaniae usus est: vbi et Ferdinandi et Io-
annis Oratoris Regis conuenerunt. Sed tandem vti antea rebus infelicitis discessum est.
Ploceus Ecclesiam annis VIII profuit. In arce Poltonien latentiorem domum conseruavit: ex illis
aliquot oppida fecit: quorum vnum ex nomine suo Andropolim vocari voluit. Ad Gnespen
Archiepiscopatum translatus in arce Louicien Cochleara quaedam fabricari cepit, ac constitutu
ei erat arcem illam et quam ornatissimam et quam munitissimam reddere: Sed mors conatus
eius peruertit. Nam cum Comitionem affecta valetudine obisset, qua Cracouiae fuerunt edita
Patim et ea fuerunt absoluta extremum quoq; vltis sua diem obiit, sesquiannum postquam
erat Archiepiscopus renuntiatus. Vir fuit acri iudicio excellenti ingenio: neq; vulgari doctri-
na habitus: quoniam complures ab eo editi libelli testantur. Quos eadem carmine plures con-
scripsit. Quo in genere magis excellebat si quid esset breuiter et acute, non sine mor-
su et aculeo scribendum esset. Sed et altero scribendi genere valebat. neq; sacris litteris
alienus fuit. Pleraque enim eorum Lutheranos scripsit: in psalmum XXI. Enarrationem, quem
ad ecclesiae afflictionem accommodauit. tum de sacrificio missae libellum et alia non-
nulla. Erat hoc Erasmi Roterodami de illo iudicium, in eo libello quoniam Ciceronianum
conseripsit: summum eum futurum fuisse nisi eius studia tum ecclesiastica, tum laici-
ca negotia impediuissent. Ameno admodum fuit et suauis ingenio: fronte perquam fami-
liari omnibus ita ut submissius prope se gereret, quoniam persona illius et dignitas
postulare videbatur. Quod rectum esset intelligebat: et vitia cuiusque notabat,
atq; ea scriptis nonnumquam suis perstringebat.

Aeterni miseratione patris caligine gentilis erroris saeculo licet senescente in Polonia depulsa, polo-
nisq; ex diuturno teterrimoq; idololatriæ uigo in fulgorem fidei perductis, ea vel maxima illi^o clarior
Polonorum Principi Miskoni, cuius filius Boleslaus, quem Poloni magnum vocant et qui primus illa
dema purpuram, et unctionem regalem suscepit, cura fuit, ut aedes sacrae honore pontificali præ-
ditæ in Polonia fundarentur quatuor præfulum, quos ex Italia Gallia et Germaniae oris ve-
lut antiquius fidem sanctam, professis sedibus acciri, in nouas aedes pontificales placuit,
studio cura vita exemplo religionis et doctrina lux fidei sanctæ, et religionis christi-
and in prouincijs polonorum exorta radios diffunderet. Idolorum, eliminatis spiritibus
tentory sui funiculos in nationibus neophitis longe lateq; spargeret et delataret. duas
urbes metropoles quibus cetera uelut suffraganea subeissent fundari placuit. Gnesnam
vnam, locus enim locus ille tempestate insignis et celebris habebatur, qui nunc in
humilem redactus est sortem, parumq; aliud retinet præter famam. Cracouensem alteram
quæ licet B. Stanislai Prothomartij nobilitata martirio uberi gleba et spectata com-
moditatis situ æqualiter in Pannoniam Bohemiam Rusiam Lithuaniam Prussia, ca-
terasq; prouincias quæ mercatoribus frequentatur porrecta. omnem primatum splendo-
rem. omnem primatum splendorem et gloriam consensu uniuersali et publico facile ap-
prehendit. Eo tamen uno minis, felix quod decorem præminentiamq; metropolitani
culminis, a septem continuatam habitamq; pontificibus, abrogari sibi passa est, neq;
tanta ætate, quæ illam abrogationem secuta est, ignominiam suam, licet per aliquos
Pontifices suos, uelut in cubitum erecta speciem resurgentis ostenderit detorsit.
Et ne a posteris ignorari contingat qui qualesue pontifices quanto et quo tpe
Hinc sedi Cracouensi præfuerunt, Catalogus singulorum presenti libro inscriptus
conditus est licet aliquos uetustas scriptorumq; penuria adeo obscurauerit
ut non possit, quæ scripturam conditionum, et actionum fuerint plene disci.
Opere præmium quidem estimatum, est, ut ij præfules, ij quoq; Ecclia sanctæ Cra-
couensi antistes in perpetua non solum memoria sed etiam laude hominum uer-
sentur, q; eiusdem ecclia tum duces institutores extiterint primarij, tum ex
post candidi et sonori præcones.

Primus ecclia Cracouensi Archiepiscopus ordinatus Anno Dni noningentesimo sexa-
gesimo sexto. Dux siquidem Mærslauus siue Miesko Polonicus q; a natiuitate
sua septennio fuerat cæcus, ad uirilem ætatem perueniens, Sambrowkam Bohemica
Ducissam filiam Bohemici Ducis Boleslai S. Venceslai interfectoris duxit in uxore.
Hic primus inter Principes Polonicos fidem catholicam ab impijs gentilitatis ten-
bris accepit et duas metropoles, uidelicet Cracouensem, et Gnesnam, et septem suffra-
ganeas, uidelicet Pratslauicam, Vladislauicam et Culmensem, cum filio suo Boleslao
Chabri, fundauit et plures ei redditus consignauit pro dote. Stephano septimo
seclis Apostolica præsidente. Ad consultationem autem uxoris suæ præfata Sambro-
weze eiusq; demolitus precibus eccliam prædictam Cracouensem ad honorem S. Ven-
ceslai martiris gloriose cuius culta Sambrowka erat neptis germana dedicari
et titulari ordinauit et plures ei redditus consignauit. In ea annis uiginti
et octo pater Venerabilis proborius præsedet et tandem morte absumptus in

injustitiam, sciens quia iniustitiam faciens et perperam agens, neq; Deum neq; homi-
nes latere potest supplicium infamia vivens, post vero sempiternam ardorem ha-
biturus. Pollebat etiam hic artistas singulari sapientia et quam sibi natura
indiderat, et quam ipse divinos et saeculares libros lectitando quasserat.
Pollebat, et modestia paucis utens pauca appetens. Pollebat et castitate nitens
vita, ad quam etiam sua dioecesis clericum exemplis, doctrinis, reprehensionibus
et correctionibus formabat.

In sedem ^{Archi} Episcopum Cracoviensem Poppono mortuo, quing Gompo Cracoviensis Decanus suc-
cedit ordinatus per Benedictum Papam octavum anno dno millesimo secundo.
Quem Capitulares Cracoviensis ecclesie comitiorum quinta Maij constituta per viam
scrutinij uniformiter elegerant, et cuius electionem Polonia Rex Boleslag facile
gratificauerat. Opera enim sua in pluribus arduis negotijs Boleslaus Rex ute-
batur quando quid agendum, consulendum, et expediendum imminere vidu-
erit enim vir erat. Scripturas sacras memoriter retinens et legem diuinam,
eiusq; precepta et caeremonias in pectoribus Polonorum tam clericorum quam lai-
corum iugiter serens. Circuibat autem pontifex ipse omnem girum sua ample
dioecesis Cracoviensis, et parum fidens suis Archidiaconis suisq; officialibus vi-
tam mores et actiones cleri sui et populi curiose circumspiciebat. Superstitiones
veteres phitones, et phitonisas, et singulos augures et diuinos eradicauit
et exterminans, placidum se singulis exhibens, benignitatem in uniuersos exer-
cens. Gratitude subditorum sibi populorum adeo sibi comparauerat, prome-
rueratq; ut a singulis patris illum cultu et affectu venerarent, votisq; illi
involuntatem exoptarent. nec mirum, cunctos enim pijs, religiosis et benignis
actionibus ad se vnice amandum allexerat. Sedit hic Gompo annis nouem
et corpus suum exanime in ecclesia Cracoviensi mandatis sepulturae assumptis rebus
humanis anno dno millesimo trecesimo secundo.

In locum Gomponis Racheling Propositus Cracoviensis sextus Cracoviensis ecclesie
Archiepiscopus anno dno millesimo tricesimo secundo Cracoviensis ecclesie regendam
sedem assumpsit a Joanne xx in Sede Apostolica presidente ordinatus. Rex pra-
latus pro et Canonicos Cracoviensis xv Augusti ad praesidendum in ecclesia Cra-
coviensi in pontificem via scrutinij celebrato generali capitulo conformiter
electus. Sedit ipse Rachelinus annis xiv et in ecclesia Cracoviensi sepelitus.

mortuus anno dñi millesimo quadragésimo quinto. Hatronis quoq; Italica hic Pontifex erat prosapiam habens nobilem et actionem virtuosam. acta sunt tibi et discernens, et operationes suas certo iudicio modificatas perficiens, ad pietatis et elemosinam opera singulari mentem adiecerat. prouidens ex substantia sua mensa Epatis, viduis, orphanis, egenis, et quacunq; necessitate grauatis. Casulis insuper, cappis calicibus crucibus libris ceterisq; id genus ornamentis eccliam Cracouien. gloriosam et insignem reddens. In scripturis diuinis et canonicis insigniter eruditus. Clerum sua diocesis ad castimoniam vitæ maxime erudiebat non tam verbo quam exemplo cum et ipse nitore pudicitie vitam suam adornasset. Hic Casimirum filium Miecislai Poloniarum regis ab exilio ex ordine ac cœnobio Cluniacensi reductum anno dñi millesimo quadragésimo primo in die S. Philippi et Iacobi Apostolorum in ecclia Gnesna una cum Stephano Archiepo Gnesna in Polonia Regem coronauit benedixit et inuincit. Calculi dolorem frequentis morbo ipso inualescente domo sua disposita ecclie Sacramentis dolore eius consumptus est anno dñi millesimo quadragésimo quinto. Cum annos quatuordecim in ecclia Cracouien. exegisset Prelatis et Canonicis iuxta funeri suo soluentibus in ecclia Cracouien. sepultus

Aaron monachus sancti Benedicti Thincitensis monasterij Cracouien. diocesis primus abbas anno dñi millesimo quadragésimo septimo, postulatq; et ad regendum sedem Episcopalem Cracouiensem Lachellno mortuo propter sanctimoniam vitam et virtutum ac doctrinam constantiam. Casimiro Poloniarum Rege primo instante et petente à Capitularibus Cracouiensibus assumptus et postulatq; ad Curiam Romanam ut legatus regis vadens, et Benedictum nonum Colonia offendens celebris opinionis vir in conspectu summi Pontificis Cardinalium et totius Curie habitus, facile vota Regis ob qua principaliter venerat impleuit et post hæc per statum Benedictum Papam nonum Colonia consecratus, ordinatur et privilegio Archiepali insignitur palliumq; sibi sub hoc verborum tenore est concessum. Pro reuerentia B. Petri Principis Apostolorum sub cuius velamento testaturum constituisti, et pro amore Regis Caroli alias Casimiri domini vestri eiusq; coniugis Mariæ, eorumq; filii Boleslai, et pro honore totius Regni vestri, statuimus, stabiliusq; dicamus, et benedicimus, in perpetuum, in ecclia et ciuitate Cracouien. esse Archiepatum et metropolim cui subicimus omnes omnium Episcopatum tuum parochias, qui in toto sunt Regno Polonico, ut Archiepali more vniuersis præsideat. Tibi quoq; et successoribus tuis, pallium de corpore B. Petri sum-

ptum concedens diebus solennibus, a iure institutus deferendum. Hic creditur gradus
viroz tam in eccliam quam in diocesim suam Cracouien^{em} induxisse, et diocesim suam
ad complendum huiusmodi gradus in diebz quadragesima obligasse. Annis duodecim
in sede Cracouien^{em} presidens, quindecima Maij rebus exemptus est humanis, et
in Cracouien^{em} ecclia sepultus. mortuus anno dñi millesimo quinquagesimo nono.
Hic natione Gallicus, et ex ingenis parentibus ortus et in monasterio Clunia-
censi religionem S. Benedicti professus, instante Casimiro Polonia Rege, cum aliis
duodecim fratribus eiusdem professionis et ordinis, ex Cluniaco Poloniam aduenit
et locum Thunicensem pro canobio accepit, primusq; in eo abbas praefuit. Tandem
propter vita sanctimoniam et meritum ceterasq; virtutes in eo relucentes operante
Casimiro Rege in sedem Epatem Cracouien^{em} fuit promotus. ipseq; septimus et vl-
timus ecclia Cracouien^{em} exiit metropolitanus. Qui Thunicense canobium mul-
tis prerogatiuis libertatibz et immunitatibus largitioneq; Decimarz manipularium
ad mensam Archiepalem Cracouiensem pertinentium extulit et dotauit.
Vniuersis quoq; Thunicensis monasterij Abbates, eo honore perpetuo priuilegiavit et
insigniuit vt quilibet Thunicensis Abbas sit in ecclia Cracouien^{em} Canonicus natq;
stallumq; in ipsa ecclia Cracouien^{em} inter Canonicos obtineat ac in eadem ecclia
Cracouien^{em} infra diuina officia et horas Canonicas superpiliatq; et almutriatus
incedat.

Mortuo Aaron ^{Archi} Ep^o, quamuis pra^lati et Canonici Cracouien^{ses} variis vi-
cibz futuri Archiepi Cracouien^{sis} electionem celebraturi conuenissent, nulla-
tens tñ poterant de aliqua idonea persona, votis eligentium in varia vota
diuisis concordare. Ex quo contigit Cracouien^{em} Eccliam ex scissura tñ de-
testabili integro fere vacare biennio. Opera tandem Boleslai Polonia Re-
gis. Imperius cognomento Zula octauus per Alexandrum Papam secun-
dum anno dñi millesimo sexagesimo primo in Archiepum Cracouien^{em} conse-
crato, eo quod esset vir litteratq;. A die mortis Aaron Archiepi ad diem or-
dinationis suae duo prope anni absumpti sunt, quibz sedes Cracouien^{sis},
propter discordias vt praemisimus eligentium vacauit. Is Zula siue Imper-
tus insignia Archiepatus vidit pallium de corpore B. Petri sumptum, et cru-
cem petere a summo Pontifice neglexit propter eig negligentiam Ecclia Cra-
couien^{em} suo honore metropolitico spoliata est, et in Suffraganeam ex metro-
politica ab illo die redacta. Insignum tñ dignitatis primitiuo ronalⁱ pro
pallio sui Pontificis vult. Sedit annis decem, et in Ecclia Cracouien^{em}
corp^o suum mandatum sepultura reuiescit. xxv die Nouembris mortu^o
1071. Hic Beatum Stanislaum, Successorem suum a studio reuersum,
videns eum pluribz virtutibz et odoris optima fama clarescere, ad

ad Eccliam Cracouienſem accerſit, et eum in Ecclia Cracouienſi Canonicum fecit
quo iam futura ſanctitatis clareſcebant rutilabantq; radij, illum conferre
contigit, et quod eum ſe abſumpto meruit immediatum habere ſucceſſorem.
Hunc ad inſtantiam et petitionem deuotam nobilium Nicolai Wſeſeklicke
de Mikolaiow de armis in clipeo unum cornu. Stanisij et Bogusii de Zem-
lice de armis Poluozza caput aſininum. Petri et Jacobi de Zbilicouice de ar-
mis Ianina Clipeum in clipeo Mſezugii et Ioannis de Jakuſeuiſce de armis Ja-
ſtrzambcii. Babatum cum cruce pro inſigni deferentium, eccliam parochia-
lem in minori Caſimireza reperio fundaſſe et certas illi decimas manipula-
res adiunxiſſe et in fundationis priuilegio cuius tenorem me legiſſe recolo.
B. Stanislaum tunc Cracouienſem Canonicum pro primo et principali, cum
alijs Cracouienſibus et Wraſlauenſibus Canonicis pro teſtib; poſuiſſe.

Stanislaus gñe Polonus ex Cracouienſi prouincia et villa Jozepanow
ortus anno dñi milleſimo ſeptuageſimo primo vacatione per obitum
Lamperti interpoſita per Alexandrum Papam ſecundum in Epum Craco-
uienſem ordinatur. Hic nonq; Ecclie Cracouienſi Pontifex. volens Epatus
ſui augere prouentq; villam in diocēſi ſua ſub territori Racichofenſi
quod nunc Lublunenſem dicit, conſiſtentem. Piotrauin dictam à milite Petro
coemit. à cuius poſſeſſione, et iure inſtigante Boleslao Rege, cuius vitam
enormem multipliciter arguebat, fuiſſet ſpoliatq; niſi diuino fretq; ſpiri-
tu principalem venditorum, ante annos tres mortuum, teſtib; timore
Regis conſtrictis, veritatem teſtare nolentib; reſuſcitatum duxiſſet
in reſtem. Quieſcere tñ furor Regis non potuit, ſed et ipſe vir ſan-
ctus furori Regis nullatenq; deferens, ſed illum propter barbaros mores
ſuos et crudelia opera ſua, qua in gentem Polonicam exercuit, et
ſignanter quia fæminis quæ maritis in bello agentib; ex adulteris pro-
lem ſuſceperant, ad ubera catulos applicabat, et in ſodomitarq; vitia
prolapſq; erat, non ſolum ſecretis, et deinde publicis correctionibus
ſed etiam anathematis cenſura mulctauit. propter quod ab ipſo Rege
Boleslao ſceleroſo et inhumanitus agente aſiſtentib; ſibi, et illum
adiuantibus militibus et ſignanter ſtrepam Babatum Szzeniaua
pro inſigni deferentib; agens miſſa ſolemnia, ad altare in Ecclia

S. Michaelis de Lupella martirisatus, et frustratim concisus a litibus et
feris dispersis, tertio Idus Aprilis Luna sexta feria quinta post octavas
Pascha sub Gregorio Papa vii pontificatus sui anno tertio Verum quia
Deus q̄ semper iustis vult adesse, volens glorificare suum miraculum Mar-
tirem claritate, singulas minutias frustulorum corporis sui, qui passus
noscit, pro excidio et iniuria sua plebis, superni luminis radiis et can-
delis visibili apparitione descendens in corporis petres irradiat. Qua-
tuor aquilas pro custodia et defensione sacrati corporis deputat, ne
qua sanguipetam alitum aut feram has suis morsibus audeat attempta-
re tandem, sine omni notamine cicatricum sanum et saluum reintegrat
totum corp. quod sic integratum fuit, commendatum a vivis fide di-
gnis sepultura. Annis octo sedit, et occisus xci Aprilis anno Dni
millesimo septuagesimo nono in Ecclesia S. Michaelis in rupella
sepelitur. Propter cuius mortem regnum Polonia uniuersum, mandato
Summi Pontificis Gregorii noni ecclesio suppositum erat interdicto.
et ecclesia Cracouien viduata pastore. Integroq; biennio Ecclesiam
in Polonica Ecclesia et uniuerso Polonia regno, in ultionem tanti
patricidii seruatum fuit interdictum. Hic ex nobili Polonoꝝ
gñe duxit ortum, quod pro insigni crucem caruleam cum semise
in campo rubeo defert. Patrem Carnalem habuit Michislaum. Matrem
vero benignam alias Bognam a Pfatis suis parentibus Michislaio et
et Bogna in titulum et honorem S. Mariae Magdalene fundata
et dotata nobilitate. Quam nos elemosinis fidelium, partim etiam
proprio dñe, cum esset vilis et lignea, in latericeam viri sancti
ortum et incunabula illustratum et ignominiam publicam tanto tem-
pore toleratam quo potuimus studio et sumptu abotendo tegendoq;
reduxim. Huius aut S. Pontificis et gloriosissimi martiris ad uni-
genitum Dei filium Dñm nr̄m redemptorem, talis querela poterat
interponi et responsio reddi. Videsne qualia patiunt. o verbum dei
reprehensores criminum nefandor. Ecce em̄ Boleslag Rex Polonia
inreparationem meam non ferens. Petri militis ab inferis post trien-
nium reuocatione et casu viro suor militum, me occidere suo iussu
uentium tua insuper Nris gr̄tia nequicquam deterritq; non
loco non tempore non ordini, non dignitati sua, et mea deferens,
sed ausu sacrilego me ad aram compiens sanguinem meum tuis
sacrificiis miscuit, et caput manu truculenta amputans, corpus

etiam deuorandum a feris in mille frustra concidit. Responsio. Vidi certamen
vidi agonem tuum, nec spectator solum aderam, sed adiutor. Et quoniam
pro meo nomine, et veritate non exhorruisti praelium victorem et martirem
gloriosum vniuerso orbi Poloniae vero Prothomartirem et Patronum magnifi-
cum te decerno. Corpus tuum nouis radiis et luminaribus caelestibus illu-
stratum, absque cicatricum nota reintegro angelorum illi deputo custodiam.
geminata laureola te adorno, virgineo deferentem corpore ex hoste triumphum.

Lampertus quae nobilis ex regno ortus Poloniae B. Stanislaus decimum inter
Pontifices Cracouiensem sortitus locum anno domini millesimo octogesimo tertio
succesit, in Episcopum Cracouiensem sub Gregorio Papa vii ordinatus, a Capitulo
Cracouiensem vnanimiter ad sedem Cracouiensem via Scrutini electus quae no-
bilis de domo et familia Habdank Canonice Cracouiensem vir modestus et in
Scripturis diuinis et humanis insigniter eruditus, multarum, insuper rerum
suuolus et peritus. Ad quem Vladislavus Princeps Monarcha Regni Polo-
niae qui fratri germano Boleslao Regi in Polonicum regimen successerat,
singularem habebat gratiam et affectum. Sedit Lampertus praedictus an-
nis xvii et mortuus anno domini millesimo centesimo primo vii Idibus Decemb.
inditione octaua, in Ecclesia Cracouiensem tumulatus. Hic religiosam famulam
quae locum sepulturae B. Stanislaus solita erat visitare et frequenta-
re et nocte profunda in orationibus persistere relatione permotus, corpus
B. Stanislaus de Rupella et S. Michaelis ecclesia in qua annis decem
quieuit, cum debita veneratione transtulit, et ex petra quadra pul-
chro opere sepulchrum fabricans, ossa sua sanctitatis, et cineres collo-
cauit. Et sepulchro in laminibus aureis has inscripsit qui etiam in hanc
diem cernuntur exarati versus.

Tumba Stanislaus cineres tegit ista Beati
Regis Boleslaus quae non fauet impietati
Martiano meritis caeli migravit ad aedes
Felix cui deitas merces cui sidera sedes

Anno dominice Incarnationis millesimo centesimo primo inditione nona
defuncto Quoniam Praesule ac bona memoria Lamperto datus Episcopus Cracouiensem
Venerabili viro Czeslavo ab inuictissimo Polonorum Rege Vladislavo ut reor

4
Guallo Epūs Beluacensis Apostolica sedis cum potestate legati de latere legatus Poloniam veniens deposuit, et qui Balduinum habuit successorem.

Lampertus Balduinum habuit in Cracouienſi sede sui successorem qui anno dñi millesimo centesimo tertio consecratus est et ordinatus Romae in Epūm Cracouienſi Urbano secundo sedi Apostolica praesidente. Fuit hic Balduinus natione Gallicus Canonico Stobnicenſi et Boleslao Duci totius Poloniae et Monarcha in necessitate sua grandi subuenerat, eiusq; patrocinante successore in Cathedram Cracouienſem est promotus. Huius tpe Guallo Epūs Beluacens̄ sedis Apostolicae cum potestate legati de latere nuntius et orator venit Poloniam destinatus, qui duos Epōs Provinciae Gnesnens̄ a sedibus suis deponit. Sedit annis septem, et ecclia Cracouienſi sepultus requiescit mortuus anno dñi millesimo centesimo nono vii idus Septemb. Unum autem ex duobus Epōs Poloniae per Guallonem Epūm Beluacens̄ Apostolicae sedis legatum depositis reor non immerito fuisse Caslaum Epūm Cracouienſem, qui sola collatione Epātus Cracouienſis per Vladislaum Principem Regni Poloniae et Monarcham et Boleslai Regis successorem sibi facto, contentus provisionem et confirmationem a summo Pontifice petere indignum et non necessarium putauit, et ob id depositionem promeruit. Fuit autem Balduinus Orator nobilis gñe natione Gallicus vir iuris Canonici peritus, Sacri palatii Apostolici causarum primus auditor et deinde denarii S. Petri in Regno Poloniae Camerae Apostolicae collector, vir benignus et faciles ad se praebens aditus, et qui ex urbe confirmacione et consecratione illic recepta in Poloniae Regnum veniens, relaxationem interdicti pro uniuerso Regno Poloniae longo tpe desiderabilem et exoptatam detulerat. Ad misericordiae opera toto studio et intento. Proventus et introitus sui Epātus in necessitates eccliae et in usum miserabilium personarum curam illorum exactam gerens conuertebat.

Maurus Balthus successit ordinatus in Epūm Cracouienſem duodecim per Gelasium Papam. Secundo anno dñi millesimo centesimo decimo. Hic Maurus sedit annis vii et mortuus tertio nonas martij in ecclia Cracouienſi tumulatus, anno dñi 117. Hic Maurus Epūs Eccliam matrem Cracouienſem

sub tempo.

sub spe regiminis sui xii k^o dedicauit, et in primo ordinationis sua anno res
ecclia Cathedralis recensendo inuenit sex calices aureos, duodecim deaura-
tos. Turibula argentea quinq, tres urceos argenteos, unam peluim argenteam,
unam coronam auream pendente[m], duas aureas coronas pendentes, tabulam
unam auream, duas argenteas, tres cruces aureas, septem argenteas et
plura alia in clenodiis et libris quae hodie non habent, vel in meliores u-
sus et necessitates ecclia Cracouien[si] conuersa, vel a succedentib[us] sibi Cra-
couien[si] Ep[iscop]o distracta. Hic hic Italus fuit Romang[us] g[ra]t[is] nobilis in diuinis
scripturis satis exercitatus et doctus. In administratione spiritualium et
temporalium regimine oculatus et prouidus. In aduersitatib[us] patiens, plurib[us]
libris et nobilib[us] clenodiis Cracouien[si] eccliam insigniuit. Hic ecclia et
cenobio Andreouien[si] nondum fundato et dotato, fabricato tamen, in
consecratione ecclia cenobiales per ipsum facta, contulit decimas
manipulares mensa sua Cracouien[si] in villis Marowieze, przemislawie,
Conary Michow et wiglowo.

Radost qui et Gaudentis lingua latina appellat Mauro successit. Hic anno
Ani 1118. Paschali secundo in Romana ecclia Cathedra presidente in Ep[iscop]um
Cracouien[si] 13 est ordinatus. Hic plures decimas monasterio et loco Trinicien[si]
et signanter in villis monasterij consurgentes perpetuo donauit. Quam do-
nationem Aegidij Ep[iscop]i Tusculan[si] Cardinalis Calixti Papae secundi, per
Poloniam et Ungariam legatus litteris specialib[us] confirmauit. Fuit autem
Polong natione et nobilis g[ra]t[is] ex familia et domo Lord Succens genus.
Archidiacon[us] Cracouien[si] et Capitularib[us] Cracouien[si], prima die Julij per
uiam. Scrutinij concorditer electus, uir in moribus grauis, et maturus
doctrina non exuberantis, uita in exemplaris et pudica, prociuus in
uiam et coleram, sed facile illam aut indulgens aut obliterans, non
affectu carni aut sanguini neq[ue] non edificans in sanguinibus, sed in uiros
probitate conspicuos benignus et gratiosus, iurium quoq[ue] ecclia animosus
defensor. Sedit in ecclia Cracouien[si] argenti quinq, annis et in morbum
scabiei incidens, cum illum aliquanto t[em]p[or]e tollerasset, tandem in cura sua
Ep[iscop]i Keelcien[si] infirmitate superante naturam, disposita dono sua ecclia-
cis sacramentis uaticatus, anno d[omi]ni 1142 XIX die mensis Ianuarij diem ob-
iit et in ecclia Cracouien[si] tumulatus requiescit.

Robertus seu Rupertus Ep̄us Cracouien̄ Radostoni Successit, anno dñi
1141 ab Innocentio Papa secundo in Sedem et Ep̄m 14 promotus. Dum enī
annis decem, et septem eccliam Vratislauen̄ rexisset, ordinante Boleslao
Duce in cuius principatu et Cracouien̄ et Vratislauen̄ ciuitas existerat.
de Vratislauen̄ Ecclia in Cracouien̄ fuit translata et in Cracouien̄
ecclia quatuordecimum locum sortita est. Hic eccliam Cathedralem Crau-
uien̄ a p̄dicto Boleslao Duce latiori spatio angustiori demollito perfe-
ctam dedicauit, et annis tantummodo duobus eccliam Cracouien̄si p̄d-
sicens, anno dñi 1143 12 mensis Aprileis mortuus in eadem ecclia se-
pultus requiescit. Vir singularis probitatis quem fecit celebrem boni-
tas famata per orbem. Cuius optimarū virtutum suffragantium effe-
cit ut ecclia Cracouien̄ hunc potius pro suo regimine postulatum
deposceret, quam aliquem de suis legeret. Genus ducens nobile ex
domo et familia militum Poloniarū, qui galeam seu nauem marinam de-
ferunt pro insigni Providebat autē ne quid a rebus p̄dpositis ma-
le ageretur et committeret in subditos, sciens se in conspectu altissi-
mi Jui ab officialibus suis in subiectos eo dissimulante et negligente
committerent, omnium reum et obnoxium. Providens etiam pauperibus,
viduis, et orphanis, et qualibet egestate grauatis de facultatibus
ecclie quantum valebat, et quantum cuiuslibet nouerat expedire. Polle-
bat etiam gemina scientia nam et spiritualia solerter administrabat,
et in temporalibus providentiam et sollicitudinem exhibebat. co-
mes et frugi erga omnes, et spiritu humilitatis refulgens.

Mortuo Roberto

Mortuo Roberto Mathaus 15 Cracouienſi ſedi præfici, per Innocentium ſecundum tunc ecclie Catholice ſummum pontificem ordinatq, anno Dni 1403, Vladislao Duce Polonie eius ſubſtitutionem et apud Capitulares et Papam promouente. Hic Mathaus Epus epulis et vana gloria intentq nuntios Boleslai Polonoy Ducis ſubſidium pecuniarq ab eo petentes adiunctis ſuis familiaribq ad locum ſterquilini veniſit, mandans vt illic theſauros quærerent, hic ſunt inquit theſauri mei abſconſi, inuicins ſe ſingulos introitq Epates et gulam et ventrem conſumpſiſſe et pecuniam aliquam inamiter a ſe poſtulari. erat enim vir crapula deditq, et ventri, voluptati et cibariis, oppare præparatis, et poſtibq ſplendidis dans operam, et omnem ſubſtantiam ſui Epatus in ſumptq liberales et prodigas effundens. In minoribus autem agens cum eſſet ſtobnicenſis ſcholaſticq. Vladislao duci tunc et monarchæ Polonie certa et notabili ſumma pecunia in quadam eius neceſſitate ſubuenerat, ducisq, Vladislai indigentiam liberaliter adiuuerat. qua Dux Vladislag liberalitate permotq, officium officio compensaturq ad vacantem ex morte Roberti Cracouienſi eccliam illum a Capitularibus quamuis nec Prælatq nec Canonicq Cracouienſi foret procurauit poſtulari et aſſumi. quem nihil inſigne aut memorabile ſub ipſe ſui Pontifici reperio egiſſe quamuis longum in Epatu egiſſet tempus negligens nomen ſuum bonis et ſanctis operibus propagare ad poſteros. Sedit em in Pontificali Cracouienſi ſella annis tribus et viginti, et poſt hæc paralyſim incidens anno 1466 decima die octobris moribq, et in ecclia Cracouienſi ſepelitur.

Geſtko alias Gedeon natione Polonus ordine 16 græ nobilis de domo Grifonum, Mathao ſucceſſit, Alexandro tertio vniuerſalem eccliam regente ordinatq et conſecratq Londæ in Cracouienſi Epum

in die Sanctorum Gervasii et Prothasi, anno dñi 1166. Huius temporibus cor-
pus B. Floriani per Aegidium Mutinens Epum Cracoviam anno dñi 1184, a
Lucio Papa tertio missum apportat et per Gethkonem Cracoviens Epum de-
votissime suscipitur. In honoremq; S. eiusdem ecclia extra muros Craco-
viens per Gedkam Epum fundatur. Hic Gedka decimas mensa Epatis in
villis Skroncion, Waslino, et alteris Waslino, super Hredzesam, Skowedlno,
Blone, et plurimis aliis monasterio Andrzeviciensi in diocesi sua fundato
pro fratrib; Cisterciensib; dedit perpetuo donavitq;. Monasterio Miecho-
viensi ordinis S. Sepulchri dominici Hierosolimitani per Jakbam militem
in pradio suo miechov, Zagorvice, Comorovo, et Chodessa Skarszeschow,
Modrselancs sub Pontificio suo erecto decimas mensa Epatis manipu-
laras Wierzbicka Sarnichowicz et Crampa donavit. Sic eccliam in
honorem S. Mariæ in Krelise collegiatam fundavit. Quatuor Prela-
tos et sex Canonicos in ea constituens quos de bonis Epatis sui
sufficienter dotat. ipsam quoq; eccliam politis lapidibus quadratis a
fundamentis incipiens pulcherrimo opere perfecit. Hic Stephanum
Palatinum Cracoviens quia prima uxore vivente aliasi superdu-
xerat, de adulterio publice reprehensum excommunicat. Et cum
Epatis Palating intrabat Epus recedebat ex Cracovia. Hic
villas Lojowicze et Zlotham quæ tunc duciales erant, pro villis
Epatis Skotniki Swonsicza, et silva vadebant cum Boleslao Du-
ce Cracoviae et Sandomiriæ, et eius conjugæ Mariæ cambiit. ex
qua permutacione vis patronaty ecclie parochialis S. Petri in Sando-
miria sibi questum est, quod Vladislavus tertius Rex Poloniar vo-
lenter abstulit. Hic etiam monasterium in Wanchocko circa flui-
um Camiona in bonis Epatis Cracoviens quadro lapide fabricavit
fundavit, et consumavit, et proventib; atq; introitib; mensa Epa-
tis dotavit anno dñi 1179. Cui etiam nobiles Poloniae de variis ge-
nelogis et domib; plures terras contulerunt. Sedit annis 20 et mor-
tuus 20 Septemb. 1185 in ecclia Cracoviens requiescit sepultq;.
Vir stature egregie, cultq; in moribus, vita virtuosæ et pudicæ,
in egenos, viduas, et orphanos liberalis, animosq; bonor; ecclie Cra-
coviens defensor. Qui cum Mieskonem alias Mieszslawem Ducem
Cracoviens et Monarcham Poloniar videret in pauperum et
subditor; oppressiones, exactiones et gravamina assidue grassari
et novis talis tributis datis et exquisitis per seipsum et officiales

atq; Capitaneos affligi et expilari Aplico fretq; pectore, fretus et
prædecessorem suum Stanislaum expressurg ex aduerso ascendit et se
murum pro oppressis et grauatis intrepidq; opposuit. Pfatumq; Miec-
slauum Ducem per speciem vidua grandia grauamina et oppressio-
nes suas exponentis, ad eum procerib; et primis Polonia adstantib; et
rei exitum speculantib; introducta, quærit animum ducalem typo dete-
cto et provinciam Cracouien viduam illam tam flebiliter lamentan-
tem edisserens ad principatum inducere mitiorem, verum cum animum
illij aliquoties frequenti obsecratione temptatum vidisset et incorri-
gibilem, et inexorabilem, cum procerib; et primis regni matura
deliberatione phabita, effecit vt Miecslaus velut inutilis oppressor
et Tyrannus sede pelleret, et in sellam eius melior dignorq; San-
domiriens Dux Casimirus succederet germanq; eiusdem Miecslai
et filius Boleslai Kersinousti.

Julko qui vulgari in Polonico Pelka dicit, nobilis græ de domo et
prosapia geminatum crucem sagitta adiecta deferentium quæ in vulga-
ri Wiprang appellat, Gethia successit, et anno dñi 1186 ab Urbano
Papa tertio. fuit enim confirmatio sua, et propter Lucii Papæ ter-
tii mortem, et propter alias causas retardata in Epum Cracouien
in 17 locum, Verone ordinat; et consecrat;. Sub huius Pontificatu
Ioannes Cardinalis cognominat; Malobranis Poloniam lega-
tus officium exercens venit. Venit et ex part; alius Cardi-
nalis legat; Petrus Capuang in Poloniam qui matrimonium con-
trahere in facie ecclie instituit. et habere sacerdotib; uxores
interdixit. Hic Julko ab Urbano Papa tertio plures libertates
privilegia gratias et immunitates, pro se et suis successoribus
ecclie Cracouien obtinuit. et præsertim vt Cracouien Epus
post Gnesnen Metropolitanum primum locum et vocem obtineat
et eidem in consecratione manum imponat, in synodis et quibus-
cunq; locis. Hic in oppido suo slawkow Epati quod propter
plumbi fodinas magna fecunditate plumbum præbentes tunc
resigne et frequens populus erat, ad recollectionem infirmorum
et eor; præcipue. qui in montib; laborando virib; exhaustis stipe

aliena sustentatibz, hospitale fundat et dotat, et pro valetudinariis
recoligendis erigit et eccliam S. Iohannis Baptistae cenobiacalem fundat.
Media partem oppidi Stanckow eig cura subiiciens, quam et hospitale
Pfatum fratribz S. spirituz geminatam albam crucem in nigra veste defe-
rentibz qui de Saxia hospitali in vrbe ubi primum dicti ordinis cepit
origo appellantz propter arcem et Saxum Heronis, iuxta quod monaste-
rium situm est in curiam et regimen committit. Villam seu oppidum
Wawrzynicze, a Gerharde Abbate et conuentu S. Vincentii de Bra-
tislaua pro villa eccliae Cracouien Campino, et decima eiusdem
villa sita in diocesi Vratislauien, item pro decima villa Wrosnyki
additis argenti puri argenti cambiuit. Super quibz oibz Pfatz
Iulco Verone existens Aplicas litteras eiusdem Urbani Pape et Car-
dinalium manibz et signis suscriptas quibz in annis 21 et mortuz
tertio Idz Septembris in ecclia Cracouien sepultuz requiescit 1207.
Hic Decanus Cracouien existens Gedeone Epō Cracouien viam uni-
uersa carnis ingresso, a Capitularibz Cracouien comitia Epacia xv
Augusti celebrantibz per viam Scrutini, paucis discordantibz,
electz est propter virtutes plurimas, mores honestos, vitā sanctimo-
niam, quibz ceteros antebat. Habebat praeterea fratrem germa-
num Nicolaum Palatinum Cracouien. Sapientiam sub eam tempe-
statem potentem cuius rursidnibz non secus quam solig ducis parabat.
cuius potentiam Iulco Pfatz in Epum Cracouien electz auxerat a-
deo ut circa eos duos fratres cardo omnium rerum publicaz
et potestas institucendi et deponendi duces Cracouien. auerteret.
Hic monasterio Coprnunicensi a duce Casimiro Polonia erecto dotato
et fundato et honori S. Floriani dicato et fabre facto ad instam
Supplicem et instam Pfati Casimiri ducis decimas manipulares,
mensa sua Epatis contulit in oppido suo Coprnunica. Item in
villis Starozkow, Sosniczany, Czysica, Swinsicze, Prelasew
et Idanow, et eas monasterio Pfato de consensu sui Capituli
Cracouien donat perpetuo et inscribit.

Julcone mortuo, magister Vincentius Cadlubkonis natione Polonus
de villa Carwon prope Opatow de domo et familia Rose Præ-
pſtus Sandomiriën. 18 in numero per electionem canonicam succe-
dit et anno dñi 1207 per Innocentium Papam tertium in Epſum
Cracouiën. confirmat, et per Henricum Archiepſum Gnesnensem con-
secratur. Et quamuis ad illa usq; tpa Principes et Reges Polonię
et hic præsertim qui apud Cracouiã principabant, pro suo mo-
re et beneplacito Epſos Cracouiën surrogabant, pro ea tñ vice Præ-
lati et Canonici Cracouiën de quorũ numero Tang Archidiaconus
unus erat viri elegantes et fortes ecclie columna, huic abusi-
ni et corruptelæ se viriliter opposcentes, unanimiter Epſatum magi-
strum Vincentium de Carwon in Epſum Cracouiën. elegerunt, et
electionem eiꝯ Innocentio tertio præsentauerunt qui præsentatum
confirmavit. et per Henricum mandauit Archiepſum Gnesnensem
consecrari confirmatum. Hic in ecclia S. Marię Kulcen̄ sud
diocesis decem præbendas assentur fundasse et dotasse. Hic
Vincentius vir doctus erat mira religionis et deuotionis qui ge-
sta Regum et Ducum Polonię singulari stylo conscribens
in vnam Cronicam redegit. quæ à legentibus Vincentiana appellat.
Quem tanto lumine et tam benigno astra respexerant, et sine
externæ opis adminiculo nouum condendo corpus de annalibus
Polonorum historia, magnificos per seipsum literarum sensum ex-
presserit. Sedit annis prope 12 anno autem 12 pontificatus
sui de licentia specialis Honorij Papæ honori et oneri sponte
renuntiauit. et monasterium Andrzeon ingressus ordinem Cisterciën-
sem professus 1218 ubi quinq; annis sub regulari obseruantia
Deo militans morib; octaua Martij 1223, et in monasterio prædi-
cto Andzerouiën in chori medio sepelitus. Hic decimas Capitulo
Cracouiën manipulares, et ad eccliam de Bresnie pertinentes ab-
strahens circa 13chon consistentes in valore centum marcarum
pro administranda cera vino oleo et ceteris necessitatibus
incorporauit et inscripsit statuens et candela inextinguibili
nocte et interdum ardeat in altari, reliquum Canonici
in usus suos conuertant. Huiusmodi scriptum ecclie.

Cracouiensis fulmine percussus est, et scrinium in quo casulae erant
accendit, et cappa pretiosiores et ornamenta comburunt. Hic nobilis
gnē ex Patre Boguslao et matre benigna et domo Loza. Hic
specialem gerens ad ordinem Cisterciensium deuotionem, illas patrimo-
nii sui Czarnikow, et Goyebow anno dñi 1212 in colloquio de Mie-
cholin sub pñtia Henrici Gnesnensis Archiepi Gedeonis Plocen-
dgeri Crusuiensis Eporū, et Msczugij Ducis Pomeraniae, ponti-
ficatq̄ sui anno quarto, monasterio de Suleiow Gnesnensis diocesis
villas vero Hückiskalka et Carrow hereditarias etiam et pa-
ternas monasterio Pokrbiuicensi ordinis Cisterciensis liberalita-
te ingenua perpetuo contulit et donauit. Interdicens nepotibq̄
suis germanis filiis fratris sui Boguslao uultu Boguslao et
Sulislao eorundem villarū, quas monasteriis q̄fatis pleno iure
contulerat sub graui Anathemate omnem impetitionem et quam-
libet uendicationem hereditatum q̄dictarum.

Sedente Vincentio Iuo filio Saulis Comitis de Conskie Iq̄ Pra-
sul natione Polong gnē nobilis de domo Odrowasch Cantor Gne-
sneſ et Canonicq̄ Cracouiens et Sandomiriens. Ducis per electionem
Canonicam et uniformem in Epūm Cracouiens assumptq̄ per Honorium
Papam Tertium confirmatq̄ et per Henricum Archiepūm Gnesnē
anno dñi 1228 consecratq̄. Iste ex deuotione quam Parisijs studendo
contraxerat diuinis officiis intentq̄, ecclesijs edificandis et monasteriis
conseruendis uigilauit q̄dicator excellentissimq̄ et uir valde religioſq̄
habitu deferens S. Victoris de Parisijs id est Rokietum assidue
deferens sub mantello. Ecclesiam S. Trinitatis in Cracou. Parochia-
lem in conuentualem mutauit. Et fratres ordinis predicatorū
illic in Regno Poloniae primus constituit 1227 quarto Kalen-
octobris, quorū principalis fuit pñor Iacsko de oppol olim
Cracouiens Canonicq̄, qui B. Dominicum una cum ipso. Tuone Epō
Roma persaliter uidit. et qui in uita et post mortem plurimq̄
miraculis claruit. Hic etiam Iuo monasterium ordinis Cister-
ciens primum in Caesice fundat, quod postea in Mogilam.
et cancellarij Leskonis albi Cracouiensis et Sandomiriens etc.

vocatam clarantumbam transfert, et de bonis paternis et mensa
Epatis dotat et pulcherrimo muro enigit. Hic ecclesias Parochiales
in Dziarska, Luboresica, Mawrnensice, et Golaszow sub titulo
S. Mariae Magdalene, in Dalechite sub titulo S. Michaelis in villis
Epatis. Item ecclesiam Parochialem S. Pauli in Sandomiria fundat
et munifice decimis et inerentibus mensa epatis dotat. Volens autem
quod dictus Ius Episcopus splendorem ecclesie sue metropolitanae dignitatis
ab aliis predecessoribus suis neglectum pro viribus restituere, opti-
mum tempus restituere, optimum tempus et idoneum ratus quo
hoc posset perficere, ruit personaliter in Italiam ad Papam
Gregorium nonum, Honorij successorem immediatum sibi multipli-
citer favorabilem et affectum propter communionem familiari-
tatis et amicitiae in studio Parisius dum in minoribus ambo
essent contractam ipsum in Perusia curiam tunc tenentem repe-
rit qui eum multiplicibus extulit honoribus sed et dignitatem
atque excellentiam metropolitanam et preces sua ecclesie Craco-
uensi restituendam decrevit. Verum dum idem Ius Episcopus deuotio-
ne nimia prouocatus ut limina Apostolorum liceat visitare
apud Gregorium Papam obtinens Romam venisset, redeundo
ex urbe in mense Iulio agitudine de febribus correptus et XII Ka-
lend. Iulii sacramentis receptis in proprio Burgo viam uniuersa
carnis est ingressus et in ecclesia Muticensi sepultus. Quia autem eius
post annos aliquot a fratribus predicatoribus de monasterio S. Trini-
tatis Cracouiae collocatus. Hic etiam Ius hospitale S. Spiritus in
Brandnik de nouo fundat, cuius fundationem antecessor suus Iulius
Episcopus morte prouentus imperfectam reliquerat, et bonis mensa sua pro
infirmorum sustentatione dotat. Quod fratribus Cruciferis, cum cruce
alba qui de Saxia nominantur committit gubernandum. Quod postea
in Cracouiam ad ecclesiam S. Spiritus per Brandotam Episcopus Cracouien-
translatum est. Hic villas Iaxicbe et Landinij cum decimis manipu-
laribus villarum earundem a Nicolao Abbate et conuentu Seicre-
chouien in vim cambri et permutationis pro ecclesia Cracouien-
cipiens duas villas Epatis velle Gomo et Sawlowice cum decimis
earundem monasterio Seicrechouien contulit. Hic etiam anno
domini 1226 fratribus predicatoribus ecclesiam Beati Iacobi in San-
domiria consignauit. Hic Canobium fratrum Canonicorum regularium
ordinis B. Augustini in oppido Msthow ad proprietatem Epatis

Cracouiēn pertinente et in diocesi sua consistente fundat, et eccliam
parochialem in Msthou crassam in prouentibus cum omnibus eius
decimis et redditibus eidem incorporat et pluribus decimas mensis sua
Epatis in duobus oppidis Msthou et Czarnstochowa decem et nouem
villis consistentibus fratribus et monasterio Mstouensi diocesis sua
Cracouiēn ordinis S. Augustini canonicorum regularium perpetuo
in dotem assignat. ratione quarum Epus Cracouiēn censet mona-
sterij illius primarij fundator et benefactor conuentuum monia-
cium ordinis premonstraten Thubnia alias de Imramowicze qui
hactenus in busto translatus est, fundat atque decimas in Tre-
ciansch Przegina et Thubnia donat. villas insuper Imramo-
wicze alias Olubin Brzežno. Rataque, godzięszko, ad eum iu-
re hereditario et paterno pertinentes, etiam eidem monasterio
Somedimonialem de Thubnia donat. Sedit annis 12 et mor-
tuus est die xxi mensis Iulij anno Dni 1229. Hic villam bo-
nam patrimonij sua Lukawa appellatam monasterio de Wrancho-
zsko, ordinis Cisterciensis perpetuo donat. Eccliam Parochia-
lem in Konskie Gnesnensis diocesis in fundo patrimonij sui
quadro lapide fabricat.

Wislimirus alias Wislaus decanus Cracouiēn natione Polonus
gē nobilis de domo Zabawa et ex vico Coscieles. Iuoni successit
ordinatus in Epum Cracouiēn anno Dni 1231 confirmatus per Gregorium
Papam nonum consecratus a Vincentio Archiepo Gnesnēn 1231 nam ele-
ctio eius licet canonica esset, a magistro tñ Andrea Canonico et
Rudolpho Cantore Cracouiēn impedita est, et consecratio fere in trien-
nium propter subministratum impedimentum dilata. Postquam siquidem
magr Andreas Canonice dum Italie ageret, in quam cum Iuone Epō
Cracouiēn se personaliter contulerat assistente sibi Rudolpho Cantore
re Cracouiēn natione Romano obtinuit sibi de Epātū Cracouiēn

Per Gregorium nonum Wislai electione canonica et conformi non obstantem, provideri et ob hoc Wislai causa per biennium commissa et pendente interpositionem faciente ad Papam, electio Wislai confirmata, provisio Clementis gratie nobis erat de Familia Grifonum. Itic monasterio nouo foundationis in Ludomiro Cisterciensium ordinis quod postea in Sessibus translatum fuerat, a Marco Palatino Craouiensi fundato contulit de consensu capitulari decimas manigulares post omnes villas in terra ditione et dote monasterio attributa locandas. Patus aut Wislaus Episcopus cum esset vir prouidus et discretus, controuersias quas inter tres Episcopos Craouienses predecessores suos, et quosdam milites occasione villa Cunow annis multis durauerant, coempta ab eisdem militibus villa uicina Bulkawno pro sexaginta marcis argenti et sex bobus et uno herpicario perpetuo sopiuit et terminauit. Redditi Episcopi Craouienses utiliter instruxit rexit et auxit libertatem ecclesie defendit, et tranquillam conseruauit. Principes Regni Polonie in custodia concordia habuit. Tres turres ecclesie B. Venceslai erexit et plumbo rexit. Centum marcas argenti Capitulo Craouiensi donauit. In villa patrimonii sui Koscielce ecclesiam de muro in honorem S. Adalberti sumptuose quadro lapide erexit et fabricauit. Fratribus suis germanis subuentionem facturus, et eorum reuoluntate necessitatem, in siluis et mericis Radlouien duas villas Zabawo et Dichezani non sine mutilatione ecclesie bonorum locari admisit. Quorum pronepotes ex huiusmodi duabus villis precario illis largitis, ius uniuersarum siluarum Radlouien sibi uendicabant, uendicasset nisi Sprigneg Episcopus Craouiens, eorum pertinacem instantiam iure terrestri rescidisset perpetuorum limitum determinatione. Huius temporibus ecclesia Craouiens cum turris plumbo operiret carbone cadente conflagrata est. Sedit annis 12 et secundo Idus Martij anno 1242 obiit in ecclesia Craouiensi sepultus. A Pontificatu.

Cracouiē morte immatura ideo suberalty quoniam canonisationem
B. Stanislai martiris glorioſi ꝑdecessoris sui Cracouiē Ep̄i
quemadmodum falsitas per eam quam subiectam visionem
monstratum est promouere et efficere neglexit.

Brandota de Bralacrow 21 natione Polong gñe n̄tus de domo
Cdrowasch Archidiaconꝝ Cracouiē et Canonicꝝ Sandomiriē ab Inno:
centio Papa 4 sedi tunc Ap̄lica presidente confirmatꝝ in Ep̄m Cracouiē
anno dñi 1242 et in die S. Wbani à Juliane Archiep̄o Gnesnē conse:
cratꝝ cuiꝝ electio fuit ac creditꝝ per inspirationem diuinam celebrata.
quia quod raro contigit, omnes unanimiter vota sua in eum dirigentes
ip̄sum nullo contradicente concorditer elegerunt. Item anno dñi 1244
Conradꝝ Marouis Duc qui cruciferos in Culmensi terra primꝝ funda:
uit diocesi Cracouiē intrans villas eccl̄iæ et Curias Ep̄ates et signan:
ter Zielosenfem exiit. et ob hoc Brandota Ep̄m Cracouiē ꝑfatum ducem
Conradum publice in Prouincia Gnesnē excommunicat, et processoribus
suis in singulis diocesiꝝ obedienter parebatꝝ anno dñi 1246. Ep̄i 30 Abbas
de mesano Innocentii Papæ vicesgerens anno in Polonia vno mansit.
Anno dñi 1247, eccl̄ia S. Venceslai in Cracouia Plumbo regitꝝ, præ:
ter turres quas ante per Wsclauum Ep̄m uoperta fuerant. Hic pon:
tifex a Boleslao Cracouiē et Sandomiriē Duce plurimas concessis:
nes libertates priuilegia in plena forma pro eccl̄ia Cracouiē ipsam
eccl̄iam datis angariis exactionibꝝ, et quibꝝlibet solutionibꝝ ordinariis
et extraordinariis absoluenta obtinuit. et has per Alexandrum Pa:
pam quartum aucte sedis Ap̄licæ confirmari procurauit. Anno dñi
1258 Gottfridꝝ Ap̄ticꝝ Legatꝝ quintam exegit de clero de redditibꝝ
eccl̄iarꝝ. Eodem anno Jacobꝝ Archidiaconꝝ Leodiniē sedis Ap̄licæ
legatus veniens in Poloniã indulget in Polonia quibus placet

carnes comedere in Septuagesima usq; ad diem cinerum consue-
tudine contraria quã ad illud temp; pro lege tenebat non obstant
te Anno dñi 1253 ecclia B. Venceslai pauimentatur miracula S.
Stanislai Martiris gloriosi per Iulionem Archiep̃m Gneseñ Tho-
mam Ep̃m Vratislaviẽ. Abbatem de Lubens examinant; ad instam
Prandota Craconiẽ Ep̃i et sui Capituli. Mortuo Vislao Ep̃o, et
Prandota successore suo consecrato in primo anno Pontificii
sui comes Falislag talem de Pfato Vislao habuit visionẽ.
Incidens siquidem agnitudinem cum quadam vice in ipsa infirmi-
tate dormitaret videbat sibi quod in ecclia maiori Craconiẽ
pulsarent; Campana pro missa, et ipse comes sollicit; esset in ipsa
visione, ut festinanter iret ad missã, et cum celeritate velo-
ci ad pedem montis peruenisset, inuenit ibi pdictum Vislaum
Ep̃m qui se exornabat pontificalib; indumentis rubeis, videba-
turq; comiti Falislag quod pro eodem tpe in ecclia Cathedrali
missa cantaret, tunc cum admiratione dixit comes Falislaus ad
Vislaum Ep̃m, quomodo cantaret missa absq; Ep̃o cum adhuc
esset Ep̃us ad radicem montis. et Ep̃us conuers; ad Comitem dixit
non permittor ibi venire quã tot annis fui Ep̃us in Craconiẽ
ecclia et sustinui corp; S. Stanislai iacere in puluere et procu-
rare neglexi S. viri Canonisationem. et ideo indumentis Ponti-
ficalib; exornor. sed tu vade et dic Ep̃o Prandota quod non
negligat pro canonisatione S. Dei efficaciter laborare. Cui cum
comes Falislag respondisset. non credit michi. adrexit. dicas ei.
Truce Truce quare non aduertis quali morte mortuus est B.
Stanislag, et pro qua causa et quanta et qualia ei; meritis
miracula fuerunt. et illico euigilans se sanatum ab agnitudine
qua detinebat inuenit. Qua visione et oraculo fidei Bran-
dota Ep̃; Craconiẽ permot; 1251 mgr̃m Iacobum de Starbesow
decretor; doctorem, et mgr̃m Goebrinum Canonicum Craconiẽ
cum fratrib; predicatorib; et minorib; pro canonisatione S.

Stanislai ad Romanam curiam destinatus mgr Jacobus et mgr
Goebwing de Romana Curia reuertunt. Anno dni 1252, 1253
Jacobus et mgr Goebwing Cracouien Canonici ad Curiam Roma-
nam iterum per Prandotam Epum et Capitulum Cracouien re-
mittunt pro Canonisatione dicti S. Stanislai. Qui sanctus eodem
anno per Innocentium Papam quartum in assisio in festo Natiuita-
tis S. Mariae Virginis in ecclia S. Francisci canonisatur. et in ho-
norem suum specialis Capella illi constituit. in qua martirium
suum est descriptum. Pontificatus eiusdem Innocentij anno 11, et ca-
talogo sanctorum martirum ascribit. eiusq. solennitas quarto Idus
Maii cum reuerentia et veneratione statuit celebranda. Praefati
autem nuncijs spe non fraudati, desiderio potiti, adeptiq. sui nego-
tii exitum optatum laeti et incolumes, in Poloniam sunt reuersi.
Ad subleuationem autem corporis B. Stanislai hi prelati et du-
ces conuenerant. Dulco Archiep. Gnesen. Episo Abbas de mesa-
no Aplica sedis Nuntius. Prandota Cracouien. Thomas Crati-
slauen. Volmir Vladislauen. Andreas Ploce, Gerardus Russii
et Vitzo Iuonia Epi. Item Duces Boleslag Cracouien, Cast-
mirus Cuiauen, Pradmislag maioris Polonia, Semouitz Marouia
Vladislag Ratiboriensis Duces. Item Kunegundis Ducis Cracouien
Boleslai marita femina magna et eximia sanctitatis virginita-
tem seruans in thoro coniugali Anno dni 1254. Getko miles
qui centum vel amplius annos senescit exiit obiit. Hic multa
miracula S. Stanislai mgr Petro prepto Kuelcen ea scribenti
et gesta Polonia militum fideliter enarrauit. Hic monasterio
in Sedzicis et ludemir ordinis Cisterciens per Theodorum alias
Ceder Palatinum Cracouien fundato et dotato decimas mani-
pulares mensis Epatis in villis Posnanowide Gofesachow et
Slichow Item in magna silua post centum mansos francicones
de consensu Capituli donat. Frater Hugo Cardinalis et
legatus quondam Provinciae Franciae Alexandri Papae quarti

provinciam Polo.

provinciam Polonicam et eccliam spoliat pecunia, Epus Polonie
calcitrare non audentibz eius mandato. Eodem anno vltto 1265
venerabilis pater Prandota Epus Cracouien, in vigilia S. Mathdi
Apostoli et Euangelistae quae fuit XXI Septemb. multis licet diebus
languens corpore, audita missa et omnibz officiis Eccliacis diuinis
sana mente deuotissime expletis circa crepusculum nocturnum spi-
ritum de ergastulo corporis in domino relaxauit. In ecclia Craio-
uien in medio Capella S. Petri ex qua marq S. Stanislai osculan-
da exponit sepultus. Hic itaq; ut re et nomine vrbis procurator
eccliae censeret esse sua ecclia redditu patrimonialia et ceteras
utilitates secundum equitatem eidem congruentes diuidebat
libertatem clero omnimodam secun Deum iustitiam et tutelam
a persecutione laicali, et patriae liberationem studiosissime
procurauit. Hic fratres hospitales S. spiritus cum alba gemi-
nata cruce, et monasterium eorum in Prandnik per pdecessorem
suum Inonem Epum Cracouien fundatos, in Cracouiam ex
Prandnik transtulit et eis eccliam Parochialem S. Crucis
cum eis prouentibz. Item eccliam Parochialem S. Martini in
vico Epali Biskupicze supra Wieliczka cum eius redditibz
transtulit et incorporauit. Hic in benedictionibz dñi praeuen-
tus super quem gratia superna propensius pluribz suis pdecesso-
ribz est illapsa. Huiusmodi prerogatiue vel privilegio meruit insigni-
ri, quod B. Stanislao gloriosq; Martir centum Septuaginta qua-
tuor annis contectus puluere sepultura tanqm gemma sub
alga pelagi, tanqm lux abscondita, sub modio sua cura stu-
dio et impensa canonizatus est et Cathologo Sanctoz Marti-
rum ascriptus, suisq; manibz de terra tumuli est exceptus. Hic
igit hoc epitaphio propter sua gesta pclara per iugem gloriam
meruit perennari.

Hic iacet ecclesie decus hic pastor bonus hic flos
Iustitie cleri Prandotha Præsul honor
Hic via veri gloria cleri Prandotha tota
Laus patriæ præ inclitæ est situs aula Zophiur
Flos situs inclitus hic cleri veri via legis
Egis Præsul agaps Prandota tota gregis
Hic sacer è tumulo te Stanislæ leuauit.
De sanctorum populo pater alme leuando probauit.
Ut sit hic sanctorum titulo sanctorum te sacrauit.
Sedit annis viginti quinque

Anno Dñi millesimo ducentesimo sexagesimo sexto septimo Idæ
octobris die per Capitulum Craouiën legitime assignato Paulg
filius Comitis Iasdonis de Przemankow natione Polonus gñe
nobilis de domo Pulkozæ Canonieg Craouiën in Epum 22 per
arbitros magrüm Gerardum præptüm Wisliën, magrüm Stephanum et
Wilson, Craouiën Canonicos, via compromissi est electus. tandem
eodem anno in die Simonis et Iudæ Apostolorum per Iarusi-
um Gnesnë Archiepum fuit in Vnicion confirmatus presi-
dente in Catholica ecclesia Clemente Papa quarto et anno
dñi 1267 idem Paulg sabbatho quo cantab Intret, in sacerdo-
tem et proximo sequenti die dñico quo cantab Reminiscere
in Epum in Lelow per Iarusium Archiepum pfatum consecrat.
et tunc facta est lætitia magna in populo tam clero qm laicis

ita etiam q̄ l̄ti festas duxere choreas. Eodem anno in octa-
ua Portificationis S. Mariae Venerabilis pater veniens paternam
pietate plus solito exuberans in clerum et laicos apparuit to-
tum se mansuetissime eisdem in oibz se presentans. Hic Paulus
cum Scholastico et certis Canonicis ecclie sue in Romana
Curia longo t̄pe h̄ergavit deferentibus eum p̄dictis Scholasti-
co et Canonicis apud sedem Ap̄licam falsene, incertum habet
an vero de multis criminibz et signanter q̄ quandam sancti-
monialem de monasterio Skala abstractam pro concubina tenebat.
Cum duce Lithuanorū Sthroyath Ethnico et Pagano connubia
vingeret. Beneficia ecclia et signanter p̄posituram Scarbimi-
riensem pretio deuicty conferret. Continuum operam venationibz
nunqm̄ celebrationi missarū daret. Hic Paulus Ep̄s cum duce ni-
gro histkone discordans per milites Ducis v̄dte Regotam et
Ottomem de domo bipennium fuit captus et in captiuitate in
Castro Siradien aliquanto t̄pe habitus. Sub omni aut̄ t̄pe sue
captiuitatis per oem Gnesnen provinciam seruabat interd-
ctum ex post vero per medium m̄grū Dzierskraj P̄pti, et Val-
teri Canonici Cracouien. Dux ipse Lesko ei in tribus millibz
marcarū argenti condemnatq̄ tandem et reconciliatq̄, donauit
ei totam sortem in Dziersasna quā ad ipsum Ducem pertine-
bat dans ei certas libertates et Castellariam Slankouien
et Deputcomste alias Pabjanicze libertans et absolutiones
a datris et tributis conferens. Huic contemplatione et inier-
cessione Pr̄mislans Dux Poloniae et Cracouia decimam in
Zuppa ecclia Cracouien perpetuo donauit et contulit. Zuppa-
nos ad solutionem eig ecclia censuris compellendos subici-
ens. Captiuatores Ep̄i Pauli biduo milites Regotam et Otto-
nem ex principatibz et dominis suis bannens. cui oibz villis

et hereditatibus quas in Ducatibus Cracouienſi Sandomiriensibus et Silesi-
radicibus habuerant venditis, in Opoliensibus Ducatu acceperunt in-
colatum. Hic tria altaria in ecclesia Cracouienſi videlicet S. Adalberti
martiris S. Margarethae Virginis et S. Leonardi petitionibus Her-
mani de Leodio Canonici Cracouienſis et rectoris ecclesiae Paro-
chialis in Bitom videlicet fundauit, dans illis in dotem certas
decimas mensae suae Episcopi videlicet in Kalina Zelenino Choczega
et in Rzepki. Sedit annis 29 et in curia sua Episcopi in Phar-
sek anno domini 1292 penultima die mensis nouemb. mortuus est
in ecclesia Cracouienſi sepultus. Hic in tantam venationis fer-
uore, ferebat, erupisse insaniam, ut conditionis Pontificalis
oblitus tractando in Krielenſi districtu venationes, vena-
torem qui feram ne usque ad casses delaberet, dispulerat, tam-
cea manu gestata indignabundus perfoderet, non veritus hinc
pro bestia perdere quem unigenitus redemit sanguine suo.
Hic etiam morbo calculi adeo frequenter grauabatur, ut vis
morbi et languoris rupturam in eo effecit. Quam cum
reintegrare conaretur et se chyrologis incidendum praebuisset.
Incisio ipsa pene fatalis sibi fuerat verum cum per tres
dies continuos et totidem noctes seruanimis et vix spi-
rans iaceret et nemo illum speraret arcturum, precibus S.
Kunegundis Virginis ducissa Cracouienſis, multa tunc miraculorum
sanctitate fulgentis videlicet donatus est. Vir crudus terrenus
et mundanus et qui super facinoribus grauius raro conscien-
tia remorsu tangebatur. Hic ecclesiam Parochialem in Mikulow
Orzedecicze Toporwicze et Targowicze donat. Hic Capitula-
res suos Praelatos videlicet et Canonicos Cracouienſis cum
ad se in Krielenſi ubi propter venationes magis assidue ha-
bebat domicilium veniebant de prauitatibus et praeserui-
cationibus suis et signanter ne cum moniali de Skala coha-

bitans quam ducali more splendide seruans et per omnia loca
quæ ibat secum in cunabulo cum virginibus ducens mechus
efficeret Christi, et scandalum præteriti et futuræ ætati, illam
monasterio restitueret monituri et reprehensuri, ad tabulam in-
uitatos per grauos subter mensam repetentes, stimulis pungi
et in carnem nudam figi disponebat. Qui vulneribus huiusmodi
sauciati percussis et vulnerati exclamabant non secus quam delin-
guos Episcopus iuxta ac mente captos mandabat captiuari ligari et
carceribus aliquanto tempore tradi et detineri

Procopius ortus de Russia ordine vigesimo tertio per Celestinum
Papam quintum consecratus et promotus Cantor Gnesnensis Præ-
positus Sandomiriensis Canonice Cracouiensis et Boleslai pudici, deinde
Leschkonis nigri Cracouiensis et Sandomiriensis et Siuaden ducis Can-
cellarius et ipse ducis Leschkonis ex parte matris cognatus quæ
nobis Paulo successit in Episcopum Cracouiensem ordinatus anno domini 1293.
Eius tempore Przemislas Dux Polonia inducens in animum poloniam
pluribus ducibus scissam, ad unum corpus regni reintegrare tra-
dema magno animo assumpsit et se Regem Polonia nominauit sed
fauentibus et cooperantibus nobilibus de armis Halancibus et Zaramba
in die cinerum occidit, et Venceslas Rex Bohemie accepta fi-
lia Przemisla Lithka quæ Helisabeth alio nomine vocabatur in Regem
Polonia coronatus. Huius Pontificis interuentu et contemplatione Ven-
ceslas Bohemie Rex et Cracouie et Sandomiriæ Dux, censum
nondum in Regem Polonia coronatus, viginti marcas argenti de

Castellanis Islizen et Tharsen Camera Regia seu ducali debitum
in totum et perpetue dimisit et relaxavit, magnoq; opere eccliam
Cracouien absoluit. Sedit annis Pfaty Procopius in sede Epati
annis duob; mensib; trib; et mortuus est anno dñi 1295 et in
ecclia Cracouien traditus sepulture. Nobilem illum concludit
presumptio infallibilis fuisse, neq; enim propriis desertis hic Qu-
theng in Pontificam assumptus fuisset, nisi et gnris nobilitas
et virtutum preeminentia hunc illi ascensum struxissent.
Hic eccliam Parochialem in Giwanouicbe petitione et instan-
tia heredis valla deuicty erexit et aliquas decimas mensel
Epatis adiunxit de stirpe et familia quod se cyffis nominat
credit; genus suum traxisse.

Joannes Muscata vocat; nobis gr̄e Vratislauen natione
deferens pro armoy insignis in campo Celestino, nouem tilio glau-
ca Archidiaconus lancien et artium mjr 24 Procopio suscepit
in Epum Cracouien anno dñi 1295 in die S. Benedicti confessoris
elect; sub Bonifacio Papa octauo. Sub eig regimine Casinum et
oppidum totos district; Brencensis qui in vni recompensat pro villa
Lamienicba vbi nunc oppidum noua Sandec; erectum est ecclie
Cracouien data fuerunt perpetuo. De quo ecclia Cracouien
publica tenet privilegia ab ecclia Cracouien alienat. Præ-
fatus enim Joannes Muscatam nullam genealogiam aut

affinitatem Fratrum et consanguineorum in terra Cracouien̄ retinens,
diffidens ab iis Castrum Breč Abbati Thimicē Lat̄ in tenu-
tam. qui cum illud pauca familia incaute administraret ab
Hungaris interceptum est. Quod tandem potentia Rex Bo-
hemis et Polonia Venceslaus aguens sibi et regno suo velut
male custoditum perpetuo vendicauit, nec illud multipliciter
rogatus et sollicitatq̄ restituere voluit. Et ab illo tempore in
sortem regalem Castrum et oppidum Breč cum suo districtu
transiit ex tanto damno et uictura hoc vno Ep̄s Craco-
uien̄ gaudet et se solatur prerogatiua Priuilegio, q̄ eccl̄i-
am Parochialem in villa Rozenbergk quod etiam erat de pro-
prietate Ep̄ati tanqm̄ per eum fundatas et dotatas dum
pleno dominio oppidi et villa potiret parochialem Corporis
chr̄i in oppido Breč, et eccl̄iam Parochialem iure suo Ep̄ati
confert quoties illas vacare contingit, nec tantopere spoliatq̄
dominio. Iure patronatq̄ illarū eccl̄iarū spoliari se permisit.
Et licet Pfatq̄ Joannes Muscata Ep̄s Cracouien̄ Pfatum
Abbatem Thimicē vigore rescripti Ap̄lici, veluti castri et oppi-
di Breč amissionem traxisset in causam, ex post tamen com-
passus calamitati magis monasterii Thimicē quod ad sar-
ciendum damnum compellebatq̄ quam personali Abbatis in-
vni tanti damni non nisi villam Przecibam ab eo et mo-
nasterio Thimicē accepit. Hic a Vladislao Duce Polonia
nondum in regem Polonia coronato certas libertates novas
et antiquarū confirmationem pro eccl̄ia Cracouien̄ obtinuit.
Triginta iugera agrorū in suburbis Cracouia, qui locq̄ Bisku-
pie in suburbio Cracouien̄ nominatur. Item villas Thriapki et
Barbische prope Wieliczka in sortem eccl̄ie Cracouien̄ coe-
mit. Villam Kamienica ubi nunc est noua Sandeč cum
Venceslao Polonia et Bohemia Rege pro Castro et oppi-
do Breč cambuit. Sedit annis 26, et mortuus est septima
mensis february anno dñi 1320. et quoniam in monaste-
rio Mogila elegerat sepulturam, in choro eiusdem monaste-

ni ad portam sinistram cumulatq̄ requisit. Passq̄ est hic
persecutiones varias et diuturnas ex eo forte sibi proue-
nientes quod Venceslao Bohemik et Poloniæ Regi fauisse
creditq̄ plus quam duci Vladislao Toktek vero hedi de
Regno Poloniæ et proinde vel subordinante vel dissimulan-
te Vladislao Rege, a nobilibq̄ de domo Thopov in villa sua
Cunow captq̄ fuit. et longo tpe euadens captiuitatem susti-
nuit angustias. Infra quod exilij temp̄ bona Epatus Craco-
uien̄ notabiliter fuerunt partim occupata partim distracta. Sed
et Thomas Strigoniën Archiep̄s eccl̄as Parochiales Lubowka,
Gnjazda lethnica Podolinum in diocesi Cracouiën consisten-
tibus una cum decimis plurimis et Parochiis eod̄itis et villis eis
subiectis consistentiq̄ et ad mensam Epatem Cracouiën perti-
nentibq̄ exilio Ep̄ati Joannis Ep̄i prouocatus a diocesi Craco-
uiën abstraxit et easdem occupando diocesi Strigoniën ad-
iecit. quas in hanc diem detinet occupatas. Venceslao
aut̄ Rege Bohemik in Olomuis occiso, in cuiq̄ patris Ven-
ceslai Bohemik et Poloniæ Regis obedientiam ipse Ep̄us
Joannes estimatq̄ fuisse quam in Ducis Vladislai propen-
sior. Dux ipse Vladislauus sibi illam reconciliare oibq̄
modis studuit, et plures libertates priuilegia immuni-
tates eccl̄æ Cracouiën concedens. Castrum Pelciska
cum villis pertinentibq̄ restituens, et pro damnis vülen-
tiis, iniuriis, quæ vel intulit, vel inferri mandauit. Ca-
strum et oppidum Chanisini cum decem villis ad
illud pertinentibus, aut censum trecentarq̄ marcarq̄
argenti in Zuppis, interim quod castri Chanisini
possessionem non traderet, perpetuo inscribens et do-
nans. promittens oīa loca in bonis eccl̄æ vica-
stellata aut castra eccl̄æ occupata reacquirere
et reacquisita sibi reddere. et omnes eiusdem Jo-

anni Ep̄i Captiuatores et per eum excommunicatos
vitare et à gratia Curia et terra sua remouere. donec
satisfactione data mereant absolui mandauit. de quo ha-
bet eccl̄ia Cracouiē litteras sp̄ciales

Capitulares Cracouiē qui sub euentu mortis Ioannis
Muscati Ep̄i Capitulum generale agebant iuxta morem
Vladislaus Poloniæ Rege instigante, vocatis absentibz ad
electionem futuri Pontificis procedentes Hancerum De-
canum Cracouiē gn̄e n̄blm de domo Okxa ex prouincia
opoliēsi ortum propter virtutum et morum p̄stantiam
per formam scrutinij concorditer eligunt. In quem et
Vladislaus Poloniæ Rex à Capitulo Cracouiē, et
ip̄so Hancero electo, rogatus regium et patronus
prohibuit assensum. Fuit aut̄ electio sua per Ioannem
22 confirmata qua obtenta fuit ip̄se Hancerg per
Iamislauum Archiep̄um Gnesnē in eccl̄ia Lancicōn̄
consecratus, vir magnā probitatis qui multas consti-
tutiones eccl̄icas saluberrimas et utiles iuxta quas
clerus diocesis Cracouiē in hanc diem regulat̄ et
regitur edidit ordinatq̄ in Ep̄um Cracouiē Anno dmi
1320. Compassq̄ defectibz leprosoꝝ altare sub titulo
S. margarethæ in eccl̄ia Cracouiē in sacristia fun-
dat, et de prouentibz illi mens̄ Ep̄atus notabilem
dotem vlt̄ villam Prębenigi cum decima eiusdem
Item decimas in Biskupioze Jawczioze, Branouioze con-
signat. Videns aut̄ eccl̄iam suam Cathedralē Cracouiē

• situm habere, angustum quod opere veteri facti iuxta mores
et opes illig tps humiliter edificata constabat. nouam ope-
re pulcherrimo ex petra quadrata initiauit latitudinem
eig atq; longitudinem quantum spatia loci patiebant
extendens, muris antiqua ecclia a Boleslao Regni Po-
lonia Duce et Monarcha vocato Driouusti edifica-
ta penitus demolitis. Hinc quoq; subsecutum est, ut mul-
ta insignia sepulchra Eporum et Principum noua edifi-
catione superueniente obruta perierunt. Hic Florianum,
Plocek, Mathiam Vladislauen et Joannem Poznaniem
Epos pro primicia voce et sessione secum in consistorio
Archiepiscopi litigantes deiecit et sententiam super pri-
micia sessione et voce contra illos reportauit. Sedit
in ecclia Cracouien annis sex cum dimidio. Et deinde
per Joannem Papam 2am anno dñi 1326 translatus est
de Cracouien ecclia in eccliam Vratislauen. Cha-
ritatis tñ et affectionis cum ecclia Cracouien con-
tracta obliuisci non valens singulis annis quod
uiebat de Vratislauen certam et notabilem quan-
tatem pecuniarum ecclia Cracouien pro munere colum-
bationis transmittabat. Translationis aut sus causa
ea vel scipia fuit q dum Vratislauen ecclia per
mortem Henrici de Virzbina Epi Vratislauen an-
no dñi 1319 viduata extitisset fuit super ea annis
septem et amplig per duos in discordia electos. Vitum
vlti et Lutoldum in Romana Curia litigatum. et licet
Vitt triumphasset. vix en dieb; octo post relatam victo-
riam superuivens, morte subtractus est. Ne igit continge-
ret eccliam Vratislauen lite Superiori plurimum de-
presam et examinatum nouis litib; et iacturis inuolui,
Pfat; Hankery postulatione de se per Vratislauen se

Capitulum. quod eccliam Vratislaviensem providentia et sagga-
tate ipsius Harkeri instaurari et refiti credebatur consensit.
Flagra etiam contumelia quam in Vladislas lokitek Poloniarum
Rege pro executione iustitiae et defensione iurium ecclesiae
viriliter constanterque se opponens, ferre patienter pertulisse,
ipsum impellente. Itaque minoris animi aut constantior fuit in
Vratislaviensem eccliam translata. Nam Joannem eucum de
Lucemburg Comitem, Bohemiae Regem, castrum ecclesiae Vra-
tislaviensem Mielich occupantem, publice excommu-
nicavit et in tota diocesi Vratislaviensi interdictum ser-
vavit. Et Rex Joannes clericum, qui sub app. adherere
venit de Vratislavia expelli mandavit. Creditur Episcopus
ipso cooperante Rege Joanne exposit a suis nequiter inter-
empto, veneno clam sibi propinato mortuus. Nam dum ex
Vratislavia, vi Nissam veniens in die Parasceue Domini nu-
dis pedibus ecclesias omnes visitasset, correptus languore procura-
to ecclesiae sacramentis spiritum Deo tradidit. In exitu
vixit anima sua de corpore, suavissimam cantum a quadam devo-
ta femina auditum. Quem dum admirans ad sonum cantum con-
sisteret, revelatum est animae illi Harkeri Episcopi ab angelis in
caelum cum modulamine et cantu deferri. Mirum devotionis
sanctaeque simplicitatis, magnaeque abstinentiae, corporis ieiuniorum oratio-
numque nocte interdumque affligentem constat eum fuisse. et hac
inter alias conditione insignem ut omnes missas quotquot legi
poterant audiret et ad quamlibet illarum oblationem specta-
lem offerret. Vicesimo quinto inter Cracoviensem Episcopum obiit diem
apud Nissam 10 die mensis April. anno Domini 1341 in eadem ecclesia
Vratislaviensi corpus suum ecclesiae mandatum est sepulture.
Annis prope quindecim in Vratislaviensi. Sex vero cum dimi-
dio in Cracoviensi sincere et religiose obversatus.

Translato Namkero in Cracouien eccliam vicesimij sextij
ecclia Cracouien Epus Ioannis Grottonis de Slupza ex
patre Groth et et matre Anka ete domo Rawa nobilem du-
cens originem in sedem Cracouien anno dno 1328 successit
per Ioannem vicesimum secundum Papam in Auinione tunc a-
gentem prouisq et licet Vladislav Polonia Rex alium vult
Ottonem Epum Gnesnen Comcellarium Regni Polonia in
Epum Cracouien missis et ob id specialibz nuntiis promoue-
ri iussisset, Ioannes tñ Papa de conditione Ioannis Grotto-
nis et an viueret. In studio em Bononien alter alteriqz fami-
liaritate contraxerat inquirens nuntius regis cum de
moribz de prudentia de scientia ignorantes in negotio suo
nociturum esse efferentibz. Papa Ioannes precibz Vladislai
Polonia Regis neglectis Ioannem Grottonis de Slupza
velut suum notum et contubernalem pronuntiat et pro-
mouet in Epum Cracouien motu proprio et ipso Ioanne Gros-
tonis penitus ignorante. Qui 18 mensis Junij in anno subse-
quenti in Cracouien Epum consecratz per Iamslauum Archie-
pum Gnesnen. Hic tam patriam quam eccliam suam Cracouien
defensor amatorqz mirificqz. nam ne prisqz suis successione
tpis quo metropolitico iure pollebat, obliteraretz deperiretqz
fulgor eccliam suam Cracouien honore peminentia ratio-
nalis, quod pallium B. Petri vocat, dum in Auinione apud
summum Pontificem Benedictum XII causas Regni Polonia
contra magm et cruciferos de Prussia strenue defenderet
insigniri honorariqz obtinuit cuiqz usum ecclia Cracouien
in hanc diem obseruat eo condicione et aliis Polonia ecclis
preminens et veterem decorem propicia diuinitate reddi-
turum contestans. Hic Castrum ecclia Isbsa quod tunc

lignum habebat in murum erexit. Ecclesiam Parochialem S. Ioan-
nis Baptistae in Radtowa a primis fundamentis incipiens coctas
lateribus edificavit et consumavit. Ecclesiam Parochialem in Dam-
browoda datis eis in mensis Episcopis decimis fundavit. Villem Bi-
skupicze prope Wolbiam consistenti, nomen suum Jangrot im-
posuit. Hic multa statuta salubria et utilia quibus ecclesia
et Capitulum Cracoviense regulat et regit, approbante Capi-
tulo Cracoviense condidit. Hic pro ademptis finibus dio-
cesis sue versus Hungariam vult Podohno Lubonia tecnica
Gmasdo causa per suum predecessorem Nankverum, coram
speciali iudice a sede Aplica impetrato Ppto de Barnowansch
ordinis Praemonstraten Vratislaviensis diocesis ceptam instau-
ravit et definitivam sententiam contra Boleslaum Archiepiscum
et ecclesiam Strigoniensem et Praepitum Scepuicem reportavit quod
nescio quo pacto licet aliqua appellatione non fuerit suspen-
sa executionem non habuit. Hic altare in ecclesia Craco-
viense sub titulo sanctorum Cosmae et Damiani, datis illis
pro dote decimis Episcopis in Minskowa, wola et in liber-
tate Episcopi iuxta Dobronowicze contemplatione mfr marti-
tini Cantoris et Canonici Cracoviense. Item altare sub
titulo S. Vincentij decimis in Strajzona Quapina et
in Xandziorkina wola contemplatione Petri Mil Schola-
stici et Canonici Cracoviense fundavit. Nobilitati Casimiro
Regi Polonice in fundo et villa ecclesiae Cracoviense Sokol-
tow novum oppidum quod Skarwimirien situm et augmen-
tum ex vicinitate resunderet erigere publice resistit atq;
contradixit. extensionemq; gladii ecclesiae parauerat nisi
Rex ipse culpam suam recognoscens et civitatem erigere
in praevium alteris destitit et sortem quam nondum
ecclesia habebat in villa Sokolniki liberali donatione
adiecit tribuens oppido Skarwimirien amplas libertates,
et Episcum Cracoviense patronum ecclesiae Skarwimirien reco-

grosceus. Sedit annis decem et nouem, et in sua Curia Ep̄atq̄
oppidi Wawvrbincbiſe quinta die Auguſti anno dñi 1347
morib. et in ecclia Cracouien̄ in Capella S. Ioannis ~~Ep̄atq̄~~
liſta tumulab. Hic ad petitionem Kaſimiri Polonid. Regis
anno dñi 1347 morib. de menſe maij eccliam S. Georgij
in Caſtro Cracouien̄ dedicat fundatq̄ in ea vnam preben-
dam qua. hactenq̄ ſecunda appellab. reſpectu prima quam
Iarolaſ Archiepiſ Gneſnen̄ fundauit et dotaui. Cui etiam
eidem dedicationi cum Caſimiro Polonid. Rege et Mathia
Vladislauien̄ Ep̄o prius interfuit. Cui de menſa ſua Ep̄ati
de conſenſu Capituli in villa Leſebina ſub Parochia de
Ihrzecziana conſiſtente in dotem inſcripſit decimam mani-
pularum

Eccleſia Cracouien̄ viduata bono utiliq̄ paſtore dum
Pro electione futuri Pontificis dies indulta adueniſſet
dignuſq̄ ſucceſſor Ioanni Grotlonis longa indagacione que-
reret Petrus Schirvik de Falow p̄te nobis de domo Do-
liua Regni Polonid. Vicecancellarij. Praep̄tq̄ S. Floriani vir
tam nobilitate quam virtuoſis operibus inſignis conuocandi
Capitulari voto in Ep̄um Cracouien̄ 27. est electq̄. Hic
ecclie Parochialis in Suinnari prope nouam ciuitatem
egeſtati compatiens decimam manipularum menſa ſua

Epatus in Włocławinowice de consensu Capituli donat. Qui licet electoris sui confirmationem potuisset per nuntios, non em̄ aliquis apparebat, competitor, expedire beneplacite et Casimiri Regis Poloniae deferens qui quidam ardua publice et priuacim apud summum Pontificem impellebat, petere personaliter se in Luinione contulit, comitantibus illum Bodzanta de Dankowo Decano, Nicolao de Mlinij et Bernardo de Chmielik Canonicis Cracouiensibus, et regni et sua negotia expediturus. Electionis aut̄ sui ad Clementem Papam sexto confirmatione faciliter obtenta dum anno integro in obeundis expediendisq; rebus regni, et regis quae plus grauitatis difficultatisq; quam sua habere noscebat Luinione versaret. Oppressus aegritudine 6 die mensis Iunii anno Dñi 1348 morib; et in Luinione tumulab;

Intempestiua morte Petro Schirzik in Luinione assumpto Bodzanta de Dankow de Prouincia Gnesnen Decanus Cracouiens; qui eundem Petrum Schirzik ut supra meminimus in Luinionem comitabat; per Clementem Papam 6 cum in eundem non expectata Capitali electione omnimoda iuxta Canonum decreta deuoluebat; prouisio, quamuis pro firmando iure suo à duob; Canonicis Cracouiensibus

vidit Nicolaus de Mlyn et Bernardo de Chmielisk in
Quinione secum prioribus fuisse electus in Epum Cra-
coviensem promotus et consecratus est. Anno domini 1348 vicesimum
septimum inter Cracoviensem Epum locum obtinens abbas que
de domo Rozsa. Hic considerato oppidi sui Tharek sterili
et simpli situ in loco multo prestantiori utiliorique oppi-
dum erexit et de suo nomine Bodzantam appellavit. In clau-
guoq; Laddouen in cruda radice villam collocans et Paro-
chiale ecclesiam in eadem erigit simili nomine Bodzancsin
vocavit. Sedit annis 18. Ante mortem autem visu perduto
cervicentis aliquanto tempore patiebatur angustias. Unde et a
Kmetronibus Epatum villam Slepny Biskup. vocabulum sortis-
tus est. Moritur anno domini 1366 XII die Decembris, in Curia
oppidi Kriecen, et in ecclesia Cracoviensi in Capella Corporis
Christi sepelitur. Hic aliqua statuta utilia et necessaria
ecclesie Cracoviensi approbante Capitulo Cracoviensi adiecit
et signanter ut quilibet in Epum Cracoviensem electus serva-
re et custodire statuta iura et consuetudines ecclesie. ante-
quam egrediar de loco electionis iuramento corporali se astri-
gat. Latas sententias per Capitulum magis corroboraret
quam infirmet decimas novatum in antiquis summat a-
gnis Canoniarum Cracoviensium consurgere percipere Canonias libe-
re permittat. Donationes Capitularibus per antecessores
factas non irritet. Castra ecclesie non nisi Capitularibus
gubernanda committat. Pro fabrica ecclesie sortes terti-
am Capitulo solvente contribuat. Officialibus suis Capitu-
laribus ad curas suas descendentes singulis necessariis

Procurandos committat. Hic pro pace ecclie et cleri quasdam
constitutiones cum Casimiro Rege firmavit, dando annis triginta
terra Lublinen et Luovien libertatem tunc per Barbaros vastatam
et ut clerici ad tollendas decimas suas tempestive veniant
constituens. Huic contemplatione et instantia Casimirus Lex du-
cturam decimarum per colonos propriis curvibus frendam ad loca
per ecclianos vicos quorum sunt decimae electa velut debitam
definiunt et decrevit ac literis suis roboravit. Quas quidem di-
ferentias et difficultates in solutione et redditione decimarum
inter clericum et laicos exortas decidi per Jaroslaum Ar-
chiepiscopum Gnesnen obtinuit. Huic opera providentia et intercessio-
ne Casimirus Poloniarum Rex servitutem in Castellanis ecclie
Tharsen et Krelcen per antiquos Poloniarum duces reservatam,
qua tenebantur ex Castellanis huiusmodi contra insultum Lithua-
norum Tartarorum Ruthenorum et aliorum infidelium cum aliis terri-
genis finibus procedere in totum resoluit libertavit, et relaxa-
vit. Tunc quoque ipse Casimirus villa Smarbowice a Bodzanta
recepta villam Pauli Poramba in clauve Vshwen in re-
compensam ecclie dedit. Moniales de nova Sandecis brachio
et assistent Elizabeth relicta Caroli Regis Ungariorum, et filie
Vladislai Regis Poloniarum, decimas manipulares districtus San-
decen occupantes commissa in Curia causa reddere illicite occu-
pata ~~relegit~~. Hic ad instantes petitiones Jaroslai Archiepiscopi
Gnesnensis 1355 ecclie Parochiali in Skotniki decimas
manipulares mensura sua Episcopi, in villis Ruzsa Zorawitki
Podlanise et Sredlisciany de consensu Capitularum perpetuo
donavit nona Maii Hic altare sub titulo s. Adalberti in
ecclia Cracovien fundat eius decimam manipularem in fra-
dlice donat pro dote ad petitionem Dionis Præpiti Gnesnen
et Canonici Cracovien. Item decimam manipularem in Kyani
ecclia in Szokorabia donat. Hic altare in capella Conceptio-

nis S. marie fideus speciali deuotione sua nra data decima in parua
Czagle fundat. constituto ut Capellam ipsam et Altare duo Altaristae
vicarij Craouiensium numero administrarent. et in die Conceptionis S. marie
vnam Marcam ratione expletionis Historie de Conceptione, et aliam in die obi-
tu sui vicarij vniuersitati irrecuse assignent. Item altare sub titulo S.
Dorothee dotans illud decimis Episcopis in Potomna et in melio Siradzka
contemplatione Sweslai de Ischwyskowitz Canonici et officialis Crao-
uicnsis de Como Syrokomla. Item altare S. Petri et Pauli datis decimis
in Olehura et pogwisdow S. Martini Confessoris datis decimis in Zadzose
et Melmosa contemplatione precum Petri Cantoris Craouiensium fundauit. Item
altare S. Leonardi in Baza ecclia data decima in Dzeplin et recepta Scul-
taria in Czepowicze contemplatione Petri vicecustodis Craouiensium fundauit.
Hic cum a Casimiro Polonia Rege infantij rogatus ut eccliam Parochiali
in oppido nouo Czepowicze ad fluum Ischwarta a se in cruda radice
1362 erecto. dare dotem de mensa sua recusaret. Jaroslav Archiepiscopus Gnesen
datis duabus decimis manipularibus mensa sua in vtraque Zariaczskow oppidum
Episcopatum in diocesim suam rapuit et confusis diocesibus cum flumine Ischwar-
ta vtriusque diuideret alienam sibi diocesim vendicat. De decima quoque in
oppido Czepowicze pecuniari tangam de propria donationem eidem ecclie in
Czepowice iniuriose fecit. cum proprietas decimarum non ad eum sed ad Craouiensium
Episcopum cuius diocesis fuit. et est pertinebat. Hanc tamen violentiam et iniu-
riam Bodzanta Craouiensium Episcopus et senectute et caecitate affectus morte
etiam propinqua grauentis resistere non valuit. Hic caligantibus iam
oculis imo caecitibus nullam patrimonii sui Zankow nobilitaturus
arcem in illa insignem fabricare muro decreuit. sumptusque et pecunias
plures ad perficiendum opus in manus fratris germani Zawiszy
dedit. ille vero pecuniis male abutens et prodigaliter illas absumens
nouas et ampliores, afferens se priores iam in fabricam expendisse
ab Episcopo Bodzanta liberaliter illas transmittente ementebatur.
certificans Episcopum per se et per nuntios arcem ceptam in grande et
altum opus creuisse quo facile argentum grande. ab Episcopo emungeret.
Itaque in hunc modum Bodzantam Episcopum annis aliquot eludebat
et depilabat. Cum autem Episcopus ipse decreuisset ire personaliter in Zankow
et fabricam arcis adrectare mane postquam oculis non poterat.
mors superueniens propositum eius diremit. et ostenderet dominus

non solum Epōs sed et quoslibet ecclīacos deliros iudicandos qui pietatis
officiis neglectis domos suas et familias de patrimonio Iesu Christi amplifi-
care conantur et perpetuare. Cæcitas autē sibi accidit, dum inter bona
Episcopatus Bodsancensium et Krilesen clauium, et bona monasterii S. Crucis Cal-
iei montis limites condebat.

Florianus de Mokrisko Præp̄t̄ Cracouien̄ n̄bis gr̄e de Provincia Sando-
mirien̄ ex Patre Petro Sandomirien̄ Castellano et matre Christiana ex
villa Mokrisko de domo Geelitonum, tres hastas pro insigni deferentium
28 Pontifex Cracouien̄ Canonice per nam Serutliuy a Capitularibz con-
firmite secun̄ Februarij electz Bodsanta successit et anno dni 1367 in
Quinione per Gregorium Papam undecimum confirmatq̄ et consecratq̄ persati
enim p̄nt̄ra Gregorium Papam adiens et confirmari suam electionem et
se illic consecrari obtinuit Casimiri Regis Polonie tanqm̄ patroni adiutq̄
intercessionibz et consensu. Hic in oppido Bodsancensiu castrum muro prudenti
dispositione erexit. et tam Bodsancensiu qm̄ Iskra oppida muro et turribz
circixit eccliam in Sambrowda, et alteram in Waglestin villa patrimonij
sui muro construxit. Calicem aureum gemmis pretiosis decorum, capulam
et Palmaticas de flauo examento pro decore domz Dei ecclie Cracouien̄
reliquit. Domum lapideam in parte dextra quartam ab acie in platea cano-
nicali et in aliqua sui parte per ipsum muris refectam Capitulo Cracouien̄
tradidit obligans in habitatores eius ad duas marcas in anniuersario suo
vicariis ecclie Cracouien̄ annis singulis persoluerdas. Altare sub titulo
S. Joannis ante portam latinam dotans illud decima manipulari in villa
Pielgrymowicze deuictz prece et instantia Joannis Vicarij et altaris
S. Leonardi item in præbendam in villa sui patrimonij in Mokrisko
de bonis mensa sua Epatus fundat. Hic arcem notabilem in sua
domus gloriam murare latere ceperat sed morte Quentz imperfectam
illam reliquit. et lateres ex illa per ciuios pro cominis et fornacibz
distracti adeo ut arcis tam sumptuosi adificij appareant nunc vesigia

Sedit annis 13 et anno dñi 1380 die 6 mensis mensis februarij in
die B. Dorothea ad extremam horam vivens defunctus est, et in ecclia
Cracoviens in Capella S. Thomae Apostoli per eum dotata sub tabula area
sepultus requiescit. Hic animosq ecclia sua defensor Casimirum Poloniar
Regem quia ad suggestionem et persuasionem Sandomiogy Capitanei tunc San-
domiriens de domo et familia Bipennium, villa Rota et aliis ad eam pertinen-
tibus mandauerat labores pro Casiro Sandomiriens implere (missa canonica
monitione excommunicavit nec prius desistit donec villis Rota sua liber-
tas è reddita quamvis Casimirus Rex executorem monitionis Epatis Semo-
rentem Barionka Vicarium Cracoviens per Curiam suam Kochan de
armis Lawa in aquis Vifla suffocavit.

Celebrata electione post mortem Floriani Epi Zaluscius de Curo-
zuanki Archidiaconus Cracoviens græ nobis de domo Rota filius
Jobestai Castellani Cracoviens per formam compromissi in Antea Acta-
re eligitur 29 ecclia Cracoviens Epus. Et anno dñi 1380 in Epum
Cracoviens per Urbanum Papam Sextum confirmatur, et in Strigonia
per Archiepum Strigoniens de mandato eiusdem Urbani consecratur.
Creavit hinc anno sui Pontificatus septem Mansionarios in ecclia
Cracoviens dotando illis decimas manipulares mensis Epatis in
villis Gnozkowice Getezinawola Lanestowice, Grassow Blankow-
na, Sanspou, Poramba Jaskonis, Gardlicza Thomkonis, Sebeka-
rowice, Newatrowice, Zelenice, Smarbowice et uno horro in gar-
nawice, ut officium B. Virginis Mariæ alta voce psallerent. Felix pro-
fecto qui rem multipliciter meritoriam, et Ecclie decorantem ab omnibus
predecessoribus suis neglectam instauravit et primus atq unus inelutum
meritum rapuit. Fundavit et eccliam Parochialem in villa patrimonij
sui Chodow, eiq ex decimis mensis Epatis in Poramba alijsq villis
dotem sufficientem prestavit. In oculis Ludouici Ungarie et Polo-
nie Regis adeo charus extitit ut favore eius dignitates secul-
lares et officia in terris Cracoviens et Sandomiriens duntaxat ex-
ceptis pro suo arbitrio libere conferret quoniam tunc Vic-

et gubernator in Regno Polonia a Rege Ludouico Prefato erat consti-
tutus. Illius quoque contemplatione et interuentu Ludouicus Rex presfa-
tam villam Pręstręcz cum Modio dicto Gręszęcie nec non domum li-
pensem cum turri lapidea in Castro Crauouien ecclia Crauouien in recom-
pensa et grana regalia recepta, perpetuo contulit donauit et inscripsit. Sedit
annis duobus cum dimidio et in villagio suo Epati Dombrowoda XII Ia-
nuarij anno Dni 1382, nocte dum aceruum Skala ascendere nitere, colli-
sq morib. et in Ecclia Crauouien Corporis Chri patre suo Dobeslao Ca-
stellano Crauouien et Cieslao germano suo Capellano Sandomiuen
ordinantibus militari more pompa seculari equis purpura velatis, cada-
uer procedentibus et tandem eccliam introductis sepeliri, propter quod
nocte subsequenti a Sanctuaris, vigilijs in ecclia Crauouien obser-
uantibus, strepitus velut equorum per eccliam discurrentium, et voci-
feratio demonum audita est, ut monstraret Dominus popam frenera-
lem mundano more introductam, in corporibus militum exosam, in Pon-
tificum detestandam fore. Fuit autem hic Pontifex si scriptis non-
nullor. Standum est, mundanis amplius quam diuinis intentus, et ad
illecebras propter quas tam celeri motu absumebatur procliu carnalis.

Mortuo Zauisio Epō Ludouicus Vngarū Rex et Polonia a Capi-
tulo Crauouien electione de futuro Epō celebrante maximis precibus
et instantijs exegit, ut Joannem medicinae doctorem Canonium Cra-
uouien Regni Poloniae Cancellarium in Epum Crauouien elegerent. Hic
siquidem Joannes ortum habens ex maiori Polonia parentibus no-
tilibus patre Michaelē matre Christina de villa Radlicze prope
Kalisz studijs liberalib. in pueritia in civile vero robur euadens
medicinis operam dedit et pro consequenda medicinae artis peritia
Galliam adiens in monte Popsulano pluribus annis immoratus. Lu-

Ludovicus Ungariae et Poloniae Rege variis aegritudinibus inuoluto
a Rege Franciae cuius pronepos erat, medicos sibi expertos mittere
petenti, Ioannes Gfatus missus est facileque pro doctrina artis
suae magno favore a Rege Ludouico tractatus. Itaque, favore suo
primum Cancellarius Regni Poloniae effectus. deinde a Capitulo
Crauiouien' precibus et instantia eiusdem Regis in Epum Cra-
uouensem electus et per Ioannem Archiepum Gnesnen' confirmatus
iubente Urbano sexto consecratus est anno Dni 1382 promotus ritibus
gnae de domo Corab Hic villas sucha prope Langroth. Item Krapko-
uore Gorabkam Abraham prope Badsin, Item Schuislinam uouens, ecclesiam
Crauiouien' aduenit. Ecclesiam Parochialem in Bodzanezin oppido sub titu-
lo S. Crucis fundauit. Ducem Ratiborien' Ianusium, Lipowicem et slaw-
kow districtus uastantem hostiliter ad satisfactionem plenariam uen-
git. et tres villas in Ratiborien' Ducatu uelut Chelm Coubthoro et
Gremielenie pro satisfactione datas. ecclesiam in perpetuum annexuit, Vicariis
ecclesiae Crauiouien', ut magis in cantandis horis diuinis nocturnis
et diurnis solliciti sint. Omnia offertoria et oblationes ad caput S.
Stanislai et quaecumque altaria contigerint, quae et quas Capitulum Crauiouien'
ecclesiae percipere consueuerat. Item diuinam manipularem in nouo
monte mensa sua Epatis. Item decem marcas in Zuppis salis mensa
sua Epati singulis annis debitas in perpetuum contulit et donauit.
ea condicione ut de huiusmodi offertorii decima et decem marcarum an-
nuo prouentu distributiones quotidie fiant fideliter inter eos dumtaxat
vicarios, qui horis canonicis et praesertim matutinis choraliter et
defunctorum missis uesperis et uigiliis interfuerint. partrenda. Sub
huius Pontificis ordo fratrum Heremitarum sub uocabulo S. Pauli
primi Heremita in Polonia et diocesi Crauiouien' primum cepit. et
Ludouico Poloniae et Ungariae Rege qui ad S. Paulum primum stero-
mitam cuius corpus Veneti post celebratam inter se concordiam dono illi
illi dedere singulari ferebat, donatione ordinante. Monasterium cum
ecclesia in Charo monte pro illis per Ducem Opolien' Ladislaum qui
tunc illarum partium erat Capitulum fundatur. Et uillae regales Obarsto-
chowka, Grabowka, Caleja, Barleiuwka, Krowodza in dotem mona-

sterio Pfato et fratribus assignantur. Praefatus quoque Dux Opoliensis
imaginem B. Virginis quam in Russia casualiter absconditam repererat
eidem loco donat quae in haec usque singulari colitur a populo deuotione.
Sedit annis xx et ex veneno quod ipse et plures alij ecclesiae viri ad
prandium ad Praepitum S. Floriani et Canonicum Crauiuen Cula inuitati
hauserant infectis ceteris omnibus celeri morte assumptis peritia artis
medicinae pedibus sursum ligatis, capite vero deorsum in terram demisso tam
diu virgis donec oēs cibos in eo prandio sumptos euomeret mandauit.
verbarum alium egre sibi vitam in triennium protraxit Tandem anno
dm 1392 xii Ianuarij Crauiuid moritur. et in Capella mansionarioꝝ in
angulo prope magnum Altare sepelitur. Vir mansuetus, virtuosus mode-
stus, in aduersis patiens, plurimas sibi structas aduersitates patientia
superabat tanta peritia in arte medicinae pollens, ut solo visu moriturum
vel viturum languidum agnosceret. Fratribus et nepotibus suis magna ege-
state grauatis, aliquot villas paucas tamen egestatem eorum et inopiam re-
leuaturus. quas et in hanc diem retinet coemit. Erat autem vir parum
rustus. Statura ad breuitatem declinans, ob quam causam minor a vulgo
appellabatur appellaturque etiam in hanc diem, vis tñ prudentia et do-
ctrina in corpore relucebat humili et basso

Licet Capitulum Crauiuen morte Ioannis minor secuta, die electionis
superueniente Sethegum de Ohmielik Cantorem Wislicien et Canonicum Cra-
uiuen notm de clomo Lora elegeret in Epum concorditer ipse tamen quia homo
grandaeuus erat electionem suam, vicinam sibi mortem adesse praesumens pro-
sequi desistit. Propter quod Hedwigis Regina Polonia occasione habita
quasi in villagio Dakxieste Epati parum sufficienter fuisset necessa-
riis procurata indignationem concipiens Petrum Wisiek vtriusque curis

doctorem Cancellarium suum promouere ad sedem Cracouien in animum induxit
et licet Bonifacius Papa nonus quendam Marisolum Romanum nepotem
suum germanum in Cracouien Epum promouisset, resistente tñ Vladislao
Rege et Heduyi regina castata sua promotione Petrus de Radolina
ex maioris Polonie provincia ortus, ex patre Moszuda et matre
Anna grē nobis de domo Laski in Epum Cracouien promotus per
eundem Bonifacium nonum anno Dni 1392 in Epum Cracouien 31
consecratus est. Largus in pauperes munificus in spirituales fratres
pius in omnes. Hic terram Sanctam deuoty visitauit in Senek et Li-
sano conulys honorem Regni Polonie magni fecit. Calicem aureum, casulam
seu ornatum. Duas Dalmaticas cum signis armorum suorum vttē
aeruis intexta. Urceum aspersorium, Stipulam choralem, peluim et
infusorium. Chrismale argenteum ecclie Cracouien liberaliter donauit.
Chorum ecclie Boleshouice muris erexit consumaturq eam pulcher-
rima et sumptuosa fabrica si diutiq in ecclia Cracouien existisset.
Sub huius Pontificio Vladislao Rex cum Heduyi Regina vniuersi-
tatem Cracouien et Psalteristarum Collegium in Ecclia Cracouien
xvii Presbyteroy qui non cessent die et nocte laudare nomen domini
erigunt fundant et dotant. omnem dispositionem et ordinationem
quoties loca illoy vacare contigerit, in Epum Cracouien et Capi-
tulum ecclie transfundendo. Quibz et ipse Petrus Epus deci-
mam manipularem in villa Luccide de mensa sua Epati non in-
tegram tñ quoniam aliqua pars in Luborichesa pertinet pro lumi-
naribus comparandis de Capituli consensu perpetuo largitus est.
Eius quoq diebus 1410 Vladislao Rex Cruciferos fratres de
Prussia magna cede perdomuit. Monasterium S. Marie in Are-
na per Heduyim Polonie Reginam fundatur. et introducunt
ad illud fratres mendicant ordinis Heremitaroy de monte Car-
meli. Hic etiam eccliam Cracouien certis statutis signanter in
distributionibus quotidianis faciendis limitauit. Sub eius
etiam regimine ecclia collegiata in Iarnow S. Marie per Ioan-
nem de Iarnow Castellatum et Capitaneum Cracouien erigit,
et certis dotatq prouentibus. Pro cuius etiam amphori dote
ipse Petrus Epus aliquas decimas manipulares adiecit. Hic

etiam fauente permittentes, deuotissimo Prinupē Vladislao Poloniae Rege
fratres militan' deo sub regula B. Augustini Canonicos regulares ex Chro-
czko ubi tunc obseruantia regula ipsius amplius reguit anno dñi 145
Innocentio septimo sedi Aptica presidente, vocauit, et eis eccliam Cor-
ponis Chri in Casimiria Parochialem tradidit et ex Parochiali con-
uentualem fecit. ipsorumq; prudentia et relligione ecclia ipsa quae erat
ligna, et monasterium lateribus coctis pulchro opere edificari cepta
sunt. Et Vladislag Rex eorū exemplari vita prouocato certas donatio-
nes loco illi pro sustentatione fratrum adiecit. Expletis xxx annis
quibz ecclia Cracouien' fuit per Ioannem Papam xxiii ad promo-
tionem et intercessionem Vladislai Regis instigante Alberto Iastrsem-
breis Epō Posnaniē (qui primus apud Polonos tam pestiferi exem-
pli deponendi Pontificis et sibi succedendi autor extitit in seignē
ambitionis titulum occupaturus) transfertur de ecclia Craco-
uien' Anno dñi 1412, non libere sed inuite, causa parum legi-
tima interposita q; letargiam pateret in eccliam Posnaniē.
Fertz autē loquendo dioecesim Cracouien' maximis lachrymorū im-
bribz efusis translationem suam deplorasse et diuinam vlti-
nem contra oēs qui eis translationem procurauerunt, petisse,
vix biennio in Pontificatu Posnaniē exacto, anno dñi 1414
die xxvi mensis Junij in Curia Epātē Cianstun morit, et corpo-
re suo ecclia Posnaniē ditat. Et quamuis in conuentione
gnati quae agebat in terra Chelmensi. cui et Vladislag Rex
et Alexander Vithaudz Dux Lithuanie et vniuersi Ponti-
fices et Proceres Regni Polonid intererant dum arma Polo-
nia Lithuanis communicabat. fratres et consanguinei Epātē
Petri Wisch Epī magno studio instarent peterentq; ne Epūm
tot annorū a Sede sua Rex per violentiam derueret. Rex tñ
neglecta modesta Regia in Mrooskonem militem qui scabriglo-
quebat, manum extendens ipsum corripuit et in turrim deiecit.
Quo malo ceteri deteriti causam Epī iniuste accusati, promoue-
re despicierunt. Deinde autē sua plurimis scandalis materiam
subministrante, et clerg permissione diuina cepit contemptibilior
apud laicos haberi singulorumq; animi deiectione vni iusti et

Simplicis fuerunt offensi. fuisseque Pontifex ipse per Concilium Constan-
tense, quod facinus translationis abhorrendo Albertum Japszembres
Epum Cracouien ad sui praeiudicium euocauerat, ad sedem suam Cracouien
restituit, si dñs illi vitam proterere dignatus fuisset. Verum conui-
tium Constantien quamuis Albertum Japszembres Epum Cracouiensem
pro facinore in Petrum Epum commisso citasset. Vladislai tñ Polo-
niae Regis frequentibus intercessionibus deuictum dum non extaret
contumeliatus et eiectus culpam omnem contumeliatore et eiectore facile
relaxauit. Hic ad petitionem Clementis de Moskorow Regni Poloniae
Vicecancellarij praebendam in Cameniec castro duas decimas mensu-
sua in Gradowka et Wyskowka in districtu Biceensi donauit. Item
ad petitionem Marzine de Conin tunc Capitanei Leopoldien de domo
Raua ecclesiam Parochialem in Witowska wola sub titulo S. Crucis
fundauit atque decimas manipulares in eadem Witowska wola Po-
bog et Rutki de mensa Epatis donauit. Item ad petitionem Micha-
elis de Chmielow ueluis Cracouien de domo Pulkosa militis de-
cimam manipularem mensu Epatis in villa Kijers ecclesiae tunc in
Popkowice tunc fundatae donat. Hic ad petitionem Hedwigis
Poloniae Reginae decimam optimam manipularem in villa Srenien-
ska wola ecclesiae Parochiali in Sianno de consensu Capituli dona-
tione perpetua contulit et inscripsit. Item praebendam S. Trinitatis
in Lublinen Castro ad petitionem Vladislai secundi Poloniae
Regis decimas manipulares in villis Suidnik maiori item Suidnik
minori item Krampietz Ratsiborowice et Bistrzicza etiam porpe-
tua inscriptione donauit.

Petro Wysz

Petro Wyssch in eccliam Posnaniensem per vim et iniuriam translato
Succedit in Eccliam Cracouicam anno dñi 1412 Albertus Iastrebambicus
Episcopus Posnaniensis ex patre Derslao et matre Christina quæ nobilis
de domo Iastrebambicorum ex provincia Sandomiriensi de villa Lubniza
per Joannem xxiii promotus. Hic ex ecclia parochiali in Banfowa
quam in Pontificatu Posnaniensi existens cum lignea per ante fuisset
latericeam construxerat, et pluribus ornatibus, calicibus, et candelis
is dotauerat, regularem creauit et constituit et fratribus B. Pauli
primi heremitæ eam assignauit. Hic anno dñi 1416 præbendam
in Lithuanijs creans, decimis manipularibus Episcopis in Bidtowa
et in Cutofow et oglandow fundauit, et altare in ecclia paro-
chiali in Banfowa pro eodem tempore et decimis manipularibus
mensis Episcopis in utraque Siuichow tam præbendam quam altare
dotat, dans in recompensam tantæ alienationis Capitulo domum
muratam in Cracouia. ecclie S. Regdii confrontatam per nepotes suos
quam apud Stanislaum Gelitko de Lukowa militem pro centum
marcis comparauerat emptam. Ecclie Cracouicæ unum missale
pro memoriali reliquit. Tum autem eccliam Cracouicam una cum Can-
cellaria annis xii rexisset, in Eccliam Gnesnensem post mortem Nicolai
Trambel anno dñi 1433 per Martinum Papam quintum Vladi-
slao Poloniarum Rege instante translatus est. Regente eo eccliam
Cracouicam turris ex petra quadra pro gubernandis tenendisq;
campanis suis et Capitulo Cracouicæ imponendis engi cepta et in
altum usq; producta est. Hic oppidum Iastrebambie in clauis Ist-
zen engit et locat, et ecclias Parochiales in Wisokne in terra
Lublinei et in Corythnica in terra Sandomiriensi ad petitiones
hectum locor, Peditor, adiundis decimis mensis suis fundat et
engit. Ad instantem enim petitionem Floriani militis de Korin-
thnica Castellani Wislicien nobilis de domo Kslijarugi Episcopus Alber-
tus Iastrebambicus Episcopus anno dñi 1413 fundat et decimam mani-
pularum mensis Episcopis in villa Korinthnica ad petitionem eiusdem

Floriani inscribit et donat. Sedit in Ecclesia Gnesnen annis xliii et anno
dñi 1433 die solis xiii mensis Septemb. in villa Archiepali Monicho-
uice mortuus est. Et in ecclesia Gnesnen sepultus sub vna arca pulchri
operis requiescit. Hic castra duo vnum in terra Sandomiriensi Richwianu
aliud in terra Lancicien Borzislauicse pro nepotibus suis cõmens, late-
rum muro edificauit et Præbendam in Borzislauicse de bonis mensal
Archiepatis dotatam erexit. Hic in Pontificatu Crauiensi consensens
altari Sanctæ Agnetis in ecclesia Crauiensi decimam optimam mensal
sua Epatus in Gwismanouicse villa regia de regni quatuor lanceis
Comethonalibus donauit recipiens ab eodem altari tres areas li-
gneas in platea canonicorum sitas, et sorti Capitularium illas
ascribens. in quibus tres domus Capitulares vna per M. Paulum
Wladimiri. Altera per Adam de Bandkow Secretor. Doctores ter-
tia per Thomam de Dyako Canonicos Crauiensi murata sunt
Item decimam manipularem mensal Epatus in villa Wisokit,
ecclesia Parochiali in oppido Wisokit per Joannem Bactini Ve-
xiliferum Sandomiriensi fundata, ad petitionem eiusdem Joannis
militis donat.

Sbrigneus de Oleschnica Præp. S. Floriani extra muros et Ca-
nonicus Crauiensi, prothonotarius Aplicus quæ nobis de domo
Sambro ex Patre Joanne alias Jaskone Iudice Crauiensi
et matre Sobrochna de Rosnow Alberto Iaprsambicis in
Gnesnam translato, in sedem Crauiensi pluribus alijs gran-
dibus viris neglectis xxxiii agens annum, in eiusdem nume-
ri inter Crauiensi Pontifices ex ordine locum successit.

Cui per.

Cui cum per Martinum Papam quintum anno dñi 1473 die domi-
nica mensis Julij de ecclia Cracouien prouisum fuisset sabbatho
quatuor t^orum S. Lucie anni eiusdem in Præbiterum, et die domi-
nio sequenti in Epum in ecclia Cracouien per Joannem Rzescho-
wski Archiepum Leopoliensem consecratus, primam missam in natali
sancto peregit. Hic hereticos heresi Bohemica infectos non
solum ecclieo rerum etiam materiali gladio sæpe persecutus
est. et ubiqz illos capiens et corripiens et eliminans, non solum
diocesi sua, sed etiam uniuersum Polonia regnum ab illoz infectio-
ne et contagione purum seruat. Ad procurandum fidei et
reipublice negotia, aut eccliarum pupilloz, uiduarum, aut quorum-
cunqz calamitosoz causas, nunquam faciem regis, cuius fauore immenso
in Pontificem creuerat expauit. Sed in Pontificem promotus ea
audacia seruore zelo et constantia causas fidei eccliarum et
verip., et indigentium promouebat. ut tam regi quam uniuersis
esset in admirationem et stuporem Chelmen Epus Joanne con-
fessore regio scindere Epatum suum Cracouien et sedem suam
in Lublin ponere per intercessionem Vladislai regis, cuius ani-
mum pro intentione sua inclinauerat, molienti, velut ad primam
aciem occurrens inceptum suum mox irritum relinquere, et regem
a suffragiis desistere coegit. Omnium fere Epoz et Abbatum Ca-
pituloz, et alioz eccliaroz virorum, Vladislai Rex villas oppi-
da et prædia inter nobiles terrarum Curauia et Dobruin per
Cruciferos de Prussia, dum obsidionem Caseri Luczko ageret,
ignis voraginem in bonis eoz damnificatos, anno dñi 1480
primo partiens, a Cracouien Epate manum continuit, sciens
Epum nullatenus suam aut suoz irruentiam tolleraturum. Com-
perta fama eius Martinus Papa quindecim ipsum literis suis
quoz exemplar ecclia Cracouien retinet extollit et commen-
dat. Eugenius vero quartus Martini immediatus successor, ipsum
in Cardinalem S. Romana ecclia tituli S. Prisci creat. Porum
cum dignitatem q̄ratam ultro sibi delatam, ne scismatici, quoz
tunc in ecclia sui exortum erat aliquid augmenti q̄faret.

à Felici quinto contendente de Papatu etiam in Cardinalem promo-
uetur. Cumq; nec à Felice nec Eugenio acceptare capellum sibi
transmissum consensisset. succedens his Nicolag quintus Papa. huius
integritate delectatus schismate sedato capellum sibi per Io-
annem Dlugosch Canonium Cracouien transmissit. qui illum prima die
octobris. quo extitit usq; ad mortem vii non desistit. In magnam aut
Vincentijs Roth primum deinde eo morte subtrahito Vladislag oporo-
wski Archiepi Gnesnen. qui sibi illum huiusmodi honore viderant molestiam
uersi et prouocati, Casimirum Regem ut omni interpositione Reudis
et conatu, apud sedem Aplicam, missionem Capelli impediret accen-
dunt. Sed mira vii vii patientiaq; singula impedimenta confregit
et Capellum missum, ne quidquam tum impediante tum aduersante rege susce-
pit. cuius susceptionem Vladislag Hungaris et Polonia Rex vehementer
ante casum conflictus sui à Turcis Anno dñi 1444 sollicitauerat ad-
iuuerat. Magnitudo meritorum eius ex vno deprehendi potest quod is à
tribus Summis Pontificibus Cardinalis declaratus est, quod nemini
prius reor accidisse. Emit hic ducatum Schemerensem à Duce
Jesnen Venceslao pro sex marcarum latorum grossorum millibus et
illum Episcopum Cracouien perpetuo adiecit. Decimas in terra Lubli-
nen consisten dissimulatione suorum predecessorum per Plebanos et nona-
steria occupatas pro maiori parte restituit. Opera magna Veneratio-
nis S. Joannis Baptista, Laurentij, Petri, Pauli, Vitalis, Mauri-
tij, Christophori, Catherinae, et aliorum Sanctorum in simulachris
argento auroq; fulgentibus condita Cracouien ecclesia perpetuo
applicari obtinuit. Sublata in Piotrawin lignea ecclesia quod
indignum sibi videbat loco prodigij per S. Stanislaum in resusci-
tatione Petri ostensi nobilitate eam consistere et in Biskupide
ubi nouam sub titulo S. eiusdem erexit. et decimis Episcopibus
et pulchris clenodijs dotauit, translata nouam de coetis
lateribus consumat. Collegiatam ecclesiam in noua Sandecz ex
decimis et prouentibus duarum ecclesiarum Parochialium nouae San-
decz et Podgrodzie sui Iuris fundat, et quatuor Prebenda-

tos, quatuor Canonicos totidemq; Vicarios in ea constituit. Domum
veteris Prætorij coemens, et noua edificatione reficiens Vicarijs
Sandecen, pro eor; stabilimento assignat. Calicem aureum ecclie
Craouiens in signum dotalis muneris condito Statuto ut quilibet
successor, ad similem dotem ecclie Craouiens pro sua receptione
soluere esset obnoxig. Item mitram nblm Pontificalem, auro emuni-
ty, gemmis, et lapidib; superbam. Item ornatam cappam et duas sal-
maticas de nigro axamento auro intexto. Item ampulas insignes
Craouiens ecclie largit. Ad supplendum defectum predicatoris
in ecclia Craouiens ad tempora sua tolleratum decimas manis
pulares Epates in villis Obrabowicze et Wranczslawska Was-
la conferens et altare S. Ioannis Baptista collationis ordinariæ
incorporans officium Predicatoris instituit. Quo maior in ecclia Cra-
ouiens Platoy et Canonico; fieret residentia et onera ecclie
Craouiens administrari cera et vino decentig explerent; decimas in
oppido Szreniawam Kossicze et villis Procozicze Sandosicze
Wloskowicze et Wolwanowicze Capitulo Craouiens donat. Mona-
sterio pulchri operis et ecclia in Prandziczow et Wierzebicow
fabricatis ex muro monasterium fratrum Heremitar; B. Pauli Cri-
mi Heremita instituit et illud decimis mensa Epatis in Gisanowice,
weloz Koporyna Kowale et Paszorska adiunctis duab; in Prandzi-
czow et Wierzebicow, ecclis Parochialib; dotauit. Demolita vete-
ri in Bodzanin ecclia noua de coctis laterib;, a primis fundamen-
tis incipiens consumauit. et in illum Collegium Kielcen ecclia
de loco sterili in fecundum magisq; populosum transferendum de-
creuit. Hospitale in Isza cum donatione decimis pro recollectione
miserabilium personar; fundauit. Curiam Epatem Craouiens facti-
dam seorsamq; reperiens edificatis ex muro domib; palatysq; in-
signibus circumdatis in girum muro splendidam effecit, in ceteris
quoq; curiis Epatis domos in tugior; modum minusas reperiens
nouas nblm opere construxit. Fros famosas piscinas minorib; non
computatis in Ladtow ubi in locum aridum montib; tamen in
aggerum modum naturali ordinatione septem, flumios Glinik

et Bracunia in propriis antiquisq; aliis discretos per spatium
duorum milliarium nouo aluco perduxit. In Curon super flumine
Camiona, et in Biskupice supra fluum gelosum in quo loco
recuperatis antiquis limitibus iam diuturnitate longa occupatis
oppidum fundat, ubi alias vicini vix miserabile villagium con-
sistere patiebant. Viciniam quoq; villam pro ecclia Cracouien' con-
mit, dictam Strosa. Clericorum qui Studiis propter tenuitatem dare
operam non possunt compassu defectui, in Ciuitate Cracouien' a
fundamentis in loco Hierusalem magnificum colto latere magno
sumptu construxit Collegium, et pro sustentatione personarum illud
inhabitantium centum marcas annui censu eidem Collegio comit.
Illiq; loco et Collegio grandem numerum librorum in singulis fa-
cultatibus legauit. Certum altarium in ecclia Cracouien' conspici
numerum titulis extinctis vicariorum Cracouien' sorti in corpo-
rat qts ex illo vicariorum continui confessores resideant, nec
ad aliud vacent, nisi vt Cracouien' diocesis hines ad sedem
Cracouien' remissos in sedibus ad id preparatis locati in con-
fessionibus expediant. Duabus Campanis insignibus eccliam
Cracouien' ornat Urbano et Cardinali. Et licet Urbana ex
Hieropolonice traducta sit, dedit tñ ipse Stigney Cardina-
lis ecclia in Hieropolonice eiusdem quantitatis Campa-
nam de nouo fusam in recompensam. Statuta Reformationem
diocesis Cracouien' concernentia condidit mandando vt
suorum antecessorum vtilia vbiq; obseruentur Statuta, et in quibus-
libet quatuor temporibus a Presbiteris curatis legantur. Vt
decima quascunq; vaga de manibus non recipiantur laicorum.
Mortuorum gradus in aduentu dñi, viuorum vero in vigiliis
Fastiuitatum Chri et Virginis Marie, et vigiliis Aposto-
lorum, ac quatuor temporibus per eos qui in quadragesima illos
explere noluerint teneantur. Vt oēs ecclie inferiores se
ecclia maiori in honore Canonice conforment. Vt reueren-
tia circa Sacramentum Confessionis per sacerdotes ob-
seruetur. Et detentores decimarum nullatenus nisi satisfactio-

ne impensa absoluant. Ut Sacerdotes et Clerici honestam
tonsuram deferant. Ut ecclia et vniuersa diocesis Craouiē
feria secundā de S. Alberto de S. Venceslao tertia. De san-
cto Floriano quarta. De S. Stanislao quinta, officia agant
si ipsi dies vacantes fuerint et in illis aliud festum duplex
trium vel nouem lectionum non occurrat. Vt gratiales Presbi-
teri, in oppidis, ciuitatibz aut villis nullatenz sine licentia
ordinarii, aut sui vicarij sustineant. Domum lapideam ver-
sus S. Martinum postico porrectam Capitulo Craouiē do-
nat reueruata duarū marcarū pensione per inhabitantem eam
in die sui obitū Craouiē Capitulo pro explendo ~~anniuersario~~
soluendarum. Vir faciei egregia et excellentis qualem raro quis
sortitus est. Caput et oculos grandes nasum proportionis debita
et linearis, sed corpus crassum habens civilis et humanissimz
in conuersatione, ad oem aduersitatis impetum scutum ratio-
nis et patientia indolenter opponens. Qui cum Longam sexa-
ginta vltē et sex vltē, et triginta duorū ordinationis sud an-
norū impleuisset etatem. inardescēte grauitē febre ad extre-
ma deductus est. Anno em̄ dñi 1453 cum iuxta morem in omni
fere vita sua obseruatum dies quadragesima circa eccliam San-
dominien̄ cuius nocturnis diurnisq; officijs semper presens ades-
rat, exegisset, die dominico palmarū cum offitū solenniter in pal-
marū benedictione explet, apex illi ē capite casq; euulsiq; propin-
quam mortem indicatq; est portendere. In crastino em̄ vltē feria
secunda affini suo Joanni de Koniepole Regni Polonia Cancel-
lario missa defunctorū sub voce sonora decantata, ex ecclia
rediens, domum in grabatum decidit et die subsequenti, vltē
feria tertia, quā fuit prima dies Aprileis horis canonicis in
media nocte expeditis, missa etiam flexis genibus audita, hora
15 diei singularissimum illum et cuiuslibet humana potentia

contra fidem iustitiam, aut ecclia libertatem se extollentem spiritum contemptorem Christo deuotissime tradidit, et in morem suauissimi soporis obdormiuit. Qui dum in ipsa ecclia regimine duobus et triginta annis militasset, ad eternam felicitatis suscipiendum brauium, processit euocatus. ciuilis et benignus homo, in hospites officiosissimus moribus generosis rara gratia in singulos redolentibus. Corpore eius Cracouiam adductum ab omnibus processionibus eccliarum, et uniuerso populo Cracouien debito honore et fletibus susceptum, et in Cracouien eccliam perductum 8 die April. sepultura in choro ecclia maioris sub una arca pulcherrimo opere fabricata mandatum est, et altera die 19 Aprilis primum in S. Francisci, deinde in S. Mariae et benedicta Trinitatis, et in maiori Cathedrati, exequi solennes illi peracta et omnia iustissima lege soluta. milleq; floreni Hungariciles in hmoi funeralia et in elemosinarum pro monasteriis largitiones quos uiuens ante plura aeta in euentum mortis sua in Thesauraria ecclie Cracouien asseruandos, et pro offertoriis monasteriis, et egenis distribuendos ordinauerat expensi. Cecidit corona capitis nri. Poloniae decq; ecclie pugil, consilii maturitas, rerum publicarum disciplina et scientia, et integerrima nris temporibus corrigendis rescindendisq; uitiis, et tortuosis moribus aris, et inconcussa fidelitatis rarum ex illustre exemplum. Talisq; etiam uir Pontifex, Patronus, defensor, pater patria est ablatq; Regno Polonico, qualem ut auguror saecula nulla restituent. Quamuis aut tot florisset uirtutibus lasciuam tamen in suos demonstrabat, quibus plures hereditates et possessiones germano ualente fratri Joanni Glowacz Palatino Sandominien et filiis suis, et non aliis, pro uiginti millibus marcarum coemit ditaturus illos et exaltaturus. Fecit etiam plures alienationes enormes ab ecclia in amplitudinem et exaltationem domus suae Capitularibus con-

sentientibus. nam ad fundandum monasterium in Prandzicow pro
fratribus B. Pauli primi Heremita decimas manipulares in Welos
Crisanowiense Copornia Basseborka et Cowale de centum marcis.
Item decimas manipulares pro ecclia in Sienno de centum marcis
in villis Chroslina, Rzeczniow et in Rzeczpiowek. Item pro ecclia
in Olesnica decimas in villis Strocokow, Podlesie, pro mansionariis
horas S. Mariae cantantibus de triginta marcis alienavit. Disposu-
erat et plura alia alienare si nonnulli viri timorati ex Capitu-
laribus restitissent. Castrum etiam nōte in Prandzicow pro
fratre et nepotibus quadro lapide albo sumptuose edificavit.
pro cuius fabrica ex pecuniis ecclie creditus est xx millia mar-
carum et amplius expendisse sanctis salubriusq; aucturus, si tan-
tam summam aris in pietatis opera conuertisset, arcem eternam
in celestibus habiturus. Huic etiam sumptibus post facta in
duabus arcibus Capitularibus exequutor suus Ioannes Guegosh se-
nior Canonice Cracouie nōte fabricavit cocto latere in sini-
stra manu seu domum pro perpetuo anniuersario prefati Cardi-
nalis in platea Canonicali per Capitulum Cracouie in prima
die octob. quo Cardinalatus suscepit insignia agendo, de qua in-
habitor ad soluendum Capitulo duas marcas vsuales rāne
fundi annis singulis in prima die octob. sub pena excommu-
nicationis obligat. Hunc Alexander Vitthaudus dux Lithua-
nie, nec donis offerendo sibi uniuersum sui Ducatus ararium nec
nimis directionem ab Epato, et postremo mortem minitendo ad con-
sentiendum in suam coronationem, et Lithuanici ducatus in
regni creationem pellicere potuit. ea prudentia siue diuinitu-
ne predictus ut non solum ea quae uisus se acciderunt futura
predixit, sed etiam quae non usu ueniunt cecinit et rates. In
parentibus cognatis nepotibusq; parum fortunatus, ob id nisi fallor
plurimas pernitiosas aduersitates et vituperia ab illis in uita
et post mortem ab eis perpessus, ne syon ipse et successores sui
uniuersiq; Pontifices, in montibus aeternis, et lucrandis pascen-

disq; animab; potius quam in sanguinibus edificarent. In quorum
charitatem cum esset ardens et proclivis in tantam iniquitatem
furor eor; effervuit. ut eo adhuc vivente frater su; patruelis
secun; carnem Joannes Cziganowskj Caserum ecclia; Isbza
furtive et clandestine intercepti, et probis variis Cardinalem affe-
cit, virginemq; Hedwigim Kxansta, nepoti Cardinalis Sbgneo, dotem
em amplam secumitura erat, desponsatam, intercepti, et probis
variis Cardinalem affecerit. Germano quoq; su; nepos Joannes
Solecki filij Joannis Glowacz Palatini Sandomirien; tyranni dem
belluam in plures mortales exercens, morte non vulgari, sed
horribili perierit. Turam em; cervicem assumens vidit contra se
die media personam cum acinace nuda venientem, a quo ea
voce emisa. Jam medius scindor, percussus, fulgurationem gladii
astantibus tantummodo videntib; expiravit. inuaticus et in-
fessus III die cum dolore expiravit.

Vicesima quinta die Maii quae in diem S. Anicij Pentheostes et
B. Urbani cadebat pro electione futuri Craouien; Pontificis in-
stituta adueniente per Prelatos et Canonicos Craouien; et in-
primis per Jacobum de Sienna Optum et administratorem sede
vacant; ecclia; Craouien; sacro procuratos ad unum ois; iatio. Magr
Thomas de Strampino S. Theologiae et iuris Canonici Doctor Canonic; Cra-
ouien; et regni Poloniae Vicecancellari; per viam inspiratis concorditer
electo; pro quo eligendo et si Casimiro Poloniae Rex intercessisset tenuis
em; ad regiam intercessionem sed ois; ad personam Magri Thomae et virtu-
tes suas habebat; per eligentes respectus. Electionem ipsam duo

prodigia rari euentus extemplo secuta sunt eodem siquidem die electionis Campana optima, a Cardinali et Epō Sbrigneo ad vespervas sonaret, de sede sua euulsa fractis auribus in assere admodum paruo confedit, altero vero electionis die ignis in platea Castreni ex domo Thoma Torificis erumpens aliquot plateas. et oēs domos Canonicoꝝ Cracouienſium, preter duas tantummodo domos, vnam m̄gri Nicolai Spiczmeri Cantoris, alteram Joannis Glogosch Canonici Cracouienſis agre defensas, ab hora vespertina in occasum consumpsit. Imba res iudicata sunt a sapientibus perniciem futuram ecclēia Cracouienſi et eiꝝ perſonis portendere, et perſecutionis flammam qua obeunte Cofato Thoma Szvampinski plevisq; Prelatis et Canoniciſ Cracouienſi illata est secuturam. Electi Cracouienſi Thoma electio per Caxitum Papam ſecun confirmata, et ipſe xxv Januarij tunc in Anicam ſeptuageſimel cadente in ecclēia Parochiali y Bodzanczin, ab Andrea Poſnarienſi Epō conſecrationis munus accepit. Magnꝝ et ipſe pugil libertatis ecclēicę, vir prudentiſ ſingulariſ et doctrina, graciliſ, molliſ, et candidiſ corpore, complexioniſ ſanguineę. Honeſtaſ pro tpe, amans, facetię, in pauperes et expenſas profuſus. Omnes illecebras abhorrens. Copioſus in Caſarę memorię et ingenium facile ſortitus grauitatiſ et pudicitiaſ amator. Hic grē nobiſ de domo et familia Pruffon ex Patre Grandota, et matre Dorothea, ex vico Szvampino prope Coſcian ortum duxit. Qui cum en ecclēia Cracouienſi annis quinq; ſediſet, cedere Pontificatuſ in perſonam Jacobi de Sierno Prępti Cracouienſi multipliciter laborabat. infelicem aſſerens diem in qua et nihil ſub omni vita ſtultiuſ egiſſe quam dum Pontificatum conſenſit ſuſcipere. Verum dum Caſmiruſ Polonia Rex multifarie ab eo et amiſ Jacobi Prępti Cracouienſi ſuadentiſq; omniſiſ

Consiliariis ecclesiis et secularibus rogatus consensum suum in
personam Jacobi de Sienna dare negaret, paucis admodum
consiliariis quibus ea res quaestui erat, regem auerrentibus a
consensu Thomas Episcopus in proposito cedendi perseverant alios
eres ad succedendum sibi de gremio ecclesiae Cracoviensis depose-
bat. Sub hac autem perseverantia, dum apud Caserum suum Episcopus
Isbsa ageret vi mensis Septemb. a Paralisi percussus ad cedens-
dum Episcopi in manibus pii Papae secundi et in personam Gfa-
ti Jacobi de Sienna Praepositi Cracoviensis, nuntios in urbem
misit Paralisi autem in qua aliquanto tempore vitam producere po-
tuit, calculi dolor vehemens accessit. Quapropter geminato
languore oppressus sacramentis omnibus deuotissime procuratis xxii
Septemb. apud Isbsam diem religiosae obiit. anno Domini 1460 anno
vero vitae sua 1221, cuius mundanus homo ultima Septemb. in
Cracoviensis ecclesia prope Sacerdotiam in Saxo marmoreo tumu-
latus est, spiritualis vero sedet ante diem meritis ornatus
laborum. Reliquit Cracoviensis ecclesiae calicem aureum marcas
sex auri appendentem, duas pelues argenteas, duos calices
deauratos. Capulam arcamenti rubei, cum auro et humerali
margaritis intextum. Infulam paruum ex margaritis valens
centum florenos. Quadringentas marcas pro anniuersario.
Item ecclesiam Collegiatam Sandominiensem mille quingentos florenos.
Item ecclesiam Collegiatam Louiciensem Gnesnensem diocesis alios mille
quingentos florenos. Theogicalibus in ecclesiis Cracoviensis
Gnesnensem Posnaniensem Vniuersiensem et Louicensem. Canonicales
cum aliquibus Theogicalibus in uniuersitatem Cracoviensem
distribuit. Altare in ecclesia Cracoviensis duos habens alta-
ristas. et hospitale pro infirmorum Clericorum recolle-
ctore in Stradomia, per executores Testamenti sui et

ex pecuniis

ex pecuniis suis fundata et dotata sunt. Mirabat hic frequenter dum viveret in Pontificatu hinc malitiam teterrimorum peccatorum super quibus ad illum fiebat remissio stupens grauedinem, et cum amicis inter loquendum differens nullam arebat Sacram scripturam a superioribus patribus editam tam nefanda scelera memorasse. Hic vicarius ecclesie Sandeche tenuitatem illorum attendens in villis Zawoda Namorowska et Camionka decimas perpetuo donat. Ad altare S. Antonii in Ecclesia Cracouien datis duabus decimis manipularibus in villis Camiona et Rdzawa pro area in platea Canonicali unica dicti altaris dote, prefatam aream ab acie ex ciuitate in Castrum procedendo in manu dextra tertiam Capto Cracouien donat. Ius patronatus S. Genuasij et Prothasij in ecclesia Cracouien donata eidem altari decima manipulari in villa Zbroza in Joannem Dlugosch Senio, et Joannem Dlugosch uniuorem Canonicos Cracouien ac fratres eorum ac sempem Wreniawa perpetuo transfudit recepta ab eis lapidea domo supra fluminem Rudawa sita secundo ab acie ex Castro descendendo in manu sinistro, et domum ipsam pro domo Iudicij, et pro Tribunali officialibus Cracouien assignando.

Audita morte Thomae Cracouien Episcopi Casimirus Rex quia sibi a Capitularibus fuit significata ad Conceptionis S. Mariae diem pro electione futuri Pontificis per Joannem de Pniow decretorum doctorem Archidiaconum et Administratorem Cracouien et Capitulares instituto duos nuntios suos Albertum de Zichlin Praepitum Calisien et Stanislaum Wislicki transmittit rogans ne alius quam Joannes Gruberinski Eques Madistamien ad Cracouien ecclesiam postularetur Capitulares vero

quamvis ad eligendum Jacobum de Sienna Praeceptum Cracouien
fere singuli affectionati fuissent, regiam tamen requisitionem, et Ponti-
ficatum Joannis Gruszerinski exclusuri, Joannem de Brzesie v-
triusque Juris Doctorem Regni Poloniae Vicecancellarium Archidia-
conum Gnesnen in electione praesentem et consensum regium facile
se obtentum asserentem, quamvis Thomas Episcopus moriturus et
Joannem Gruszerinski postulavi et Joannem de Brzesie eligi
disuasit, viginti tres eligunt Joannem Gruszerinski tres ab-
sentes et tres praesentes postulant. Duobus autem solitis super
ecclesia Cracouien in Dieta Piotrkouien pro festo S. Nicolai contem-
dentibus, Joannes de Brzesie electus dum sibi et suis exilatio
et bonorum occupatio contra altam suam spem per Legem inice-
rent, de iure electionis quod se usque ad mortem tutandum spo-
ponderat, ecclesia Cracouien contentata, electoribus suis inconsultis
et desertis cedit. Verum interim dum haec agerent, Pius Pa-
pa electus Jacobo de Sienna Praecepto Gnesnen et Cracouien filio
Dobeslai Palatini Sandomiriens et Prothonotario Aptivo Sbi-
gnei Cardinalis et Episcopi Cracouien fratri patrueli germano
de Sambno, cui Thomas Episcopus de Episcopa vivens cedendum
dux procuratoresque ad cedendum constituerat regis nuntius
et advocatis ne, quidquam impediens, in die S. Chrisogoni
anticipando Capitularium electionem diebus xv in plenissima
forma prouidit. Qui prima die Junij in castro Grandnicouien
per Gregorium Episcopum Laodiceum et Gnesnen atque Vratislauen
Suffraganeos consecratus, se Cracouien Episcopum gessit, et pri-
mum in castro Brandeisow fratrum suorum, deinde in Mel-
stern residens Capitulares Aptiuus mandatis a quibus a quibus
appelletur, percollebat. Missus autem fuit ad Papam primum
Joannes Lithuinski miles et Mathias de Raciensch Secret-

torum doctor

tor, Doctor Canonicus Vladislauien. Joannis Epi nominationem
expedituri, sed vacui rediere. Interim aut Jacoby Epi Craouiē
et oēs sibi adherentes, vltē Georgius Laodiceh epūs et Suffra-
ganeus. Paulg de Głouina decang Joannes Flugosch senior, Flu-
gosch iunior Demetrius de Sierno. Derlaus de Czisanowice
Canonici Craouiē publico edicto exiliati, et singula bene-
ficia eorū regio mandato occupata. Ipse quoq; Derlaus Ośta-
nowski Canonicus Craouiē et Præp̄ty Wislicien, quoniam spon-
te egredi nolebat ex sede sua publice almatio indutg eductg
est. Nicolag deinde Bogdan. Joannes Bialek vicarij Canonicus
les. Marting Rincza mansionarius accusati quod partes Jacobi Epi
Craouiē sequerent ex mediā professione per Nicolaum Pini-
sek Capitaneum Craouiē extracti et extra portas ciuita-
tis regressu eis inhibito depulsi. Nicolag de Zapoliche Cano-
nicus Craouiē Joannes Logala Scholasticus Searbimirien Bar-
tholomag in Modlibordice, Mathias in Pkanow, Nicolag in
Isesow, Michael in Wierzbicza, Joannes de Brzebnica Pleban,
nonnulliq; alii Plebani per Stanislaum Curoswanski Canoni-
cum Craouiē, Joannis Gruszniski Epi factorem et fra-
tres suos spoliati verberati percusi. Castra ecclēa Isbra
Bodzanczin et omnia bona ecclēa Craouiē præter clauem
Craouiē et Raclouien pro administratore relicta per Gfa-
tam Stanislaum Curoswanski Canonicum Craouiē et Joan-
nem Gruszniski Rege mandante et administratore consentun-
te occupata, et plures ciues sculteti et kmethores, bonorū ecclēa
depactati verberati spoliati multa quoq; insuper alia mala spo-
lia et exilia, in ceteris ecclēis, et Canonicis Craouiē commissa.
Et figura incendiū quo domg Capitulares Craouiē arserant in
singulis adimpleta. Appellatione Capitulari non obstante
nemo virorū timoratorū in Craouiē ecclēa se diuinis audebat

miscere. Integro autē biennio sub tristi et miserabili ecclia Cra-
coviē vexatione et personarū innocentium transacto Jacobo Cra-
coviē Epūs dum Casimiri Poloniae Regis etiam legato Ap̄tico Hieroni-
mo Creteni Archiep̄o qui personaliter aduenerat, nomine Summi
Pontificis Pii secundi sollicite et vulgante non videret len-
tescere iram, calamitatem filiorū suorū quorū assidue multipli-
cabat̄ oppressio, auersurus, de consilio legati Ap̄lici, cedendum in
dieta Piotrkoviē anno dñi 1462 septima mensis Ianuarij
habita obtulit, et procuratores ad cedendum constituit, dum-
modo oēs sumptj imprimis sibi soluant̄, et de bonis Ep̄atū Cra-
coviē pro deducendo statu suo Ep̄ati certa sibi reseruet̄
provisio, et in hunc modum Jacobo Cra-
coviē Epūs pressus et
violentat̄ à brachio seculari duob̄ instigantib̄ competi-
toribus, de Ep̄atū suo Cra-
coviē cedit dum in eo annis duob̄
mensibus vi diebus xiii sedisset

Die Luna sexta mensis Julij anno dñi 1462 Pius Papa secundus
renunciatione Jacobi de Sienno Ep̄i Cra-
coviē admissa Joannem
Gruszeński Vladislavien Ep̄m ad Cra-
coviē transfert eccliam
Joanni vero Lutkonis de Brzezi Regni Poloniae Vicecancell-
ario de Vladislavien providet ecclia hac condicione interpōsi-
ta ut Jacobus de Sienno Ep̄us olim Cra-
coviē clauem San-
decen ad vita sua t̄pa in pensione duorum millium florenorū

obtineat

obtineat, et pro sumptibus in quatuor millibus soluat floz de quo
factores Joannis Gruszcinski Epi Vladislauicn coacti sunt in vrbe
dare bancum, et de pensione annua soluenda et non violanda
præstare nomine Joannis Gruszcinski Epi Vladislauicn corporale
Iuramentum. Spretus et tunc fuit a Jacobo de Sienna Epatus
Plocen, sub eo ex morte Pauli Gureski vacans tempore, qui
illi a Papa et Cardinalibus maxima persuasione offerēbat,
et ipse in vrbe mansiōnem suam figens haurus Papæ, qui illam
arcem et urbem Tiburtum in tenutam contulerat. Chorg Cardina-
libus et toti Curia habebat. Propter tardam autē sacra super
ecclia Cracouicn expeditionem, Joannes Gruszcinski non nisi
xxvii Martij Cracouiam aduenit, honore processionum exceptus.
Et licet Capitulares speciali nuntio ad illum misso rogasset
ne eccliam sine lris ingrederetur, petitione tñ et consilio Ca-
pitularium spreto se de ecclia non habendo lras ingressus,
et gerere se Epum Cracouicn cepit. Qui cum apud illam anno
mensibus quatuor et diebus xi sedisset, Joanne Sprowski Archi-
epo Gnesnen, anno dñi 1404 die Saturni xiv April in Vnicoro
obuente, ad Gnesnen eccliam Capitularibus Gnesnen 3ta die
July pro electione instituta ad petitionem et instantiam Casi-
mini Regis Polonia illum postulantis a Paulo Papa secundo
Roma Veneris xix Octob. sub anno eodem translatus est, oia
prælia et Curias Epatus Cracouicn in Gnesnam transiturę ex-
pelatas successoribus relinquens. Hic ad petitionem et fauo-
rem Casimiri Polonia Regis Capto Cracouicn tres decimas
manipulares in villis Pribislawice Rogow et Stanowiska
donatione perpetua contulit, ea condicione ut Capitulum Ca-
pellam S. Trinitatis a Zophia Polonia Regina in ecclia Craco-
uicn fundatam annis singulis, in vino cera in munda cœe gallarę
prouideat. Vir nobis de domo Rozę, ex præ Joanne vexillifero Sira-
dien, et matre Margareta de Naramice et uico Gwanowice ortę

fuscus et colericus statura iusta vultu gracilis, in vitia cupiditatis et lasciviae proclivus parum de singulis transgressionibus conscientiosus, in promisso parum fidus. ad res mundanas et ad munera et ad fratres et nepotes 2dum carnem totus intentus. Quibus, vivens magnam substantiam terrenam, de quo eo mortuo graviter contendebant et signanter oppidum Cosmini cum plurib; villis coemerat.

Succedit Joanni Grassiniski ad sedem Cracovien Joannes Lutkonis de Brzebi Epus Vladislavien et Regni Poloniae Vicecancellarius a Casimiro Poloniae Rege ad illam laicaliter nominatus. et eodem promovente Rege ad eandem per Paulum Papam 2dum Romae XIX octob. anno dñi 1464 translatus. et qui alias oratione dicta ecclesiae Cracovien, ex morte Thome sciuta, Canonicum ex electione conformi habebat ingressum, tum sola laicali nominac et Papali provisione illam est consecutus. Vir nobis de domo Beliva ex patre Joanne Iudice Calisien ex matre Dorothea virgo, Brzebi ortus, veriusq; juris doctor, faciei longa et in mentem coartata, vita continentis et pudica, in coleram proclivus, in sumptibus et expensis liberalis, oculis tñ non insigniter luscus, promissi parum tenax, humanus et civis usum habens debilem in singulis agendis cunctator, et plurimum ambigens, in eo offertim quod perfidiam Judaicam magdalens Georgij Morsten Zupparii et civis Cracovien consortis, notabiliter in se et filijs suis vulgatam et nonnullos seducentem et scandalisantem rescindere distimulaverit, frequentiq; a viris timoratis, et zelum Dei habentib; admonitus. Cantelosoq; in factis et morib; singula adumbrare gestiens, laudis humanae et vulgariis auris avidus. Statura mediocris avi

alieno adeo obnoxius, ut impensa funeri nisi illam Captum Crauouien' libe-
gorsch seniore Canonio Crauouien' et Sandomiriens' Joanne Glu-
dator. Calicem aureum eccl'ie Crauouien' quentq' morte non reliquit. In
pauperes et egenos benignus Patria Polonica et regni amator. Qui in con-
silio regio Crauouia in cubili pieto residens, propter nimiam indignatione
et coleram qua tunc refellendo sermones Perslai de Lithuani Palatini
Sandomiriens' agitabat, apoplexia percussus et alior' manib' ex regia elatus,
vsu loquendi extunc amisso, solo olei Sacramento cum ad caetera parum
esset idoneus accepto, nullo testamento facto die Veneris xxiiii Mai
anno dñi MCLXXI^o dum obiret dum annos sex menses vi dies xxii in
sede Crauouien' sedisset in eccl'ia Crauouien' choro iuxta funeri eius Ca-
pitularib' soluentibus tumultus. Hic ad petitionem Joannis Pniowski
Secretor' Doctoris Archidiaconi Crauouien' in villa Gfati Archidiaconi
patrimonii Pniow fundat parochialem eccl'iam, et eam decimis manipu-
laribus a mensa sua alienatis dotat vltt in Rzeczica villa eccl'ia de
Trasnik item in opoka.

Pro die assumptionis B. Maria Capitulares Crauouien' pro eligendo futu-
ro Pontifice Crauouiam congregati Joannes de Rzeshoto Regni Polonia
Vice thesaurarium. Scholasticum Sandomiriens' et Canonicum Crauouiensem
quem dudum ante electionis diem Casimiro Polonia Rex in consilio regio
Epum designauerat publice et nominauerat et pro quo assidue sollici-
tando, ut eligeret, intercedebat, per viam compromissi facto in Joannem
Pniowsky Archidiaconum magr'm Joannem de Sambrowka professorem
Theologiae et magistrum. Stanislaum de Cobilino secretor' doctoris
Canonicos Crauouien' compromisso scisma abhorrens elegit. Casimiro Po-
lonia Rege tunc Crauouia pnt'e, qui Romam magis nuntius vltt Ar-

Josepho de Mirvniec decretor, Doctore, et Canonico Plocei. Etiam de-
cano Posnaniensi, et Marcellio de Wrocimowicze milite confirmatio-
nem suam die mercurij XIII Nouemb. a summo Pontifice Sixto quarto
obtinet nullo impediante et deinde die solis XIX Ianuarij in anno sub-
sequenti vlti 1472 in Craouien ecclia sub pntia Casimiri Polo-
niae Regis per Iacobum Vladislauien Epum assistentibus sibi
Paulo Chelmen. et Antonio Naturien Epis consecratus est. Vir
competentis literaturae. aetatem em suam iuuenilem in seculari
militia exegerat. et ex clade qm Vladislaus Ungariae et Poloniae Rex
anno dñi M. cccc. XLIII decima nouemb. a Thurcorum Caesare pertulerat.
Rege et pluribz Ungariae et Poloniae militibus occisis sanus in Po-
loniam reuersus, statum eccliam assumpserat. Nobilis de domo
et familia Pulcosa caput asininum, pro insigni deferens ex patre
Ioanne et matre Anna, ex vico Prsibonska Premislien diocesis
ortum ducens. circa sexagesimum aetatis tunc agens annum sta-
turae parum iusta. complexionis colerica et in bilem prona. fere
alieno propter regiae necessitudines, grandia em officia Regis et
procuraciones saeculares, ita vt nec a suppis abstineret, in se susce-
perat onustus, podagra et passione Iliaca non longe postquam in
Epatum conscendit subtractus, nasi extremitatem habens liuida-
tam, et faciem notis morphae tinctam. Hic anno dñi M. cccc. LXXXIII
Capto Craouien decimas manipulares in Gosebin Bobin Jakub-
kowie in Gebulthow, Quasin, Marsonice, et Philipkowie donat
perpetuo et inscribit amphorem circa eccliam Craouien residen-
tiam Praelatorum et Canonicoz per hmoi donationem affecturus.
Item pro Capella circa Cathedrali eccliam Craouien per Casimi-
rum Poloniae Regem et consortem suam Elisabeth reginam
quadro lapide fabricatam ad petitionem Regis et reginae deci-
mam manipularem in villa Krvidna item pro ecclia Parochiali
in villa Briesanow Capti attentata tenuitate decimam manipula-
rem Wilkounsko inscribit et donat. Strematorium S. Catharinae ante
Bodsanczin in siluis densis sitam plures torrentes quibz irrigatur

habens

habens quod quidam Venceslag Polonus ab aliis heremicolis dudum
inhabitatum et fundatum, ecclia ex muro lapideo fabricata ornaue-
rat, in monasterium mendicantium transfert, et fratribz minoribus de
observantia S. Francisci consignat. Qui canobia lignea quae pro here-
micolis erant illic constructa, ex muro lapideo sumptibus ipsiqz Jo-
annis Epi et propriarum manuum labore illic construxerunt. Stra-
tamqz fecerunt, ex suo heremitorio in S. Crucis Calui montis, quae
inperuia semper fuerat meabilem, publicam vero Stratam ex Bodsan-
czin in Kielce ducentem lapidibus sublatis strauerunt planis
lignis.

Aditio Mathie de micchow
Canonici Cracouensis

Trigesimus octauus Cracouien Epus Ioannes Brzeschowski de
vico Przebischowska in sede Cracouien annis XVI et mensibz
tribus exactis dum nepti sua in Curia Pontificali Cracouia
nuptias institueret, ex nimia sollicitudine ut auunt sequitudine
correptus mortuus est die Luna 28 mensis Februarij. In ecclia
Cracouien prope Sacristiam, in monfculo marmoreo sub parietem
erecto notabili pompa sepultus anno dñi 1488 bissextili. Inter
opera eius nobilissimum extat Sacristia ecclie Cracouien, petra
quadra et planata tectozqz plumbeo ipsius impensis ante mortem
et post extracta et consumata.

Casimiro Rege

Casimiro Rege plures filios habente et minorem natu Fridericum
ad Pontificatum Cracouien promouente Capitulum Cracouien die electionis
futuri Epi designata scilicet dnica conducta Pascha qua fuit xiii mensis
April. Gfatum illuſtrem Principem dnūm Fridericum elegit qui et eſſet
habilior, anteqm postulare, ordines minores de manu Vclis Epi Poſnariē
in ecclia monaſteriali ordinis Gdicator in Piotrkow (erat em Conuentio gnatis
regni) dnica miſericordia, qua fuit xx April. suscepit. Et in crastino in
pntia Parentis eig Regis Casimiri, et dominoy regni, per Organum Pauli de
Gtownia Secani Cracouien cum ceteris Prælatiſ a Capto miſſis, declaratq
eſt electq Cracouien et ad conſentiendum electioni poſtulatq. Tandem
Casimiro Rege promouente genitore eig, per Innocentium Papam & prouiſus
et confirmatq fuit. Maiores aut ordines de licentia Papæ suscepit per
Paulum Epūm Laodiceū et ſuffraganeum Cracouien in Bodzanczin ſubdi-
aconatum ſabbatho ante dnica Iudica qua fuit xxiii Martij. Diacon-
atum in crastino ſcilicet dnica Iudica et erat xxiiii dies Martij. Et
Præbiteratum die luna xxv Martij. Et erat feſtum Annunciationis marie
anno dnī 1493. Et quia ſbigneg Archiepūſ Gnesnen hidropiſi proſſq mor-
tem obierat eodem anno in die Purificationis Virginis Marie. Ideo
Ioanne Alberto Rege Polonia ſuffragante, per Capto Gnesnen Prælatos
et Canonicos Ioannem Goſtupski Præptum Andream Roza. Iacobum
Czyzanowski, et ceteros poſtulatq eſt in Archiepūm in Caſtro Iſſa
die xvi Maij qua fuit ſolemnitas Aſcenſionis Dni per Alexandrum vero
Papam & eodem anno Venenſ. xx mensis ſeptemb. promouentibus
germanis ipſius Sereniſſimis Vngarie et Bohemia ac Ioanne Alberto
Polonia Regeſq Roma pronunciatq eſt Cardinaliſ S. Sergy et Bachi
poſtea tituluſ S. Sergy et Bachi ſupplicante Friderico Gfato commu-
tatq eſt in alium titulum hunc. Fridericus Præbiter Cardinaliſ
S. Lucia in ſeptem ſolis, et exinde feſtum S. Lucia, quod fuit
necum electionum in ecclia Cracouien tranſiit, et ſub duplici ce-
lebrari cepit uſq, in hodiernam diem. Te Deum aut Laudamq in ho-
norem huiſmoſi Cardinalatq, cum focis ignibq et ſolatiſ decan-
tatum eſt Cracouia die Iouis xxiiii Octob. Verum Capellq non niſi
anno dnī 1493 die luna ſolemnitatis Paſcha præſentatq erat.
At miſſam primam eodem Rmō Ulmōq, dnō Fridericus cecinit,

die Mercurij

die Mercurij xxv Decemb. qua fuit Natiuitatis Saluatoris Dñi nri Iesu
anno eiusdem Dñi M CCC Lxxxiii ad quam maxima multitudo nobilium et
ignobilium etiam exterarum prouinciarum ad consequendum et obtinendum Iubileum
conuenerat, et tumultum cum oppressione multorum fecerat. Concesserat sequi-
dem Papa Alexander vi, hmoi prima misationi interessentibus plenariam a culpa
et pena indulgentiam propter quod non ecclia sed in Porticu meridionali ecclie
Cracouien misatio peracta est. Ioanne Alberto Polonia Rege pro voto oia sua
presignante et dirigente. Elisabetha vero genitrice eorum Regina Polonia
inspectante. Hic Illymus Princeps et Rmus Pontifex tabernaculum siue
inclusionarium capiti B. Stanislai patroni nri ex puro auro, cuius valor
et summa ad septem millia et medium millenarium aureorum se extende-
bat, fabricauit et ordinauit, unionibus et gemmis pretiosis adorna-
tum quarum maiorem partem Elisabetha gatrix eorum et Regina Polonia
donauerat, partem uero aliquantulam ut aiunt ex unionibus collegiarum
ipse Cardinalis Fridericus addiderat. Idem dñs Fridericus tutor
et defensor sui cleri impiger fuerat, non senius quinquam
eorum ulla ex parte a nobis laedi aut molestari. qd manifeste apparuit
(paucis e multis referendo) in magnifico Nicolaus Lubelsk Prozd
appellato, quem ob leuem percussione[m] sui clerici in foribus ecclie
Cracouien percusso terribili mente et indignatione puniuit, binas
crepas satis magnas deauratas, quas Cieslag Epus Vladislauen
et Cancellarius Regni Polonia cum eodem fratre suo Nicolaus Prozd
ueniam postulando obtulerat, tollendo trecentos aureos, pro odna rea-
liter et cum effectu exigendo. Simile fecit in quodam nobili Rulki
nuncupato, quem ob unius sacerdotis illusionem et percussione[m] in
Castro Istba in turrim detruferat, et octoginta marcas octae pane
extorserat quoniam filius Regis et fr magnorum Regum erat. Hic
constituit in festum S. Annae quotannis a clero et populo in Ciuitate
Cracouien duntaxat sollempniter festuaret. Hic Illymus Rmus Frideri-
cus Rege Alexandro Germano suo in Lithuaniam pergente Anno Dñi
1502 gubernatoriam Regni Polonia suscepit. Sub qua Tharta-
rum Præcopa quatuor millia irruentes oppida et uillas miserabili-
ter spoliarunt, ignibusq; damnose conflagrarunt et prædam valde
copiosam absq; quauis resistentia abegerunt. Vastarunt terram
Sandomiriensem et fines Rusie, et exuberant. Cpathon Cunow

Lagow

Tagow Rzeschow Jaroslaw Radomino, Bels Pambonia et ius vicinas civitates. In tranando aut Wislam ultra mille homines in vadis Wisla suffocauerunt. Ab eoq; ipse Pfatq; D. Cardinalis tabescere et agrotare cepit. Itaq; 39 Cracouien Pontifex Fridericq; sextq; Casimiri Reges et Elisabeth Regina Polonia filius dum annis 15 sedisset morbo gallico ex humanis raptus est. Nam in autumno morbus gallicus cruciatu et doloribus artq; et iuncturas ei cepit vastare, extra vero exitura et scabies cutem defordare et deturpare, Inualefcenteq; sub haemem agitudine post primos phisecos quos habuit, quatuor vltimos delegit et aduocauit, quibus non obtemperando (prohibita em in suam perniciem cum sodalibq; et consuetudinariis secebat acuta, grossa, piperata, ceruisiam Brantkouien et repletionem non vetabat) post sanationem vtrinq; natura permittebat conquisitam reciditiam quater passq; est, deinde in stam recidiam lassq; circa carnisorium, virtute decerente et deficiente confessa et sacramentis procuratq; in curia Epate Cracouien fato perit. Obligat aut vt Mariang suffraganeus Cracouien fr ordinis dnica Reminiscere predicator quia fuit dies S. Gregorii in nocte sequenti ex repletione grossoz et villanoz nutrimentoz moueret, et tanqm praecursor dnim suum cum curuatura Pastoralis procederet. Fuit hic Mariang vir doctq; grae Slaug ex Pannonia sermonem Italicum Slauonicum Polonicum almanicum et Ungaricum ad plenum callens et recte proferens. flicnc tanqm sigillo dato Fridericq; tanqm magnus Praesul secutq; grae dei, qua fuit martis mensis Martq; xiv alias feria 3ta post dnitiam Reminiscere in nocte sequenti ex humanis raptus. Pontificatum pariter et vitam finitit anno dni 1503 sepultq; die Mercurij quinta mensis Aprilis, qua fuit feria 4ta, post dnitiam Iuditha sub scalis seu gradibq; ante maiz altare chori ecclesie Cracouien supereminente monscolo ipsiq; lapides sedti auricalio effigiato ordinatione Sigismundi Reges Polonia circumpositi. Supereminet et Capello vubey desuper fendes alligatq;. Fuit aut Fridericq; Cardinalis iusta statura et proceras antrosum velut ceteri fratres ipsius procliuis faciei oblonga, plena tñ et colore subfusus vacunntus, et seccum enutritis cum coetaneis conuersationem habens. Fuit 20 annoz praecise quando est in Epatum Cracouien electus. Quando vero mortus est fuit triginta quinq; annorum absq;

quadraginta quinq; diebus qui quadraginta dies et quinq; unum mensem
cum medio videns constituere. Epitaphium quod in morte eius quidam
Pannoniq; edidit est hoc.

Gloria Pontificum rubri lux una galeni
Aeternq; sanctae religionis honor
Rege satq; Legum frater, proneposq; neposq;
Extinctus tumulum hunc En Frederico habet
Illiq; et late regnabat avunculus olim
Et patruis Scythici terruit arma ducis
Parce pius frater lacrimis terrena reliquit
Scilicet vs; sedes nunc tenet aethereas.

Ioannes de Conari in maiore Polonia paternum genq; a Przebislao
duxit, maternum a Margareta, de Brzostow natus anno virginis par-
tus 1447 qñe nobis virtutibq; nobilior de armis Habelank. qui pri-
mum Posnaniae rudimenta quaedam edoctus mox iudicis fundamentis
ad Cracoviam missus est Academiae. Vbi strenuam nauabat vs; opi-
ram. et deinceps quoniam sic resum erat parentibus in dulam Ma-
gnifici dñi Stanislai Schittlovici cui tunc filios suos educandos
Inclitus Rex Casimirus tradiderat se contulit. Qui ubi mo-
res eius integerrimos amantissimos exploratos habuisset. Sacrae
Regiae Mti tanqm seruum de meliore nota eum commendavit.
Cui eum seruisset diutiq; perspecta eius integritate mti's regia
Illrimum Ducem Casimirum filium dñm eius esse voluit. a quo
tam ardentè est adamatq; vt eius manibus decumbens ani-
mam caelesti Patria commendavit. Et quia integer vita seclerisq;
purus Hris lux Casimirus per totum vitam suam tempus extitit
post obitum in beatorum album relatus est. Hinc figurèlo perspicu-
eq; colligi potest quoniam iuxta vetus proverbium, aqualis aequalem
delectat qm non potuisset B. Casimirus dñi Joannis Konarski
amore flagrare adeo nisi mater quaedam amoris similitudo tam
arcte eos sibi inuicem adamantinis vinculis copulasset. Vbi verò
natura debitum B. Casimirus persoluerat, fratri eius germano
Friderico Cardinali in chentelam se addixit a quo in Vledaria

Cracoviensem

Craicouen^{is} protinus, demum in Terinsem creatus et primum Canonicatu
Craicouen^{is}, deinde Praepositura ad S. Michaelem et Craicouen^{is} deco-
ratus est. Postquam vero et hic Deo naturaeque concesserat, aliquandiu
in Administratorem electus, paulo post intercedente et postulante
Regina g^{ra} Elizabetha Polonica Regina a Ser^{mo} Alexandro Rege in
ipsius locum successus est cum nec per somnium quidem id euenturum
cogetasset. Tantum abest ut vel muneribus vel indignis artibus ad eum
dignitatis apicem, euectus videri possit. Certe inelucto Rex Alexander
ubi pressius totum finem mentis oculis fuisse intuitus Episcopatum
Craicouen^{is} ei contulit, tum ob virtutes eius innumeras quibus erat
ornatissimus, tum etiam quia et de patre et de fratribus eumque
patrim^o meritum esse cognouit. Electus est Idibus Junij et festo
nonas Septemb. a Capto Craicouen^{is} et ipsa etiam Academia in
porta et ecclesia S. Nicolai honorifice exceptus, atque in cathedra-
lem ecclesiam perductus est. Pontifex factus de virtutum g^{ra}
ceteris praeminere cepit, ut tales esse fidei suae concredita omni-
cula discerent, qualem papam suam esse cernerent, quando-
quidem ab eo superciliosus, ab eo factus, adeo fuit alienus, ut
vni etiam subseculi viros benignius alloqui et tractare humanis
non fuerit dedignatus. Iustitiam rebus in omnibus administrare sole-
bat neque enim vlla fuit apud ipsum personarum acceptio et id g^{ra}
hones qui eadem munera oblata iudicabant. odit canem peis et
angue. atque ne in quempiam iniquus iudex videretur. quam accur-
atissima diligentia curauit. Comitatus grauitati grauitas comitati por-
mixta fuit. Liberalitate cedebat nemini, nam ex seruis in donatum
reliquit nullum nec doctiorum quemquam munificentia sua immunem esse
patiebatur, cuius rei testes sunt plane Laici Philipus Gandelig, Rudol-
phus Agricola. Leonardus corus et nonnulli alii viri vnde cumque do-
ctissimi, per quos eius adiutos stipendiis, magna ad posteriores litte-
raturae candidatas utilitas peruenit. Nil tam detestabatur quam
auaritiam, ut pote quae identidem ab aureo Christophori ore infecta-
tam esse legerat, hoc namque autore delectabatur vniuerso et in legendo

eo fuit assiduus.

eo fuit assiduus. Jam vero et Gymnasium Crauicium eius munificentia non paucis adiutum est. Neque ecclesia defuit, siquidem anno ab incar- nato Christo 1519 mense maio coemit Cosiegtowy Castrum, oppidum, villas piscinas, lacus, siluas, et oem hereditatem Nobis dno Chrismi Cosiegtowski, et successor eius pro decem millibus florenor, et haec ipsa ecclesia Crauicium dono dedit Clauui ut vocant Dobrowodeu ad Epates prouentus spectanti addidit villam Iganow. emit aliam quoque Ridow cum bonis Epatis Waruynicidoe adiuexit Piscinas sub Sipoiolec, et in aliis locis quam plurimas extruxit. ex quibus aliquot centena florenor quotannis collegi possunt. Isbam arcem denuo instaurauit, cum igne consumpta fuisset. Civitatem in bona parte muro cinxit. Rodzarin Castrum reformauit atque aliud Biskupice e fundamentis erexit in terra Lublinese. In patria sua Conari templum latericium construxit, et redditus plebanatus multo fecit quam antea auctiores. In Kielce Sacrarium edificauit. Tantum non in toto Epatu, et in ipsa et Crauicia curiarum aedificia restaurauit. In perpetua quatuor, in quibus Iobis Historia miris aedificio vel potius artificio expressa est, pulchra admodum et pretiosa. praeterea peluim et guttum ex argento puro iusta magnitudinis ecclesia Cathedralis Crauicium dedit. Neoptimum vero non tam corpora quam animos luculentissimos esse voluit neque enim sufficere arbitratus est quod corporibus prouisum fuerat, nisi et mentes eorum disciplinis honoratissimis et literis vere liberatis inspicui curasset. virtutes et doctrinam tutissimas ratus diuitias, quae nec eripi possunt, nec grauari circumferentem. hunc est quod et illi maximo ei possit fieri solatio et patriae non vulgari ornamento extiterit. Nam vobis dno Joannes Conari gentilis eius, et ex fratre nepos, adeo non fuit in doctis postremus, ut vel primas inter humanioribus studiis addictos obtinisset. Quare et a sermo Rege Sigismundo vix e multis dignus iudicatus est. qui militiam Poloniae Regiam Boram ex Neapoli adducere. Sed hic primum vita funditus e quam patrum eius. Quis ergo Joannes Conarius. Haec etiam multis argumentis quam liberalis fuerit demonstratum est. Nunc et Christo fuerit toto pectore dedito et s. eius deuotissimus vel ex his rebus liquet. Epimvero et ipse orabat frequentissime, diem praetermisit nullum quo missam non audiret. diebus festis etiam si e pedibus laboraret in templum tamen se duci iussit. Jam urbi magna aderat et lebritas tamen in uno pede stans propter dolorem. altero, sacrificium

tñ ipse peregit. Et quia quæ Cracouia fuerunt ouicula, eas non omnes
ad ouile suum pertinere uiderat, erant em̄ Iudæi complures erant Thar-
tari, erant Turci, erant Lutheni et schismatici alii. Doctores duos, alte-
rum Theologia sacra sacrorum Canonum, alterum instituit, quos peniten-
tians vocant, qui si casu aliqui inuiderint, ab Ep̄s dumtaxat remitti
soluti plenariam potestatem absoluedi haberent, quibus et annuum cen-
sum perpetuum ordinauit, datis nonnullis decimis manipularibus Capto
suo quod ad soluendum illis eundem censum obligauit.
Donauit eccl̄ie suæ Cracouien̄ seu eig Capto decimas ad mensam suam
Ep̄atem spectantes, in ueraz Morauiani et Jakubowice, et in Chroscen,
intuitu et occasione Sexm̄ Regis Polonia Sigismundi et germani
eig Illm̄i et Rm̄i S̄ni Frederici Cardinalis et Ep̄i Cracouien̄ et
simul ac propter multiplicationem sacerdotum rem diuinam faciē-
tium, ad comparandum uinum pro capellanis et altaribz per illos fun-
datis ad augendumq; cultum diuinum et sacrificia offerentium.
Anno quoq; redempta salutis nr̄e 1510 offm̄ Conceptionis B. Mariae
Virginis cum octauis Leonardi de Rogarellis in tota Diocesi Crac-
ouien̄ celebrari præcepit propter indulgentias eidem off̄o à Sixto
Papa 4to concessas. Post bellum Valachicum primum admisit anno
1510, postea redum decretum Synodi instituit festum S. Francisci Con-
fessoris 4to Nonas octob. eadem et festum S. Annae celebrari iussit.
Ceterum et consilio pollebat plurimum, ut erat homo non parua
ingenii acrimonia, et prudentia quadam singulari præditus, quæ
vel tum demum apparuit cum iam in extrema senectate constitutus.
ut qui unum et uiginti annos Pontificatum gesserat, uidentis semper
augeri hereses et uiras quasdam turbas in christiana rep. excitari
considerans q̄terea, ubi in se se descenderat iam senectutem suam
decrepitam perferendis tantis laboribus minime esse idoneam sponte
non coactq; Præsulatu cessit non cognatorum aut affinium cupiam quos
habuit hoc honore non indignos sed ei uirò quo dignior hoc digni-
tatis fastigio fuit nullq;. In quo cum summa morum integritate,
summa coniuncta est eruditio nimirum clarissimo Præsuli Posna-
nien̄ et Regni Poloniae Vicecancellario, año Petro Thomitico

omnibz oim̄

omnibus omnium calculis et suffragiis, per omnes virtutum numeros laudatissimo. Ex quibus facile perpendet cordatus lector quod fuerit ambitionis expertus, quid quod magnopere ambicant alii, quod unum nervus assequi conantibus omnibus, id recusavit. et humeris suis onus deposuit. Sed extat hac de re oppido quam elegans et diserta oratio humanissimum iuxta et doctissimi antistitis Præmislæni dñi Andree Craty. Super sedendum itaq; de ipso negotio et de patientia eius incredibilem paucis dicendum est. Leuera quamuis magno pedis dolore cruciaretur, tñ adeo tulerit patienter et ingentem eius tolerantiam admirarentur omnes. Sed neq; mirum usq; adeo quandoquidem ex origenis in Iobum commentariis quos nocturna versabat manu diuina, qualiter aduersitates ferendæ essent didicerat, ex quibus et in prandis plerumque præcedenti nocte legerat recitare solebat. Cum autem crucifragium passus esset VII nonas Martij et à ministris suis neq; em fieri aliter potuit Caesq; frequentissime, non in conuitia erumpebat, sed aut diuinum implorabat auxilium aut ut mitius secum ageretur petire subinde Deum precatur, non ut morbum corporis tolleretur. Sed ut illa quæ corpori adempta essent in mentis sanitate parua fierent. Accessit tandem ad crucifragium febris accesserunt et alii morbi quoscumque in crudescere vidisset, eo die quo mortuus erat sacri olei vnditionem ipsemet desiderauit. alia em sacramenta non ita pridem acceperat. Tandem Anno à Chrì Natiuitate 1425. ætatis suæ 78 3to nonas april. hora prima in mang calestis Præs nobilissimus antistes spiritum suum commendauit. Sedit annis 21, mensibus septem diebus decem et in ecclesia maiori Cracouien in sacello Corporis Chrì Paulo ante à se ornato in sepulchro suo nouo sepultus.

Petrus à Tomice ex ea familia quæ cum bda gerit insigni parente nato nobli Nicolao à Tomice Vexillifero Posnaniensi. Matre anna à Schamotuli. ex familia cuius insigni Natzeß appellant cum esset admodum puer patre orbatus, tutorem nactus Andream à Schamotuli Palatinum Posnaniensem auunculum suum. Gæsnam per eum missus, ibi rudimenta didicit litterarum. Qui cum legatus in Germaniam proficisceretur, puero ad se accepto Lyppam eum perduxit, ubi quadræniuum commoratur atq; doctrinis quibus illa ætas impertiri debebat ita eruditus, ut ad grauidra pueri

diā satis iam apte videret, Cracoviam se contulit philosophicæ
curis studio fuit inflammatus operam daturus in qua tantum bre-
vi ipis curriculo profecit ut utiq; his ornamentis quæ in eos conferti
consecuerunt: qui non paritendas in philosophia habent progressio-
nes adolescens etiamnum honestaret. Neq; aequalion suorum quisq;
disputandi subtilitate cum eo esset conferendus. Sed cum eum ad philo-
sophos et meliores inclinasse auliculos videret: quoniam ad maiora na-
tū adolescentem intelligebat eum ab institutis deterruit atq; horta-
to est, ut ea studia potius amplecteretur quibus ad magnam fortunam
cultum ingenia excitant iurisscientiam coleret: eam eloquentiæ
studiis condideret. Itaq; eo auctore et consuasore Bononiam profectus
Philippo Berialdo et Antonio Burgo Hispano Iuriconsulto & cepto-
ribus usus, et dicendi laude permultum processit, et in utroq; iu-
re tantum profecit ut consentientibus eum suffragiis Iuricons-
ultorum insignibus ornaret. Romam deinde profectus, ut quarum
rerum artem combiberat earum rerum usum perciperet: cum
esset ibi biennium commoratus, a Frederico Cardinali ascitus e-
t Cancellarij munere fungeret. cuius opera Cracovien' Archidiacono-
natum est consecutus. 3to post anno qm se illi addixerat moris
Cardinalis. Poteratq; rerum tunc Alexander Rex: ei se certo quo-
dam consilio suo addicere noluit sed unum atq; alterum annum
apud Joannem Lubranski Posnaniē Epūm commoratus servulatusq;
accepit Regem Alexandrum vita finitum, ad fratrem eius na-
tu minimum Sigismundum Glogovien' tum Ducem Regni guber-
nacula esse delata, quoniam exigens semper fuit apud omnes virtu-
tum eius fama, euestigio in fidem eius et clientelam se addixit. Quo
primum ad Pomeraniam Duces: mox in Walachiam: deinde Cracovia-
niam ad Silesiam Duces qui eo conveniant: iter aut in Ungariam
Legatus missus: cum aliis antea opimis et honoratis sacerdotibus
auditus esset: quo tpe dū legationeungebat absens Promissio-
en Epūs est renunciatus. Mox regni Cancellarij designatus:
magna summa cum laude gessit: fidemq; suam sedulitatem, indu-
striam et solertiam regi suo usq; eo probavit. ut nemo apud e-
um plus grā et aucte valeret. Itaq; cum Joannes Lubranski Po-
snaniē Epūs extremam vitam suam diem morte confecisse diceret

Statim ut

statim ut allatus est ei rei nuntius fecit metas Regia contra morem suum
et consuetudinem cunctator em in hmoi rebz ee solebat, ut eum in demor:
tuo locum ee cunctatione semota, Posnaniem Epum illico nominaret. Cumq;
Joannes a Conari Epus Crauouien, homo et etate et valetudine affe:
da, eum sibi viuis successoris delegisset ac voluntarij Epatu in suo
cedere deliberasset, non modo confirmavit libens Metas Regia, hanc
illig voluntatem, verumetiam vtrunq; Epatum eo vsq; retinendi potesta:
tem ei fecit, quod superstes foret Joannes a Conari, qui propemo:
dum Atam vectigalium partem sibi reseruauerat. fuitq; ad finem
prope anni vertentis et Crauouien et Posnaniem Epus. Quinetiam bis
primatum detulit ei Metas Regia, primum cum Joannes a Lasko Archi:
epus Gnesnen, deinde cum successor ei Mathias Trsewicki e vita excessi:
set. Sed Crauouia in luce hnum atq; in oculis Principis versari etq;
maluit, qm vbi primus esse, vbi non. perinde clarum et iltre nomen suum
fore intelligebat. Sed non solq; eum Princeps tanta prosequetur gratia,
verum apud oes Regni ordines gratiosus: neq; domi fuit qm foris clarior
totum fere Christianum orbem fama nominis sui impleuerat. magna fuit
vbiq; virtutum ei fama, atq; oes fere Principes ingenti eum sunt be:
nivolentia complexi. Quia tanta fuit ei autoritas, vt non alteriq;
cuiusqm maior. Certe Paulq; 3Fig Pontifex maximo singulari quadam
in eum voluntatis inclinatione propendebat, ac Statutum cum animo
suo habuit Galerum illi Cardinalitium mittere: sed ei fata inuiderunt,
vt Cardinalis potiq; qm Epus moreret, ante em natura concessit qm ei
galerus missq; esset. Hanc vero tantam autoritatem et gratiam apud oes
concederant ei multa Gelara dotes quibz erat a Deo optimo affatum
cumulatus. Non illi decor oris eximiq; decrat, non suauitas vocis,
appellanday Cray lenitas singularis non vis atq; acumen ingenii
preclarum. Quoties aut snam in senatu diceret, aut Regio ne re:
sponso redderet, oium in se ora atq; oculos conuertebat: neq; Statuere
satis audientium quisqm poterat, rerum ne in eo prudentiam ad:
miraret; magis an verbor; elegantiam an lingua gram: an actionis
venustatem: an eam qm in pronunciando minificam retinebat gravitatem.
Prater vernaculam linguam Latine quoq; Italice, Germanice scilicet loque:
batur, vt in singulis iis linguis excelleret, ac si vna aliqua ear; videret

ita proferret nullam ut aliam nosse videres. Erat in eo quæ maxime concili-
at animos hñm comitas affabilitasq; sermonis, sed cum singulari gravita-
te coniuncta, ita ut illo diligendum hæc eum reuerendum cunctis ostaret.
Erat præterea splendor ingens et liberalitas. Habuit in comitatu suo
summo loco natos adolescentes. Familiam alebat amplam et copiosam: et
quotquot erant aut doctrina aut virtute aliqua insignes eos adiun-
gere sibi conabar. Qui postea usu illig et consuetudine eo progressi
sunt, ut post mortem eig, certatum oēs eos ad se assererent. Atq;
hæc una res ad commendationem cuiusq; sufficeret, si eius opera
aliqua Tomitius usus esset. Neq; vero in vidtu modo atq; ði cultu
et apparatu fuit splendidus et liberalis, verumetiam si qui erant nu-
di a propinquis, mopes ab amicis, eos ope et opera sua se quando pa-
trocinium eig implorabant libenter subleuabat. Quicumq; oppressi
erant atq; afflicti eor, fortuna misera atq; iactata, vnica hic portus,
unicum perfugium erat et solatium. Nam cum esset fortis magnosq;
animo non dubitabat quemuis sibi inimicum capere dum iustum-
q; esse sciret id defenderet. Neq; opera modo verum et pecu-
nia benigne multis faciebat. Multos alebat Craucium qui hñs
operam nauabant, non modo ienuoris fortuna pueros et adole-
scentes: verumetiam Senator, liberos, eos præsertim quib; tenens-
re in astate parentes deceberent. Hor, non paucos liberalib; doctri-
nis liberaliter institutos curauit. Sed et in Italia plenisq; sum-
ptum suppeditauit atq; ði cura et prudentia suppeditauit prou-
dit, ut quantum in ipso erat, non deessent Patriæ viri ði et doctri-
na et humanitate expositi. In doctos vero viros cum primis erat
munificus, nam et hñs profesoress abuit et annum illis stipendium
numerauit. et qui longiore fuerunt loco, intervallo disiuncti,
cum eis qua parte potuit hñs vicissitudine se coniungebat: atq;
eos crebris muneribus misitandis sibi delinibat. Neq; eos tantum
qui Minerua stipendia faciebant: sed et eos qui Marte fuerunt
insignes: quib; clarum militia nñ consecuti, magna liberalitate et mu-
nificentia prosequeretur. Veteranos quoq; affecta fuit ætas ut iam bello
vtilis esse non possent, si facultatib; eos lapsos esse videbat, suis

opiōs sustendebat, victumq; illis et amictum suppeditabat, aliquid etiam
pro manu saepe dabat. Jam quā una vera dicitur liberalitas in pauperes
gas subinde: eleemosinas miserabat neq; de victu modo, sed et de vesti-
tu benigne providebat. In sacerdotes vero tenuis et inopes plurima confe-
rebat atq; ijs qui semen verbi Dei in populo spargebant, libros etiam nece-
sarios curabat. ita ut vere Pater pauperum dictus fuerit gratamq; sui
liberalitatis gregi vltimum quo non uteret, permultum in eccliam quoq; libe-
ralitatis, ex arca sua deprompsit. In Lubovica, Polechowice, Siedlec,
Dobrowoda, Cunow, Kielce magnificas et sumptuosas aedes ligneas licet
aedificauit, similiter in Wawrsnesice, cui praedio vicinam quandam curi-
am emit ducentis florenis in Wola Zabirzowska: duos quoq; aduoca-
tos redemit quos ei adiunxit. In Radtlow castellum construxit ligneum,
sed fundamenta ex lapide magno sumpta q; cum in vicinia lapides
reperiri non possent, ex locis remotiorib; eos conuechi fuit necesse. Et
castello cum vicinis esset fundus Rudka cuius dimidiam unam partem
Zakrzewski, alteram abbas Sinecen possidebat, illi pro sua parte au-
reos dedit octingentos cum hoc vero ita pactus est, ut villam ei da-
ret Przechica prope Lipsno quae nulli fuit Episcopi usui, propterea q; usq;
fructus eius certis hincq; semper impetrabat; atq; in eius locum acci-
peret alteram partem dimidiam fundi Rudka et totum praedium
Cargow. Quoniam vero oēs Abbatum coloni et operas et certum quod-
dam veltigal frumentarium regi debent: non ita magno negotio apud
Legem obtinuit, ut Cracouien Episcopus in sempiternum tempus vltimq; do-
naret. Simile quiddam fecit de villa opatowice prope Radom. quae
cum in eadem eēt caā atq; villa Przechica: permutatione facta adie-
ctis ducentis maris, villam prope Kunow multo fructuosiorē acce-
pit, et bonis illis adiunxit. In Hodzanesin ex lapide posteriorem ar-
cis partem. In Siewior totam arcem fabricandam curasset, nisi mors
antevertisset. Quam manibus cinxit: et fructus eius auxit emptā adu-
catia duabus lanceis, duob; hortulanis Balneo et alijs nonnullis, ex quibus
ad Castrum Siewior non parum utilitatis redundat. In Cracouien

Suburbio stabulum ingens extruxit. Hologonium præterea multaq;
membra pro equorū curatoribꝫ et piscinas aliquot. Quas ad res am-
plum ferro spatium, in eo loco quod ferale vocant cum sibi tum suis
in Epātū successoribus, à Rege impetrauit. Curiam quoq; Epōꝝ Cra-
uicē exornauit. Sed et Piotrkowicē ubi Comitā haberi consueue-
runt, egregiam domum ligneam licet construxit, et cum antehac non
habuissent Epī Crauicē, certam domum ubi diuenterent in comi-
tīs, obtinuit apud Regem ut ea domꝫ propria eorū esset ac per-
petua. Eam præterea domum in qua habitabat Crauicē in pla-
tea Canonicoꝝ egregie orauit. Poplicum illiꝫ ubi est Culina, ma-
gna pecunia construxit. Pluris em̄ qm̄ facile quisq; credere
possit, vel sola fundamenta constant. Nam cum locus esset pas-
tifer et uirginosus, fodi exinamirig; et palis configi necesse erat.
quas in res ingens fuit erogata pecunia. Id quoq; maiore, mul-
torū opinione sumptu illi constitit, q̄ prouidit ut Harpijs Roma-
nis vulgo Cortisanos appellant, actiq; ad ecclēcos honores in
dioccesi sua esset interseptus. efficitq; ut oīum fere sacerdo-
tionꝫ quæ paulo optima sunt et fructuosa. Ius patronatus
penes eos esset, quos Epī Crauicē arcibꝫ suis et possessionibꝫ effe-
cisset atq; ut in mensibus Ordinariorū ne quisquam in omnibꝫ Regni ecclēis ad
villum sacerdotium Romanis arcibꝫ aspirare auderet. Exadificauit etiam
sacellum in Ecclēia sua Crauicē maximo sumptu quo nullum extat in toto
Regno elegantius cum à Regio est discessum. In eo præbendam fundauit
viginti quatuor Marcarū ea voluntate ut nemini eam præterquam Insatuti-
ones Imperiales publice enarranti habere liceret. Aedem D. Michaelis in
arce Crauicē latere contexit, multis figuris illustrauit, atq; fastigium
in ea pulcherrimum fabricatus est. De se moriens quidem ecclēis benigne
facere desatit. Nam quæ Cathedrali sua Crauicē testamento legauit pluis
sunt quam duobꝫ millibus aureorum astimata. Interea uero ne Poznanicē
quidem Sandomiricē Wislicicē Kielcensis atq; illius ubi natus est in To-
mice fuit immemor. In frīd tantum filiōs non perinde fuit liberalis.
Quamuis enim quod ad rectam eorum educationem pertinebat nullis
sumptibus pepercit tamen ut vel teruncium unum expenderet in emen-

das eis possessiones quæ patrimonio adici possent adduci non potuit. q. et religio-
ne se impediri dicebat ne pecuniam ecclicam in rem verteret propinquorum: et
multis qui hac ratione suos locupletari contendebat, infeliciter eam rem cecidisse
pluribus exemplis prolatis saepe commemorabat. Fratres tamen suis honoribq
auxit Nam alterum Nicolaum opera sua Castellani Gnesen qui prior de-
cessit: alterum paulo post ante quam ex vita excessit Palatinum vidit Cali-
Sien sem utrumq; autem satis opimis praefecturis honestatum. Mortuus est
ipse ex aqua intercute cum toto vno et dimidio anno varijs morboz quibz
esset conflictatq. Quo tamen toto tpe, ad eum vsq; diem qui septimus a mor-
te fuit omnibus sani hominis offijs fungebatur: atq; et Senatoris et Pro-
cancellarij cuncta munera perinde obibat, etiam cum lecto esset affixus, ac
si nullo prorsus valetudinis qre tentarent, ita ut ne cancellarium quidem
qui tum decebat quisq; requireret. Postquam vero intellexit ingrauescente vi
morbi non procul extremum vita sua diem obesse Octavo Idib; Nouemb; com-
pluribz eum circumstantibz quem desqui ante anno conscribi fecerat codi-
cillum manu tenens, hanc esse extremam suam voluntatem testificatus
est qua in codicillo perscripta esset, eam se ratam habere: ei ut satisfaceret
cupere. Non ita multo post sigillum Regium fidei suæ concreditum ipse suis
manibz in aureum sacculum imposuit. Quem deinde signo suo obsegnatum in
capsulam pulcherrimam concecit: eam in papirum inuoluit: multis multorum
sigillis obsignari, atq; ita in ecclesia thesaurum deferri iussit. Postridie cum
se sacro oleo iniungi ipse iussisset non solum offensas his a quibz laesus
aliquando fuit condonauit, verum etiam pecunias sibi debitas reliquaq;
oia plus mille aureos remisit omnibus. In sequenti die pridie Simonis et Iu-
da, oēs ad se famulos arcessiri iussit, veniaq; ab illis petita si quem eorum
offendisset, dextram seorsum unicuiq; dedit, ac signo crucis facto benedixit
et valedixit singulis. Ioseph die Simonis et Iuda venientibus ad se pue-
ris frs sui filijs, et qui cum eis erudiebant, vna Procerum liberis ad
eundem modum benedixit et valedixit. Postridie qui fuit dies veneris
multis ad Deum precibus cum lachrymis fuis: subinde pectus mani-
bz tundens, in meridie cum ei passio secundum Lucam legeret, atq; haec
verba sacerdos recitaret: Pater in manus tuas commendo spiritum meum
et haec dicens exspirauit, nobilissimusq; atq; optimus Antistes eo ipso
quinto vel potig momento tps quo fuerunt illa verba a sacerdote prolata

uno tantum halitu extremum spiritum edidit atq; eum in Calepis Præs mang
commendavit. Mortuus est anno ætatis suæ septuagesimo sexto, a chr̄o nato
M. D. XXXVIII sepultus in sacello à se constructo S. Thomæ Cantuariensis
in Ecclia Cathedrali Cracouicensi.

ANDREAS CRITIVS Archiepus in vitam
Tomicii Auunculi

Petrus Tomecki nobilis de domo natus primam Cracouicæ dehinc Lipsiæ
post Bononiæ, et Romæ cum liberalibus artibus et politicis tris tum
Iure civili et canonico egregie institutus et Doctor creatq; Cancellarium a-
pud Fridericum Cardinalem germanum Regium aliquandiu egit. Quo vita
fundo Sigismundo Regi ad secreta adscitus: breui ad Epatum Præmissli-
en et Vicecancellariatum Regni prouectus: officium cum tanta laude
domi forisq; gessit: ut eo retinente paulo post ad sedem Posnaniensem anno
Dni M. D. XX postea ad Cracouicensem anno quinto translatus, eo gratiæ et
auctoritatis cum apud Principem et Regnicolas omnes: tum apud exteros eti-
am euaserat, ut secundum Legem suam haberet. Erat em̄ vir quadruplici
lingua disertissimus: forma conspicuus animo excelsus ingenio et consilio ad-
mirandus: in cultu et apparatu splendidus in pauperes et oēs alios liber-
ralis. In ceremoniis tam Ecclies quam exulicis præcipuus. Externorum op-
pressorum, ac cleri Inuiam Ecclies iustitiæ ac veritatis propugnator
acerrimus. Annus agens circiter septuagesimum, febre primum, post
hydropisi sesquiannum decumbens, nihilominus sui offij mania, citra su-
am molestiam exegit: tandem superante morbo viribus sensim de-
stitutus: perceptisq; Sacramentis Ecclies ac rebus orbis dispositis legi
sibi Euangelium Passionis ~~dominice~~ dominice mandauit. Quo cum ge-
mitu et lacrimis audito dum ad illa verba Pater in manq; tuas commen-
diū dolore et Leig ractura Die XXIX octobris anno Dni M. D. XXXV.

Joannes a Latalice nobilis ex familia cuius insigne Prawdzicz appellant
a lucto literario egressus statim ad iudicia se contulit Ecclesiam atque Posna-
niam in eo loco quod consistorium appellant, cum aliquandiu se se exercuisset
ab Uriele de Gorka Posnaniensium Episcopo in fidem et clientelam acceptus. Qui
eius in rebus gerendis dexteritate perspecta, bonorum suorum omnium rectorum
eum constituit. Mortuo Uriele ad Elisabetham Reginam se contulit, cuius
opera Gnesnensium Cracoviensium et Lanciciensium Praeposituram est consecutus. post
magnus Secretarius regis factus. cumque splendidus haberet multam
familiam, complures equos aleret, atque cum primum comis esset et affabi-
lis, ita ut nollet quengquam a se tristem unquam discedere Suffragatione
Seymone Bonae Reginae Posnaniensium Episcopus decennio post, in Tomicy locum Cra-
coviensium est Pontifex renuntiatus. post Sequianum Gnesnam ad sedem
Archiepiscopalem translatus est.

Joannes Chocienski de territorio Posnaniensium ex ea familia cuius insigne
Habdank appellatur parente natus nobili Joanne a choyno matre anna
a Krzyzanow, ex ea familia qua pro insigni cimbarum gerit. Posnaniam primum
deinde Cracoviam Urbis operam dedit post in Italiam profectus, et senis plu-
res annos commoratus et iuris consultorum insignibus ibidem honoratus
ab Joanne Konarski Cracoviensium Episcopo, qui cum familia sua communes ha-
bebat imagines adscitus Cancellarium apud illum egit. Cuius beneficio
Canonicus primum post Archidiaconus Cracoviensium Episcopus factus. Sigismun-
do Regi fuit in Secretarium commendatus. Is multum opera eius
usus cum Leopoli tum Vilnae Cancellarium eum loco habuit. cumque pro-
positura prius eum Posnaniensium ornasset deinde Premisliensium Episcopum desi-
gnavit, quinto post anno Plocensium. Anno uno cum Plocensium fuisset Episcopus
Cancellarium munus ei nec opinanti detulit. atque quinto post mense Cra-
coviensium eum Episcopum renuntiavit. Vir fuit et corporis ita mentis quoque
summa agilitate neque temere quengquam reperire licebat, in quo par esset
ingenii vis celeritas, acumen perspicacia. ut recte dici de eo potuerit quod

in numerato

in numero habuit in genium. Nam quod alijs vix præstabat diutina
cogitatio id illi prima statim dabat animi intentio, ut si quando eo tpe atq
e re nata dandum erat consilium nemo fuerit hac in parte felicior. Neq
vero deerat illi orationis libertas et copia non verborum delectus, non
sonarum grauitas: non vis qua facile voluntates hñm impelleret quo
vellet vnde aut vellet deduceret. Faciebat aut orationem eius admirabi-
liorem doctrina, qua fuit in eo tanta, ut ei nemo potuerit eiusdem æui
Eporum anteponi paucissimi comparari. Itaq, cum valeret ingenio plurimum:
neq, ming posset a facundia, quoniam ad hæc nam bona doctrina accedebat
admiracula. magnus quidem in dicendo admirabilis et diuinus videbatur, idq
eo magis q, singulari vir fuit integritate præditus: et qui in suis dicendis
non quid sibi priuatim educeret, sed solam semp perp. utilitatem specta-
ret: atq, ab ði factione semp esset alienissimus. Et ut erat magno quodam
et excelsio animo: qd in pectore clausum habuit, id promptum in lingua gere-
bat. neq, vel periculi tempestas: vel honoris aura, potuit eum de recto cur-
su aut spe aut metu dimouere, nihil inerat in eo fucatum nihil fallax: non
erat artificio simulationis eruditus sed cum aliorum frons esset famili-
aris et propitijs, animus non item: huius contra animus nulli non familiaris
et propitijs: frons ex æquo oibg etiam intimis vrata sempor videbatur.
Habebat em in vultu tristem quandam seueritatem: qua multos a se dete-
rebat: deq, suo animo secus existimare faciebat. præcipue cum more quoq,
esset impatiens q, quoniam celeriter arripuerat quod quis dicere vellet mo-
lestè ferebat longis se loqis detineri alijs grauioribg rebus occupatum. Qua-
re si quis longiore oratione vsus esset tribus ei saepe verbis respondebat
neq, cuius operam suam venditabat, sed cum alia oia oibg promitterent
vultu blandissimo hæc contra fronte rugata spem sæpe præcidebat, rem-
th affatim præstabat, et quidem opinione celerius. Quamq, fuerunt alij
in promittendo, tam fuit hic in præstando prolixus. Quamlibet em seuerus
erat vultu neq, satis nonnunqm oratione blandus ve ipsa th blandior
nemo. nemo dandis beneficijs fuit benignior. Sed ita erat ingenium hñs
ut mente magis quam fronte studeret oibg, nam si quisq, alij, fuit
certe beneficia et liberali natura in eos præsertim qui doctrinam virtu-
tumq, notis erant insignes. Alebat plerosq, in Italia magno sumptu, et
quotunaq, potuit liberalitatis quæ viros sibi doctos adiungere conabat. In
vultu in cultu erat splendidus neq, vlla ei vrta defuit in Principe Senatore digna
nihilominus aditus habuit ad oes dignitates difficles. Cancellarium ming
nunqm optauit

nunquam optavit magis adco auersari videbatur. Caterum Rex et erat acri
ingenio iudicioque et magna prudentia nullig humeris sarcinam hanc
imponi posse rectius intelligens contra expectationem diu frustra
nonnullis reclamantibusque obstare Regni constitutiones dicerent, nec opi-
nanti mung hoc detulit. Quod recusaturus erat si bona cum illig gra licu-
isset. Sed cum eo esset erga principes animo, ut vel emori pro illis dulce
putaret neque vel filio in colendo pre, vel patri in amando filio quidquam
concederet, noluit videri ullos eorum causa labores detrectasse. Itaque ita hoc mu-
neris gessit ut cum esset ad Leopolum cunctique equester ordo vltimo Regi suppli-
casset, ut quoad vitam suppeditaret, non iam placent, sed nominato Cracouien-
si Episcopo, ne vellet mung hoc ad alium traditum. Tanta in hoc vno qui tum ab-
sens erat, Reip. bene gerendae spes constituebatur: ut leges patrias videri
vellent, quoniam non eum Cancellarii munere fungi, qui magnum esse Regno fru-
ctum allaturus videretur, neque vero ad Leopolum modo, verum etiam in Comitibus
proxime insequentibus, nuntius equestris ordinis qui Plostrociam erant missi
eandem ad Regem preces iterarunt. ita ut solus hic fuerit post hanc
memoriam qui uir gloriari possit se verum esse Regni Cancellarium, ut
qui non a Rege tantum sed a Regno universo contra leges patrias quae
parere publice utilitati iussa sunt Cancellarius fuit renuntiatus, ac
quin gratus sibi esset honos ipse tantum a Rege ab optimatibus a cuncto
equestri ordine delatus non obstare solebat ferebat, caterum non alia
cura magis pectori eius infixam fuit, quam ut se laborioso isto munere
abdicare posset. Statutumque cum animo suo et deliberatum habebat, in-
tra vententis anni spatium id omnino facere. Nam simul atque Craco-
uien Episcopus fuit renuntiatus ad ea, quae fuerunt Episcopi propria munera anti-
quam adiecit. Prima eius cura et sollicitudo de Academia Cracouien re-
stauranda. Iamque aliquos viros doctos ex Italia iusserat accersiri: qui
dicendi artem, et Iuris scientiam profiterentur. Sed et agni in Hecatonys:
infantes in Brephtrophis, atque omnes generum afflictorum hominum in Ptechodo-
chus quemadmodum tractaret, diligenter suscitabat, ac providere illis
statuerat, ne ita miserandum in modum oculis hominum expositi iacerent:
atque ad eos commode sustentandos, et aliorum opem imploraturus, et
sciam erat pecuniam liberaliter suppeditaturus. Quin et in sacerdo-
tum vitam

dotum vitam moresq; inquirebat, iamq; aliquot ex primarijs Ecclesia sua
ut a capite inciperet, ecclesia fructibus privari curauerat, gessent mul-
tis offendiculo. Ac ne vllum qd proprium esset Epō officij reliquum
faceret. Statuerat ipse verbum Dei predicare, atq; id ei prorsus
fuerat facere deliberatum simul atq; mandatum sibi ad Romanorū
Regem Legationis munus confecisset. Sed cum haec et alia multa
praeclara cogitaret: cumq; domum prope templum S. Francisci magno
sumptu fabricari cepisset, iam fabricorū opera multis aureorū millib;
redempta, iam priore domo solo aequata, iam fundamentis novis iā-
ctis, iam pariete in hūis altitudinem erecto, multaq; materia conue-
cta, mors eum immatura oppressit, atq; tunc eiq; tam praeclaros conatū
prohibuit. Qui futurus erat certe magnus Epus et veng Ecclesia sua
pastor, nisi peccatis nostris offensus deq; cum nobis ante diem rapuisset.
Nam ad Comitā Pieterkouiam profectus eet noctes insomnes agebat,
dies, et in consultationib; consumebat: neq; vllam valetudinis suae
raem habebat dum Leip. raes in tuto collocaret. Erga qm tanto fuit
studio, ut quasi ebris amore illig magna orans libertate orūm or-
dinum vitia perstringeret, atq; sub oculos eundorū, dum in Senatu di-
ceret, subiceret, quid in quozq; desideraret, raem etiam vna ostenderet
qua sarari possent oia, quae in singulis ordinib; hūis requirerent.
Quod quidem fuit illig quasi cygnea cantio: nam posteaq; libere quae
senserat dixit, quasi infixo aculeo fugit, atq; ex hac vita misera et
calamitosa in meliorem migravit. Eo ipso namq; die qui finem Comitū
allaturū videbat; cum in occasum usq; solis extracta eet consultatio,
cepit sibi displicere, et cum cohorruisset, cum febrī domum redyt: la-
terisq; dolore. Pleuretida graeci vocant, xi die consumptus est cum oia
Ecclesia Sacramenta rite percepisset. Agebat moriens annum aetatis
quingagesimum tertium. Ecclesia vero Crauonien non totis vniuersib; pfu-
it. magnum Regi prudentissimo magnum bonis orb; sui desiderium
reliquit.